

Od 1. nov. dalje
naročnina mesečno
30 din, za inozem-
stvo 50 din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 din, za
inozemstvo 120 din.

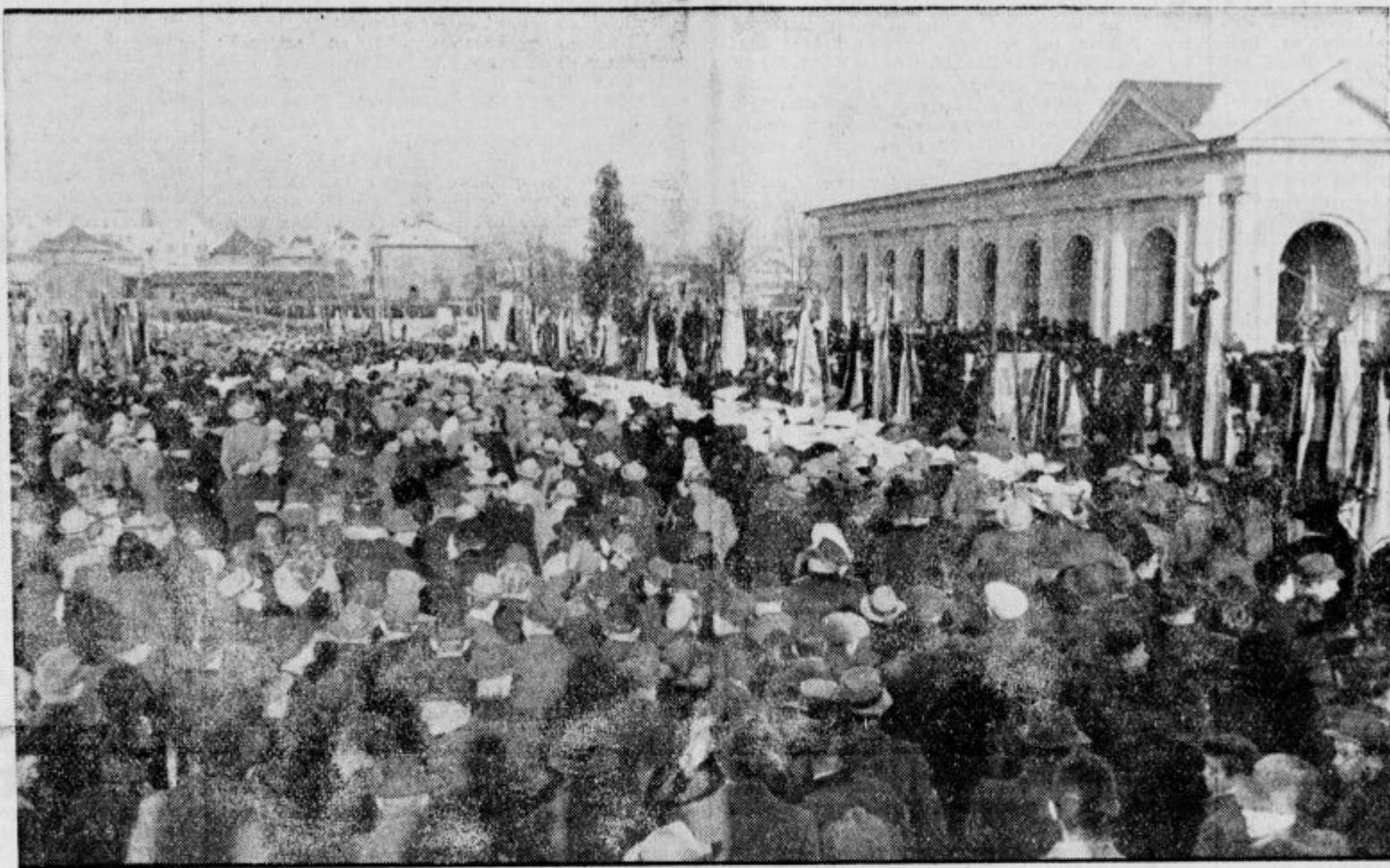
Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III.
Tel. 40-01 do 40-05

SLOVENEK

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Cek. rač.: Ljubljana
št. 10.650 za naroč-
nino in št. 10.349
za inserate.
Uprava: Kopitar-
jeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-05
Podruž.: Maribor,
Celje, Ptuj, Jesenice,
Kranj, Novo mesto,
Trbovlje.

Za zmerom med svojimi Slovenci

Gaj zaslužnih mož, poslednje domovanje našega narodnega voditelja dr. Antona Korošca na dan pogreba. Tisoči in tisoči so se zgrnili okrog njegovega groba, da bi mu rekli zadnjikrat »Zbogom«.

»S cerkvenimi obredi se poslavljamo od zemskih ostankov dr. Antona Korošca, z molitvijo in sveto daritvijo se spominjamo njegove duše, da jo Gospod Bog sprejme v večno življenje.

V globoki hvaležnosti se sleherni Slovenec in Jugoslovan klanja spomenu moža, ki je vse svoje sposobnosti, vse moči, vsa sredstva posvetil svojemu narodu, da ga pelje na pot, ki vodi v svobodo, blagostanje in lepšo bodočnost.

Dvajset let star se je odločil za duhovski poklic. V cvetu živahne in zdrave mladosti je nadarjeni abiturient žrtvoval naravno težnjo po družini in potomstvu in se ves brez pridržka postavil v službo svojega malega, s trdno odpovedjo ljubljene naroda. Prepričan je bil, da bo mogel v duhovskem stanu najbolj služiti Bogu in svojemu narodu, ko ga ne bo oviral noben ozir na družinske obveznosti. Svoboden in vnanje neodvisen, vedno za vsako osebno žrtev pripravljen je kot duhovnik mogel stati ob svojem narodu v vsaki uri.

Temeljito je študiral bogoslovne vede. Poleg običajnega bogoslovnega kurza v domačem učilišču je nadaljeval teološko naobrazbo še na univerzi ter si pridobil doktorat v bogoslovju. Zdelo se je, da se mu odpira pot k znanstvenemu delovanju. A božja Previdnost ga je namenila za drugo polje — na težavno politično polje ga je usmerila. Mladega kaplana je dobri Bog izbral, da je nam Slovencem dal voditelja v usodni zgodovinski uri, ki nas je kakor Mozes pripeljal v svobodno narodno državo, da je dal nastajajoči Jugoslaviji kovača, ki ji pomaga utrditi jeklen temelj.

Najodličnejši njegovi sodelavci so te dni v govorih in člankih orisali dr. Koroščevo veličino in njegovo velikansko življenjsko delo. Iz vsega, kar je delal in žrtvoval, se vidi, da ga je tudi v politiki vodil oni svečeniški duh osebne odpovedi in požrtvovalnosti, kateremu se je v najlepši mladosti posvetil. Dr. Anton Korošec je tudi kot politični voditelj in kot državnik ostal v svojem najglobljem bistvu duhovnik, t. j. mož, ki se žrtvuje za druge, sebe pa pozablja in zapostavlja.

Kakor pravi duhovnik vidi in išče le duše in njihovo srečo in je pripravljen za nje vse žrtvovati, lastno življenje — tako je delal dr. Anton Korošec.

Ker je bil poln svečeniškega duha, so ostale njegove roke čiste, dajale so, dajale razsipale, jemati niso znale, niso hotele.

Živel in umrl je brez premoženja — in bi vendar brez vsakršne kršitve pisanih zakonov na svojih položajih mogel imeti

bogastvo. Njegove roke so delile, trosile vse, kar je imel in zaslužil. V knjigi življenja, ki se v nebesih vodi, so zapisane vse vsote, ki jih je njegova radodarna roka delila, delila neštetim od mladega stremečega znanstvenika do bolehnih sirote in do skrite redovnice, ki v vsakdanjih tihih žrtvah in molitvah božji blagoslov kliče na delo onih, ki v težkih časih vodijo usodo naroda.

Iz nešteti hvaležnih src se dviga danes prošnja k Bogu, naj mu »milostno povrne z večnim življenjem«. Na dr. Antona Korošca smemo po vsej pravici obrniti besede psalmista: »On trosi in daje ubogim; njegova pravica ostane vekomaj« (ps 111, 9).

Iz istega svečeniškega duha je izhajalo vse njegovo narodno, politično, državniško delovanje: žrtvovati se, iskati pota in načina, kako narod privedi k svobodi in sreči, kako državo utrditi v skupnosti vseh upravičenih interesov, v redu na znotraj in moči na zunaj; zvesto in dosledno skrbeti za narod in državo, bodisi na vodilnih in odgovornih mestih, bodisi v neiskanem in nezaželenem mirovanju. — Kloniti ni znal, obupavati ni mogel nikdar, ker je veroval in upal v pravičnega Boga in križanega Odrašenika, kateremu se je od svoje mladosti posvetil.

Zato je bilo prav in je simbolično dejanje, da so mrtvega predsednika senata in prosvetnega ministra odeli v mašniško obleko in ga kot duhovnika položimo k zadnjemu počitku, saj ima prav v duhovništvu korenine njegova veličina, katero mu brez zavisti priznava vsak, tako njegov pristaš kakor njegov politični nasprotnik.

O njem v polni meri veljajo besede pobožnega Siraha, ki je dejal o vodnikih svojega ljudstva: »Njih srce ni bilo spaceno, in se niso od Boga obrnili; njih spomin bodi tedaj blagoslovljen... in njih ime naj ostane vekomaj« (Sir. 46, 13—15).

Ostane nam še poslednja prošnja: Gospod, Ti si dejal: »Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« — »Ti veš, koliko je naš voditelj in veliki sin naše domovine storil dobrega posameznim in vsemu narodu — sprejmi to, kakor da je Tebi samemu storil in po svoji božji oblubi povabi njegovo dušo: »Pridi, prejmi kraljestvo, ki ti je pripravljeno od začetka sveta.«

Gospod, usliši nas in stori to. Amen.

(Pogrebni govor ljubljanskega knezoškofa dr. Gregorja Rožmana ob rakvi našega voditelja dr. Antona Korošca v stolnici 17. decembra 1940.)

Slovo od očeta v žaru večne luči v stolnici

»Zakaj pa nam jih ne puste delj časa...?« je vzdihnil postaven kmetski človek, ki je s svojo družino prišel od daleč ter jo davi zgodaj pripeljal v stolnico, da se poslovijo od moža, ki so se ga navadili pri njem doma klicati že več let za očeta... Potem pa so vsi poklekli in molili, kakor je to pri njih navada iz roda v rod, kadar jemljejo slovo od sorodnika ali prijatelja, ki ga je poklical Bog.

To je bil samo en prizor, ujet izmed tisočih in tisočih, ki so se snoči in danes odigravali v stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani. Toda tako krepak, tako izrazit, da je zajel v par besed čustva, ki so danes stiskala ves slovenski narod. »Zakaj pa nam jih ne puste dalje časa...?«, se je vprašal slovenski človek v nemi bolečini, ko je po očelovi smrti zazrl pred seboj temo bodočnosti.

Oče pa je ležal tam pred oltarjem, obdan s svetjem, ki so mu ga natrosile ljubeče roke. Okrog njega so gorele sveče, simbol pojemajočega človeškega življenja. Nad njim pa je svetila večna luč, ki govori o življenju, ki nikdar ne mine, ker se čez prag smrti razleza tja v neskončno večnost. Večna luč mu je svetila vso noč, svetila mu je danes med slovesom. Večna luč, straža Najsvetejšega Rešnjega Telesa, ki mu je oče pred 46 leti prisegel zvesto službo, takrat, ko se je kot mladenič odločil, da bo služil, da se bo žrtvoval samo slovenskemu narodu. Vse drugo bo izgubil, sveče, cvetje, tudi mnoge solze se bodo posušile, izgubilo bo plaho razkošje smrti, a ostala bo večna luč, ki je to noč svetila Najsvetejšemu, pod njegovim tabernakljem pa tudi očetu, katerega duša pa je bila že pri Bogu, pri Večni luči, ki ji je kot duhovnik zvesto stregel in ki ji je sedaj, ko se zgrinjajo okrog slovenskega naroda mračna obzorja, šel priporočati svoje ljudstvo, da mu sveti in kaže edino pravo pot k Bogu, kjer se končajo vse življenjske ceste. Kako radi, kako radi bi bili prisluškovali razgovorom, ki so se v svitu večne luči, za človeško uho neslišno, a slišno za naše srce, šepetali to noč in te zornice med Tabernakljem in dušo očeta slovenskega naroda. Kako radi, pravim, ker potem bi bila naša žalost manjša. Bog že ve, zakaj jih ni pustil dalje časa med nami. To je morala danes vsakomur povedati stolnica sv. Nikolaja, ki se ji je približal. Vsa topla je bila, vsa domača, vsa naša. Zdelo se nam je, da smo prišli domov. Ni čudno: večna luč, za njo Bog, ki mu je slovenski narod tako vdan, pred njo pa trpelo očeta, ki je bil naš, mi vsi pa njegovi.

Mnogo pred 9. uro so začele prihajati osebnosti, za katere so bile s črtno pogrnjene klopi stolnice. — Počasi. Vsak je obstal pred kupom cvetja, sredi katerega je ležala neizprosna krsta, se zamislil, sklonil glavo in šel v svojo klop. Tako se je polnila. Ko je bila ura 9, so bili že vsi sedeži zasedeni. Častno stražo gasilcev je zamenjala straža Slovenskih fantov. Na oltarju so se prižgale sveče. Stijaj je bil pomaknjen nazaj k oltarju, ki je v čudovitih barvah zažarel nad oltarjem iz rož sredi cerkve pod kupolo. Sončni žarki so se prikradli skozi okna ter bli poljubljat krsto s cvetjem. Kar zažvele so rože, ko se je začelo veličastno cerkveno opravilo, s katerim samo Cerkev zna zaključiti življenjsko pot človekovo, pa naj bo velik v svetu, ali majhen.

Sv. opravilo

Ko so orgle zabučale zamolke in v žalost povite zvoke, ki so zatrepali tja pod cerkvene oboke, je stopil pred oltar mariborski vladika knezoškof dr. Tomažič, obdan od velikega spremstva, da daruje sv. mašo za pokojnega očeta Slovencev. V spremstvu so se nahajali belgrajski nadškof dr. Ujčič, ljubljanski škof dr. Gregorij Rozman, stolni prošt prelat Nadrž, stolni kanonik prelat Vole, dr. Zerjav, dr. Zupan in Vovk, ki so bili ožja asistena pri sv. maši, nadalje ves stolni kapitelj ljubljanski, ki sta se mu pridružila še mariborska stolna kanonika dr. Mirt in dr. Alojzij Ostere ter zastopniki kolegijskih kapitelj iz ljubljanske in lavantinske škofije. Zbor na koro je vodil osebno stolni dekan dr. Kimovec. Medtem ko je mariborski vladika s svojo ožjo asistenco pristopil k oltarju, sta belgrajski in ljubljanski vladika zavzela svoje prostore, stolni kapitelj je zasedel kor. Na koro so zadoneli prvi akordi Kochovega »Dies Irae« z orkestrom.

Odlični pogrebci

Stolnica je nudila prizor, kot ga verjetno v svoji dolgi zgodovini še nikdar ni. Najvišji državni odličniki so zasedli prostore pred katedralom, bodisi zastopani po visokih osebnostih, bodisi osebno.

Na levi strani katedrala je bil prostor za zastopnika Nj. Vel. kralja Petra II. in Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Vladarja in njegovega namestnika je zastopal poveljnik dravske divizijske oblasti divizijski general Ljubomir Stefanovič.

Pred oltarjem sv. Rešnjega Telesa na levi strani je bila pogrnjena klop za sorodnike, kjer je zavzela prostor edina sestra pokojnega dr. Antona Korošca, z bližnjimi sorodniki iz Biserjanov pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Vlada in uradni zastopniki

Prve klopi na desni in na levi strani so bile pripravljene za zastopnike vlade. V njih so zavzeli prostor: podpredsednik vlade dr. Vladko Maček, voditelj Hrvatov, Jevrem Tomič, belgrajski župan, zastopnik ministrskega predsednika Dragiša Cvetkovič, ki je sam bolan in se pogreba ni mogel udeležiti, minister dr. Miha Krek, minister za gradnjo Danilo Vulović, minister za telesno vzgojo ljudstva Dušan Pantič, inž. Teršek, ki je zastopal prometnega ministra inž. Besliča. Med člani vlade je sedel tudi ban dravske banovine dr. Marko Natlačen.

Za člani vlade so na levi strani sedeli bivši ministri, senatorji, glavni odbor JRZ in predstavniki drugih strank, na desni pa konzularni zbor, generaliteta in državni odbor za pokop. Od bivših ministrov so bili gg. senator dr. Kulovec, profesor dr. Gosar, inž. Mušan Sernee, Fran Snoj, Jože Gostinčar, dr. Fran Novak, Ivan Pucelj, dr. Stanko Sverljuga, Stepan Barič, dr. I. Mazuranič, dr. Viktor Ružič, Ante Maistrovič, dr. Branko Miljuš, Djuro Cejović, Vojko Cvrkič, Dimitrij Magarasevič, dr. Mile Miškuljin, podpredsednik senata, Boško Bogdanovič, pomočnik ministra za prosveto. Med člani glavnega odbora JRZ so bili poleg imenovanih bivših ministrov še senator Smodej, Mirkovič in senator Vukotič.

Od generalitete so bili prisotni: divizijski general Lav Rupnik, komandant za utrjevanje, bri-

gadni generali Milan Masič, pomočnik poveljnika divizije, general Lukič in general Janež. Nadalje so sedeli na tej strani poveljnik orožništva dravske banovine polkovnik Barle, polkovnik Parte, poveljnik gardnega polka v Belgradu polkovnik Tonče Kokalj, poveljnik 40. pp. v Ljubljani polk. Miloš Gladović, generalštabni major Bratič iz Ljubljane.

Konzularni zbor so zastopali: generalni konzul Italije Agostino Guerrini Maraldi, francoski generalni konzul E. Remerand, nemški konzul dr. Brosch. Drugo skupino klopi na levi strani so zasedli pomočniki ministrov, bivši bani, zastopniki višjega, apelacijskega in okrožnega sodišča, višje uradništvo banovine, zastopniki univerze in univerzi enakih zavodov, medtem ko so na desni strani sedeli župni avtonomnih slovenskih mest z odborniki, člani banskega sveta, župani Slovenije, predstavniki gospodarskih, kulturnih, šolskih, kulturnih in stanovskih stanov.

Navedli bomo tiste osebe, ki jih je bilo mogoče ugotoviti v zelo odmerjenem času in veliki gneči v stolnici. Ako katera imena izostanejo, naj to gre na račun tehničnih težav pri zbiranju podatkov o posameznih osebah.

Na čelu uradništva banske uprave je bil pomočnik ban dr. Stanko Majcen z vsemi načelniki in šefi odsekov banske uprave: načelniki: dr. Hubad, prof. dr. Sušnik, inž. Ruch, inž. Podgornik, dr. Orel, dr. Trstenjak, Lovro Bogataj, Anton Kosi, šefi odsekov: inž. Muri, dr. Hribar, dr. Tekavčič, dr. Ogrin, inž. Stofa, Miroslav Senekovič, Ivan Pokorn, inž. Strancar, Mramor France, Stanek Novak, Jernej Božič, inž. Cvetko Božič, Gaspar Lipovšek, Alojzij Jagodic. Nadalje načelnik samoupravnega oddelka dr. Logar, šef presbitorja g. Grubešič in njegov pomočnik Jože Majec. Končno številni načelniki okrajnih glavarstev in njihovi pomočniki iz vse Slovenije.

Policijsko oblast je zastopal upravnik policije dr. Lovro Hacin v spremstvu g. poveljnika straže Bedenka.

Na tej strani sta sedela tudi načelnik Lipovšek iz prosvetnega ministrstva v Belgradu ter načelnik dr. Rudolf Andrejka iz notranjega ministrstva v spremstvu Dragotina Golje.

Dr. Koroščevi sodelavci

Za njimi so bili prostori za bližnje sodelavce pokojnega državnika: osebni tajnik pokojnega dr. Antona Korošca g. Anton Koščak, svetnik Drag Jovanovič, šef kabineta v prosvetnem ministrstvu, dr. Nikica Pavelič, šef kabineta predsednika senata, Slapšak France, tajnik kabineta predsednika senata, Ludvik Janič, tajnik kabineta v senatu, Senatelj, zvaniknik iz senata. Iz notranjega ministrstva pa je prišel svetnik Jovan Jovanovič. Med njimi je bil tudi pokojnikov zvesti sluga Dragi Glavinč.

Na desni strani so sedeli v prvi klopi druge skupine župani avtonomnih mest dr. Juro Adlešič, župan ljubljanski, dr. Alojzij Juvan, župan mariborski, dr. Vrsič, župan celjski in dr. Alojzij Remec, župan ptujski. V naslednjih klopah za župani avtonomnih mest so sedeli vsi načelniki in šefi odsekov ljubljanskega magistrata, zastopstva ostalih mestnih uprav, med njimi dr. Ravnihar, podžupan ljubljanski in Franjo Zebot, podžupan mariborski. Poleg tega še številni mestni svetniki iz vseh štirih mest. Za njimi pa člani banskega sveta, nakar so sledili slovenski po-

želski župani pod vodstvom predsednika župaške zveze g. Nandeta Novaka, ki je dejal, da so prisotni vsi 320 slovenski župani občin, ki so pokojnega dr. Antona Korošca imenovali za častnega občana. Mnogi župani so bili v spremstvu več občinskih odbornikov.

Zastopstvo mesta Belgrada je bilo takole sestavljeno:

Jevrem Tomič, župan belgrajski, gen. v p. Zivan Rankovič, Kosta Petrovič, Konstantin Savatičević, Vlada Markovič, Budimir Savič, inž. Branko Nedeljkovič.

Od senatorjev in bivših slovenskih poslancev so bili prisotni:

Senatorji: Fran Smodej, dr. Schaubach, Brodar, dr. Kulovec. Senator Mihelčič je bolan.

Bivši poslanci: Karel Škulj, Jože Nemanič, Beljanič, Stefan Fatež, Franjo Zebot, Ivan Strein, France Kremzar, Ivan Stanovnik, inž. Dušan Sernee, dr. Andrej Gosar, dr. Fran Hohnjec, Jurij Kugovnik, svetnik Klekl, dekan Jerič, Marko Kranj, tajnik JRZ za mariborsko okrožje, F. Gajšek, dr. Klar, dr. Ogrizek, dr. Sovšek, dr. Bajlec, prof. Bitenc, svetnik Tratnik, Franc Snoj, predsednik prehranjevalnega urada za Slovenijo, dr. Smaj, prof. Dolencec, dr. Lavrič, Gabrovšek, Smersu Rud., Miloš Stare, Ivan Rigler, Demeter Vebler, dr. Koc, Theuerschuh, Alojzij Pavlič.

Belgrajski odbor JRZ so zastopali župan Jevrem Tomič, ki zastopa tudi predsednika g. Dragišo Cvetkoviča, podpredsednik dr. Milorad Jančević, Milan Nikolič in še 8 članov.

Mladinsko organizacijo JRZ so zastopali: predsednik dr. Bogdan Pirc, podpredsednik Pero Marjanovič, tajnik Darko Cirkovič in člani Milorad Nikolič, dr. Vlado Andrič, prof. Samo Miljutinovič, Jovan Trifunovič, Dragi Majstorovič, J. Jankovič in Nikola Djordjevič.

V spremstvu podpredsednika vlade in voditelja Hrvatov so prišli: inspektor Dragan Belak, poveljnik konjenice gradjanske zaštite, Zvonimir Pele in Krunoslav Balušič, oba zastopnika seljačke zaštite.

Univerza in uradi

Vseučiliške urade so zastopali: rektor ljubljanske univerze dr. Matija Slavič, prorektor dr. Kušej, rektor Glasbene akademije Anton Trost, rektor trbarbor, bogoslovne učilišča dr. Fran Hohnjec, nadalje vsi dekani ljubljanske univerze: dr. Turk za bogoslovno, dr. Melik za filozofsko, dr. Pitamice za juridično, dr. Hribar za medicinsko in inž. Horvat za tehnično. Poleg tega so bili po klopah še profesorji univerze dr. Viktor Korošec, dr. Pole, dr. V. Lapajne, prelat dr. Grivec, dr. Murko, dr. Tomšič, dr. Fabijan, dr. Ehrlich, dr. Snoj, dr. Aleš in France Ušeničnik, dr. Božidar Lavrič, msgr. Premrl, inž. Lobe in številni drugi, ki jih v veliki gneči ni bilo mogoče zapisati.

Najvišje sodne ustanove so zastopali: dr. Konda, predsednik vrhovnega sodišča, dr. Vladimir Golja, predsednik apelacijskega sodišča z dr. Dolinarjem in dr. Masnakom, podpredsednikoma apelacijskega sodišča, dr. Milanovičem, vrhovnim državnim tožilecem, gg. Keršič, predsednik okrožnega sodišča dr. Vidic, predsednik okr. sodišča, dr. Vidmar, državni pravobranilec, dr. Luka Krvin, državni tožilec pri apelacijskem sodišču, dr. Pompe, okrožni sodnik, dr. Juvane in dr. Verbič, apelacijska svetnika ter številni drugi.

sodniki iz osrednjih sodišč v Ljubljani, kakor iz vse Slovenije.

Zastopstvo JNS je bilo takole sestavljeno: Ivan Pucelj, bivši minister, dr. Otmir Pirkmajer, bivši pomočnik bana in Rudolf Žitnik.

Finančno direkcijo sta zastopala direktor Josip Mosetiz in njegov pomočnik dr. E. Močnik.

Poštno hranilnico so zastopali: dr. Janžekovič, pomočnik ravnatelja, Bregar Leopold, upravnik prometa in Danilo Kanata, inspektor PH.

Poštno ravnateljstvo: direktor Jože Stukelj in številno višje uradništvo.

Direkcijo držav. železnice: direktor inž. Rudolf Kavčič, pomočnik Fran Hojs, inž. Franc Fine in načelnik dr. Merzliarč.

Organizacije

Zadružno zvezo so zastopali ravnatelj Bogomil Remec, ravnatelj Gabrovšek, ravnatelj Basaj.

Zadružno gospodarsko banko so zastopali generalni ravnatelj dr. Slokar, ravnatelj Franjo Erce, ravnatelj Anton Končan (iz Belgrada), ki je zastopal tudi PAB.

Jugoslovan. tiskarno in knjigarno (in KTD) sta zastopala vseuč. prof. dr. Odar, predsednik, in Jože Košček, generalni ravnatelj.

Društvo jugoslovanskih tiskarnarjev in organizacijo slovenskih tiskarnarjev gg. Hrovatin in Cemažar.

Odvetniško zbornico je zastopal dr. Fettich, na čelu velikega števila odličnih odvetnikov iz mesta in iz vseh krajev Slovenije.

Notarsko zbornico je zastopal notar g. Bartol, ki je bil na čelu številnih notarjev iz vse Slovenije.

Rdeči križ je zastopal predsednik dr. Fettich.

Zvezo Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov je zastopal predsednik dr. Stanko Žitko s številnimi člani osrednjega odbora in krajevnih odborov.

Profesorsko društvo je zastopal predsednik prof. Grafenauer. Pogrebnihi svečanosti pa so se udeležili vsi ravnatelji srednjih šol ter nebrojni profesorji srednjih in meščanskih šol širom Slovenije.

Prosvetno zvezo v Ljubljani je zastopal prelat dr. Lukman z ravnateljem Vinkom Zorom ter številnimi odborniki.

Prosvetno zvezo v Mariboru rektor dr. Hohnjec in ravnatelj dr. Aleksič.

SUZOR-ja iz Zagreba so zastopali generalni direktor dr. Matjašič in ravnatelj dr. Gorišek.

OUZD v Ljubljani predsednik inž. Srdja, ravnatelj dr. Bohinjec in šef-zdravnik dr. Drobnič.

Trgovsko in bolniško podporno društvo ravnatelj Martelanc, šefzdravnik dr. Srot in g. Sitar.

Pokojniški zavod podpredsednik Ivan Tavčar in podravnatelj Santin.

Zbornico za trgovino, obrt in industrijo komisar August Tosti in g. Zagar.

Zvezo industrijcev bivši poslanec dr. Adolf Golja. Kot predstavnik naše največje industrije v Sloveniji je prisostvoval tudi gen. ravnatelj jeklarn KID na Jesenicah g. Nooth. Med pogrebci pa je bilo tudi še veliko število uglednih obrtnikov in industrijcev ter zelo veliko uglednih članov trgovskega stanu iz vse Slovenije, ki jih je vodil predsednik Združenja trgovcev g. Stanko Meden.

Casnikijski stan je bil zastopan po predsedniku Združenja g. Stanku Virantu ter številnih sodelavcih raznih jugoslovanskih listov iz vseh krajev države, iz Splita pa se je pripeljal g. Zvonko Brajevič, direktor »Nove dobe«.

Zdravniški stan je bil zastopan po predsedniku zdravniške zbornice primariju g. dr. Meršolu, upravniku splošne bolnišnice v Ljubljani, dr. Ferlanu, vodji radioinstituta dr. Cholevi, upravniku Zenske bolnišnice prof. dr. Zalokarju, direktorju Higijenskega zavoda dr. Ivo Pircu, g. J. Suštaršiču, upravniku bolnišnice v Celju, Jožefu Stegnarju, nadupravitelju bolnišnice v Mariboru, primariju dr. Radšelu, prosekatorju dr. Kušarju in kir. asistentu dr. Žitniku iz mariborske bolnišnice. Poleg naštetih so bili zastopani tudi še drugi zdravniški domovi kakor Golinik, bolnišnica v Kranju, bolnišnica v Novem mestu, bolnišnica v Brežicah, Slovenjgradcu, Slov. Bistrici, Leonišče, Slajmerjev dom, nadalje razna zdravilišča v Sloveniji kot Rogaska Slatina, Dobrna, Radenci in druga. Lekararski stan sta zastopala dr. Kmet in mag. pharm. Murnmajer.

Kmetisko zvezo je vodil predsednik senator Brodar v spremstvu generalnega tajnika dr. Vrsiča ter številnih odbornikov in članov iz vseh delov Slovenije.

Gasilsko zvezo je zastopal starešina dr. Korošec v spremstvu odbornikov in številnih gasilcev, ki so prevzeli častno stražo pri trupu pokojnega državnika v banski palači in v stolnici.

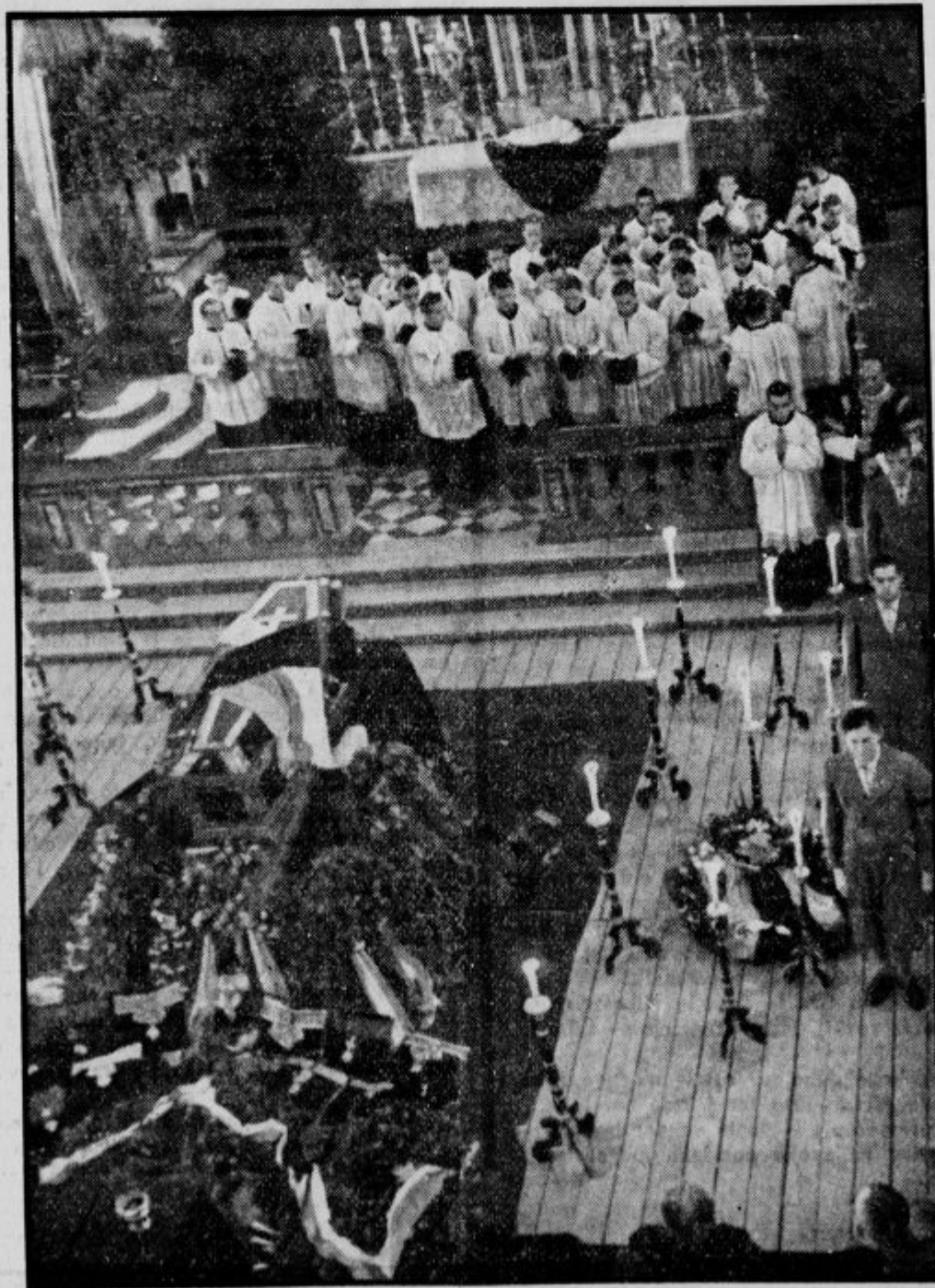
Zbor rezervnih častnikov je zastopal dr. Vrhunc v spremstvu številnih članov odbora in članov združenja.

Zadnje klopi so bile zasedene od zastopnikov učiteljskega stanu in duhovščine v črnih oblekah.

Kot zastopnika učiteljskega stanu navajamo g. Alfonza Koprivo, vad. učitelja, ki je poleg tega še zastopal karitativno zvezo Slomškove družbe in predsednika centrale v Mariboru.

Duhovščina in zadružniki

Od duhovščine, ki se je udeležila pogrebnihi svečanosti, navajamo po redu, kakor so sedeli po klopah, ki so jim bile predpisane: ravnatelj Hrstelj, mestni svetnik mariborski, ravnatelj mariborskih mestnih podjetij, ravnatelj Cirilove tiskarne in predsednik mariborske Mestne hranilnice; Alojzij Pohar CM, kot zastopnik duhovščine iz Belgrada; ravnatelj dr. Fran Volčič, ravnatelj salezijskega deškega konvikta v Ljubljani; pater Rafael Bogataj OMC iz Skofje Loke, dr. Gracijan Heric, frančiškanski provincial v Ljubljani; dr. Peter Grabič, franjevački provincial iz Splita; pater Oton Kocjan; gvardijan in kustos o. Capic iz Skofje Loke; pater Matej Vodanovič, gvardijan frančiškanskega samostana M. B. Lurske v Zagrebu; fr. Jožef Majcen za konvent usmiljenih bratov v Vrhu pri Zalcu; škof. kanceler Jože Jagodic, dr. Schöndorfer iz Maribora, Bohanec Franc iz Vranskega, Andrej Farša, salezijanec iz Ljubljane, fr. Mirko Godina, provincial novoustanovljene slov. minoritske provincije v Ptuj; komtur Valentin Učak, provinc. komtur križevniškega reda; Tome Alojzij, zastopnik vseh gluho-nemih v Sloveniji; fr. Jan de Deo Fuštranc, prior usmiljenih bratov v Vrhu pri Zalcu, Ivan Vindišar, župnik v Trnovem; Alojzij Košmerlj, župnik pri Sv. Petru v Ljubljani; J. Barle, župnik pri Sv. Jakobu; o. I. Tavčar, župnik na Viču pri Ljubljani;

Na lepo okrašenem mrtvaškem odru, pred katerim so ležala odličja in venci, ter je stala častna straža slovenskih fantov, je ležala v stolnici krsta z zemskimi ostanki dr. Antona Korošca med mašo zadušnico.

p. Kazimir Zakrajšek, župnik pri Sv. Krištofu v Ljubljani; dekan Zagreb iz Sent Vida pri Ljubljani; stolni kanonik Šimenc, vodja školijskih zavodov v Sent Vidu na čelu vsega profesorskega zbora in vseh prelektorov ter dijakov; župnik Miha Jenko iz Most pri Ljubljani; zastopstvo Družbe očetov jezuitov pod vodstvom p. Lederhase; Pokorn Jožef za leskovsko dekanijo, Terbinek Ivan za Svečino, Maksimilijan Pilič CM s tremi misijonarji iz Grobelj pri Domžalah; prof. Šostarec za gimnazijo v Murski Soboti, Urankar Konstantin OFM, gvardijan iz Brežic; pater Gabrijel OFM, gvardijan iz Maribora; nadalje vsi ljubljanski kateheti pod vodstvom odbora katehetskega društva, župnik Gornik iz Begunj; eden najbližjih prijateljev pokojnega voditelja Slovencev, župnik Zabret z Bleda; številna duhovščina iz lavantinske in ljubljanske škofije, med njimi dekani in župniki iz rojstnega okraja dr. Korošcevega ter nepregledna množica dekanov, župnikov in kaplanov iz vseh krajev Slovenije.

Izredno številno so bili zastopani zadrugi, ki so prišli iz vse države. Opazili smo predsednika Glavne zveze hrv. gosp. zadrug dr. Avgustina Juretiča, ravnatelja Zadrugne zveze v Zagrebu dr. Gortana, podpredsednika Glavne Zadrugne zveze dr. Postiča iz Beograda, dr. Iva Kuntariča, ravnatelja Zadrugne zveze v Zagrebu, predsednika Zveze nabavljajnih zadrug Miloša Štiblerja, zastopnika srbskih zemljoradniških zadrug Milosavljeviča v spremstvu dveh kmetskih zastopnikov, dr. Pavla Markovića in Pavla Marinkovića iz Novega Sada, Kosto Mirkovića kot zastopnika Zveze srbskih kmetskih zadrug iz Beograda.

Družbo šolskih sester, katerih veliki dobrotnik je bil pokojni dr. Anton Korošec, je pri pogrebu zastopala vrhovna predstojnica mati Terezija Hanželič v spremstvu treh šolskih sester. Sestre usmiljenke je zastopalo dvojce sester iz osrednjega vodstva družbe.

Častniki

Mogočen vtis je napravilo častno zastopstvo častniškega zbora ljubljanskega, ki je poleg v začetku naštetih višjih častnikov poslalo na pogreb veliko število častnikov, ki so želeli izkazati zadnjo čast borcu za Jugoslavijo in velikemu vitezu Karadjordjeve vladarske zvezde.

V tem imeniku imenoma niso zapopadeni zastopniki neštevilnih velikih in manjših organizacij, ki ali sploh niso mogli v cerkev, ali pa njihova imena zaradi velike udeležbe niso mogla biti zapisana, ali pa so hoteli v svoji skromnosti ostati nepoznani, kakor je nepoznana njihova polna in iskrena ljubezen do pokojnega voditelja. Naj ne zamerijo, če so nekatera imena bila objavljena, druga niso bila. Pred Bogom in pred očetom v nebesih leži razprostrta vsa knjiga udeležencev, tistih, ki so mogli priti v Ljubljano, a tudi vseh tistih, ki niso mogli in ki so danes, ko se je slovenski narod poslavljajal od trupa očeta, molili po slovenskih cerkvah po Sloveniji ali tih, pobirali rožni venec doma v svojih zasneženih domovih. Bog ima vse zapisane. Naš pokojni oče tudi. In vsak, kdor je danes prošil za njegovo dušo, vsak bo deležen plačila. Morda je na onem svetu bil tih, nepoznan skromni dar še bolj prijeten očetu, ki mu je danes vse jasno, kakor pa zunanji sijaj in videz njegovega pogreba.

Med vso sv. mašo so prevladovala v cerkvi krasne melodije Kochove »Dies Irae«, ki jih je mojstrsko vodil stolni dekan dr. Kimovec. Petje in instrumentalna godba sta bila pogostokrat tako v dušo segajoča, da so si ljudje brisali solze.

Ko je bila sv. maša končana, je stopil v škofskemu ornatu na prižnico ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, ki je imel nagovor, ki ga objavljamo na prvi strani.

Škof dr. Rožman zna krasno govoriti. Iz srca govori v srca. Toda tokrat je bil v vsej preprosti svoje božje besede monumentalen. Pokojnega voditelja nam je postavil v našo sredo v vsej duhovni skromnosti in poštovanosti kot služitelja vseh po božjem poklicu, kot očeta slovenskega ljudstva, ki mu bo odslej kot veliki duhovnik njegov priporočnik pri Bogu ob strani Device Marije, kraljice Slovencev, ki ji je slovenski narod polagal na srce še zadnje dneve pred svojo smrtjo. Škofove besede so vse presunile in ne verjamemo, da bi bil kdo zapustil stolnico hladen in neprizadet nad duhovno veličino dogodka, ki ga je tako čudovito lepo približal za vso slovensko zgodovino ljubljanski škof in očetov prijatelj dr. Gregorij Rožman.

Ko so odmevi škofovega poslovnega govora, ki je vsem vili svetle ure v bodočnost, umolknil pod oboki stolnice, se je začel krasni pogrebni obred pred katedralom. Zopredno so trije škofje blagoslovljali truplo, prošili za dušo pokojnikovo in jo priporočali božjemu usmiljenju. Na široko so padale kapljice z blagoslovljeno vodo po katedralu in po vseh prisotnih, kakor da bi nas hotele združiti v eno okrog očeta in njegove duhovne dediščine. Veličastno so odmevale molitve vladik cerkve in duhovščine, ki so se kot mrmrajoča reka nadaljevale po cerkvi in ven okrog cerkve, kjer so stale tisočglave množice in molile z onimi v cerkvi.

S kora je zazvenela pesem »Vigred se povrne«. Kako smo je bili vsi potrebni te stare, a vedno nove in vedno lepe slovenske pesmi, ki nam čez grob tja v večnost obljubljuje novo pomlad. Kako smo je bili vsi potrebni in veselili vsi, ves slovenski narod, kajti naša radijska postaja jo je oddajala naprej po zvočnikih, tako da so jo lahko peli povsod po slovenski zemlji, kjer so se deset in deset tisoč drenalji okrog radijskih zvočnikov in pili, pili, pili tolažbo in upanje v zvokih

Antonu Korošču

Po trudnem delu si omahnil v mir,
v spokojnost svetlo, ki pravične ziblje
v naročju Njega, ki je vsemu vir,
ki snov oživilja in vse živo giblje
in nosi k sebi, smotru, v dopolnjenje.
Sam sebi zvest si bil — mož vse življenje,
za bližnjega si se vsega razdal —
podvrgel lastno občestvo hotenje,
plamtel v ljubezni kakor kres svetel.
Na tehnični po svoji čas presodil:
si večji človek ali narodnjak,
ko k večni si in časnici sreči vodil
svoj narod ljubljani na vsak korak.
Pod oznožjem Večnosti se Tvoja dela
bleste ko dragocen, svetel zaklad —
uteha sladka, misel prevesela:
Presrečen, ki v Gospodu si bogat!

Griša Koritnik.

Minister dr. Miha Krek, senator dr. Kulovec in številni narodni poslanci so ponesli krsto s telesnimi ostanki pokojnega dr. A. Korošca iz stolnice, od koder naj bi nastopil zadnjo pot.

pesmi »Vigred se povrne«. Da, vrnila se bo, vsa razkošna, vsa mlada in vsa življenja polna, če bomo sledili duhovnim smernicam očetovim. Vrnila se bo vsa bohotna, vsa bogata in neizčrpna v svojih darovih, če bomo ohranili vero v slovenski narod in v njegovo božje poslanstvo. Vrnila se bo pomlad, večna pomlad, kadar bomo z očetom vred zbrani okrog Matere božje in Večnega očeta. S to pesmijo v srcih so slovenski fantje iz gore cvetja, z oltarja rož dvignili rakev s truplom pokojnega očeta in jo na svojih ramah odnesli ven

na ulico, kjer je že čakalo spremstvo, kot ga doslej slovenski narod še ni dal nobenemu svojemu sinu.

In stolnico je spet zažgnila tišina. Le večna luč, ob svitu katere se je voditelj pogovarjal s svojim vodnikom, le večna luč je živo svetila, kakor da bi hotela še bolj poudariti, da to ni bilo slovo, da je to, kar smo doživeli, bil prihod pomladi za vse tiste, ki v globini svojega srca verujejo v Večno luč tako otroško in globoko kakor naš pokojni oče.

Nad 35.000 ljudi v špalirju izkazuje zadnjo čast

Gost in nepregleden špalir ljudstva je že davno pred začetkom spreveda zasedel obe strani cest, ki vodijo od stolnice do Navja. Od Marjinega trga skozi Miklošičevo cesto, Masarykovo tja doli do Smartinskih cestje so stali dijaki in dijakinje ljubljanskih srednjih in meščanskih šol s svojim učitelstvom. Dijaške kolone so se potem nadaljevale spet na Linhartovi cesti do Navja, kjer je bilo postavljeno dijaštvo raznih trgovskih in drugih šol.

Za gostimi vrstami dijaštva pa je stalo drugo občinstvo, tako da so bili hodniki na Miklošičevi in Masarykovi cesti docela zasedeni. Šibkejši špalir je stal v drugi polovici Masarykove ceste in na Smartinski cesti, se je pa spet začel zgoščevati tja gori proti Navju, kjer je bilo vse polno ljudstva. Vsi ti ogromni tisoči — gotovo nad 35.000 — so vztrajali ure dolgo ter čakali spreveda in krste, da bi se tako zadnjič poslovili od velikega voditelja svojega naroda.

Dasi je bil mraz tako silno velik, je ljudstvo vzdržalo. Ko bi bilo vreme toplejše, bi bila množica brez dvoma tako velika, da bi ne bilo za njo niti prostora na teh velikih cestah. S pobožno pieteto so ti desetstisoči stali ter spoštljivo pričakovali krste. Tu pa tam je kdo na tihem počepnil tisto besedo svojemu sosedu in se spomnil tistega, ki se zdaj poslavlja od svojega naroda. Napeto pričakovanje je obšlo te množice, ki se ni menila niti za mraz niti za utrudljivo čakanje, da bi le mogla zadnjikrat izkazati vsaj kosček tiste ljubezni, ki v njej gori za velikega sina našega naroda, kateri zdaj v slavnostnem triumfu jemlje slovo od svojih Slovencev.

Od daleč se končno zaslišijo glasovi vojaške godbe, ki je na čelu spreveda igrala žalostinke. Vso množico prevzame sveti mir. Premražene roke se sklepajo k molitvi in od mraza modri obrazi se obračajo v pričakovanju tja doli, odkoder zvane zvoki žalnih koranic. »Zdaj gredo! Zdaj gredo!« Kakor tih šepet gre od ust do ust. Že peketajo med špalirjem kopita policijske konjenice ter ropotajo motorji policijskih motornih vozil. Toda množica pušča ta prizor mirno, ker ona pričakuje nekaj drugega, kar ni za oči in glečanje, pričakuje bridkega slovesa, ko se srce stiska v bolečini in žalosti. Pri misli, da bo zdaj zdaj treba zadnjikrat gledati krsto, kjer leži truplo velikega Slovenca in Jugoslavana, se marsikomu udero solze.

Treba pa je čakati, dolgo čakati. Najprej prihajajo mogočne čete gasilcev z zastavami. Nato prihaja slovenska mladina v krojih slovenskih fantov in deklet. Sprejaj kakor reka na široko se počasi giblje sredi med množico cel gozd krasnih zastav in praporov. Čudovito lep pogled, ki bi ob slavnostnih prilikah kar omamljal oko in srce, ko bi zdaj ne bilo treba misliti na žalostno slovo. Prihaja katoliška mladina naših visokih šol, ki v dolgih vrstah koraka mimo, moška in ženska, z rožnim vencem v roki, in na glas molijo rožni venec za dušo svojega velikega očetovskega prijatelja. To je pogreb, kakršni smo vajeni v poštenih slovenskih vaseh. Mladina obnavlja zdrave in rešilne tradicije svojih prednikov ter manifestira to na pogrebu svojega mrtvega voditelja.

... ki je za nas križan bil, se glasi molitev korakajočih molilcev. Iz srca v čakajočem špalirju s pobožnostjo, kakršna se človeka loti le ob najbolj pretresljivih doživetjih, tiho ali na glas odgovarjajo: »Sveta Marija! ... Prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri. Amen!« Kdaj pride On? Dolgo ga ni, preveč je tistih, ki ga spremljajo v svoji ljubezni. Molitev se oddaljuje, prihajajo dolge vrste nosilcev venčev. Lepo za pogled, srce se začneja stiskati, ker ti veneci govore, da bojo položeni na kupček zemlje, pod katero bo do angelske čakalo vstajenja tisto srce, ki je v bojih in delu za svoj narod onemoglo nehalo biti. Kdo bi štel te vence in presojal njihovo lepoto, ko pa bodo tako hitro ležali na zemlji in jih bo minila vsa krasota. Ljubezen, ki jo razodevajo, pa ne bo minila.

Zdaj prihaja! Množica si skoro ne upa dihati. Glave so odkrite sklonjene, oči pa v nemi in ljubezni polni bolečini zro tjakaj, kjer konji na topovski lafeti vlečejo tisti kos lesa, v katerem je našlo zadnji zemski domek truplo

Joža Vouk:

Trije orli

Zarja zadnjo je ugasnila nočno zvezdo,
orel je zaplaval nad pečino skalno,
s silnimi perutmi je zakrilil v jutro
in tri orle zbudil — svoje gnezdo.

Sonce z žarki se je upiralo v pečine,
orel zarod zvalil v zračne je višine,
létanja učil jih, meril je globine,
k soncu kazal svojim orlom ravno pot.

Z njim letijo trije mladi orli,
psi ponosno, smeli, razigrani,
polni mladih sil in neugnani
z njim letijo mladi orli...

V soncu se jim svetijo peruti,
žarki padajo navpič v pečine,
a — vihar z daljave na oblakih jezdi
in v temo zavije vse prepeade in globine.

Orel neutrudno s krili oblake reže,
kaže orlom pot v viharju razbesnelem,
srépo zroč, lahnó in v letu smelem
z njim letijo trije mladi orli.

Čuj, vihar zdaj najbolj divjo nesem tuli,
kot od silnega potresa gora poka,
orli varno v gnezdo so pripluli,
sredi bliskov, strel nihče ne stoka.

Orel zadnjič doignil je peruti
in nad gnezdom onemoglo še zakrili,
a viharji so poslednjo moč mu spili,
zdaj sami so trije mladi orli...

In potem? Bo še kaj? Minilo je! Pač živ spomin na našega rajnega! Ob roki gospe banove slopa vsa onemogla in utrujena stara Koroševa sestra Micka, tista dva, ki stopata tik za krsto pred njo, pa sta njena sinova, Koroševa nečaka. Množica spet stopa nazaj v živo stvarnost. Mimo se vrste množice pogrebcev, spredaj vlada, ban, gospodje v cilindrih, zastopniki kmetov, delavcev, obrtnikov, učiteljev, uradnikov vseh stanov od najvišjih do najnižjih, kjer dr. Korošec je bil vodnik in prijatelj vseh.

Dolgo je trajalo Noge so ozeble, roke vse trde, ko priropota mimo še baterija, ki sklepa spreved. Množice se razhajajo: »Takega pogreba Ljubljana še ni videla in ga nikoli več ne bo!« — Takega pogreba ni imel doslej še noben Slovenec in ga ne bo. — Tako je slovenski narod spremljal svojega voditelja dr. Korošca. — To je bil izraz ljubezni, ki si jo je bil dr. Korošec v svojem življenju zaslužil, ker je med slovenskim narodom sejal vero, upanje in ljubezen!

Žalni spreved, kakršnega Slovenija še ni videla

Iz stolnice so najožji sodelavci velikega pokojnika prenesli na svojih rokah krsto s truplom ter jo položili na topovsko lafeto, v katero je bilo vpreženih šest konj. Vojaštvo je stražilo častno stražo ob krsti, kakor tudi častna četa slovenskih fantov pod vodstvom g. Hvaleta. Duhovščina na čelu z belgrajskim nadškofom dr. Učičem, ljubljanskim škofom dr. Rožmanom in lavantinskim škofom dr. Tomažičem ter kapitelj ljubljanske in lavantinske škofije, se je uvrstila pred škofijo, na kar je ves prednji del spreveda, ki je prišel z Vodnikovega trga, defilirala mimo lafete pokojnega voditelja ter se uvrstila v spreved, kakršnega že davno ni videla Ljubljana.

Na čelu spreveda so uslužbenci pogrebneга zavoda nosili črn pogrebni križ, nato pa še drugi lep črn nagrobni križ. Nato je sledila godba 40 pešpolka triglavskega pod vodstvom višjega kapelnika g. F. Hercoga ter častna četa vojaščine. V prvih vrstah je korakalo zastopstvo gasilske zajednice na čelu z dr. Kodretom, za njimi pa 25 zastav gasilskih društev. Tem zastavam je sledilo več gasilskih čet, med katerimi je vzbujala pozornost gasilska četa KID z Jesenice. Skupno število gasilcev je bilo okrog 300. Za gasilci je šla močna železničarska godba (okrog 70 mož) kateri so sledile strunne vrste slovenskih fantov pod vodstvom Iva Kermavnerja. Za predsedstvom so nosili zastavonoše, spremljani od pribočnikov, zastave po-

sameznih odsekov, katerih smo našli 58. Nato pa se v strumni vrsti korakalo uniformirano članstvo, katerega število je presegalo 900 mož. Za njimi je šla nova godba nato pa zastopstvo Dekliških krožkov s svojo zastavo, s tremi veneci ter kakih 300 članice v krojih. Zastopstvo Sokola je šlo v civilu s sokolskimi znaki ter so v deputaciji iz 17 oseb počastili spomin velikega narodnega borce osvoboditelja in za državo zaslužnega političnega delavca. Takoj za Sokoli so dolge vrste redovnic, katerim je bil dr. Korošec največji dobrotnik in gost njihove oskrbe, tako sestre iz Marianišča, kjer je pokojnik stanoval za časa bivanja v Ljubljani, kakor tudi bolniške, šolske itd. Prav to, da je tako velik državnik znal ceniti neizmerno osebnost žrtev teh redovnic, ga je postavilo v oči občinstva še v svetlejšo luč ter ga poudarilo kot človeka, ki je znal ločiti duha od gmote, žrtev od koristoljubnosti. Sestre so molile sv. rožni venec za dušo pokojnika ter molile iz dna svojih čistih duš: Dai mu Gospod večni mir in pokoj! da so k njihovim molitvam pridruževale svoje prošnje tudi ljudje, stoječi v špalirju. Vseh redovnic smo našli kakih 360. Njim je sledila Rakovniška godba, na kar se je začel naigantljivejši del spreveda, ko je slovensko dijaštvo, organizirano v Slovenski dijaški zvezi ter Akademski zvezi z vsemi klubi moških in ženskih društev počastilo v mogočnem številu pokojnika, ki je bil njihov največji dobrotnik. Gotovo

Najbližji sorodniki dr. Antona Korošca na pogrebu. Na levi gospa banova, poleg nje sestra dr. Antona Korošca.

Odličniki, ki so spremili dr. Korošca na zadnji poti: v ospredju na levi popredsednik vlade dr. Maček, v sredi zastopnik Nj. Veličanstva kralja divizijski poveljnik general Ljubomir Stefanovič, desno ban dr. M. Natlačen. Na levi za dr. Mačkom belgrajski župan Tomič kot zastopnik obolelega predsednika vlade Dragiša Cvetkoviča, desno za diviz, poveljnikom generalom Stefanovičem gradbeni minister Vučević, levo za banom minister za telesno vzgojo naroda Pamčič.

bi bil pokojnik najbolj vesel te mlade, odločne mladine, ki si nabira na univerzi zakladov duha, pri tem pa ostane vsa skromna in navezana na vero in duhovne vrednote svojih staršev, ter se ne boji odkritih glav moliti po ulicah sv. rožni venec za dušo svojega največjega dobitnika. Ta dekleta in ti fantje so pravi nosilci Koroščevega duha, je tisti in tak rod, kakršnemu je Korošec zapustil v dediščino izpolnitev svoje oporoke, ki je ni napisal, pač pa jo izpolnjeval z vso zavestjo in ljubeznijo narodno samobitnost slovenstva, ki se kaže tudi v živi veri, ter varovati in graditi svobodno Jugoslavijo! Tudi število te učence je mladine je bilo presenetljivo veliko in vredno Koroščevega spomina. Našli smo jih nad politsoča. Nato je

prišlo zopet nekaj zastav fantovskih odsekov, ki so prišli s poznejšimi vlaki.

Sedaj pa se je bližala nepregledna vrsta venec, ki so jih dr. Korošcu vključno pozivu odhoda, naj njegovi prijatelji darujejo na mesto venec v dobrodelne namene, darovali njegovi častilci v državi in Sloveniji še posebej. Prvih 16 venecov so poklonili najvidnejši predstavniki jugoslovanskega državnega in javnega življenja, venci Nj. V. kralja, kneza namestnika, vlade in tujih poslaništev (nemški, italijanski) banovine, ljubljanskega mesta, mariborskega, celjskega in ptujskega. Zadružne zveze, ki je vzbujal splošno pozornost, posameznih slovenskih občin, ustanov, privatnikov, prijateljev itd., itd. Saj smo našli vsaj 60 venecov, ki so jih nosili

zastopniki ustanov, dočim sta sledila še dva voza, polna najlepšega cvetja tako, da lahko trdimo, da je bilo nad 150 venecov. Za venci so šli pevci — združeni pevski zbori, z zastavo pevskih društev. Za njimi so nosili častniki ljubljanskih garnizij visoka odlikovanja pokojnikova, v prvi vrsti red Karadjordjevičeve zvezde 1. stopnje ter najvišja odlikovanja tujih držav, ki so vsa priznavala plodno in koristno delovanje velikega državnika za državo in njegov narod.

Za nosilci odlikovanj se je uvrstila duhovščina v korelljih (kakih 200) ter pevski zbor ljubljanskih bogoslovcev, ki je med potom pel pogrebne psalme pod vodstvom prof. Snoja. Njim je sledil lavantinski stolni kapitelj, za katerimi so stopali voditelji pogrebne sprejave: belgrajski nadškof dr. Učič, ljubljanski škof dr. Rožman in lavantinski škof dr. Tomazič.

V spremstvu častne čete vojakov in slovenskih fantov so topničarski konji pripeljali na lafeti krsto s truplom pokojnika, za katero so stopali najbližji sorodniki: njegova dva nečaka ter edina sestra, ki jo je spremljala soproga bana ga. Natlačenova. Za njimi pa daljnje sorodstvo ter sosedje rojstne vasi Biserjani v Slovenskih goricah. Z molitvijo so ti najbližji sorodniki in rojaki pospremili ponos svoje krvi in vasi na zadnji poti.

Za sorodniki so stopali predstavniki najvišjih državnih in samoupravnih oblasti s kraljevim zastopnikom gen. Stefanovičem, zastopnikom osrednje vlade dr. Mačkom, ministri dr. Krekom, dr. Pantičem in Vučevićem ter banom dravske banovine dr. Natlačenom na čelu. Vsi ti so se udeležili tudi pogrebnih svečanosti v cerkvi in smo jih že tam imenovali. Za njimi pa so sledili bivši ministri in bani, senatorji in poslanci, vodilni politiki JRZ, župani slovenskih avtonomnih mest z ljubljanskim županom dr. J. Adlešičem, slovenski župani z občin. odbor. ni itd., zastopniki vseh organiziranih skupin v Sloveniji, ki so se udeležili pogreba svojega zaščitnika in zagovornika. Vse kulturne ustanove, gospodarske in politične so bile predstavljene s svojimi najpomembnejšimi člani, katerih ne moremo imenovati vseh. Bila je tu vsa kulturna Slovenija do zadnje organizacije, saj je šlo za krsto dr. Korošca gotovo še več ljudi v vrstah, kakor pred njo. Samo v sprejedu je bilo gotovo do 15.000 ljudi. Če pa štejemo h Koroševim pogrebem vse spremstvo, ki mu je tvorilo časten špalir, je šlo število tako visoko, da lahko rečemo, da se je vsa Slovenija po svojih predstavnikih in iz vseh krajev udeležila pogreba svojega voditelja in ga pospremila med nesmrtnike v Navje.

smrt, zavedajoč se, da on zaslužno pripada galeriji njegovih najzaslužnejših velikanov.

Toda v kolikor je smrt dr. Korošca velika izguba za državo, je še večja za JRZ, kateri je bil tvorec in prvi podpredsednik. Zamisel o ustvaritvi jugoslovanske stranke, ki bi se raztezala čez vse državno ozemlje, se je začela v onih usodnih dneh, ko je bilo naše politično življenje nezno zaradi svoje razdrobljenosti in zaradi svoje zaostrenosti. Zalostni dogodek leta 1928 z vsemi svojimi posledicami je preprečil to veliko politično zamisel. Do njene ustatitve je prišlo šele leta 1935. Tedaj je bila ustvarjena edinstvena politična organizacija, v katero so stopile Radikalna stranka, Slovenska ljudska stranka in Jugoslovanska muslimanska organizacija. Ko je ta prišla na oblast in prevzela odgovornost za upravljanje države, je postala vloga dr. Korošca v našem političnem življenju še pomembnejša. V tej novi politični dobi je postal eden glavnih stebrov in borcev za državno preureditev, za katero je dr. Korošec težil že od prvih dni našega zedinjenja, posebno pa še po sprejetju vidovdanske ustave. Prizadeval se je za široko avtonomijo in dekoncentracijo, za sistem, ki bolj odgovarja našemu narodnemu življenju in naši stvarnosti, pa vendar ni izgubil z vidika končni cilj vseh nas, da se v doglednem času s pomočjo novih metod zgradi edinstven naroden duh, ki bo ogreval z enakim nacionalnim žarom vse sinove jugoslovanske države.

Zvest svojimi političnimi preteklostmi in zavedajoč se interesov domovine, je dr. Korošec brez pridržka podprl akcije predsednika g. Cvetkoviča in politiko naše stranke. Ta politika prinaša pozitivne uspehe, katerih vrednost in pomen se šele danes pravično ceni. In kolikor bolj se bomo odmakali od 26. avgusta 1939 in zgodovinsko objektivno razsojali o vseh momentih, tem bolj bomo uvidevali pomen in visoko vrednost politike, ki jo je potem naša stranka zastopal neumrljivi dr. Korošec. Brez dvoma bodo nasledniki dr. Korošca še nadalje izvajali njegovo politiko, ki bo še naprej ostala dosledna načelom, ki so izraženi v programu, za katerega uresničenje se je poleg g. Cvetkoviča najbolj zavzemal dr. Korošec. Zato ga bomo tudi še po smrti cenili in spoštovali v naših vrstah. Njegovemu svetlenemu primeru bomo sledili še naprej, zavedajoč se, da bomo najbolj služili interesom domovine, kralja in naroda, če bomo stopali po njegovih stopinjah.

Naposled, dragi bratje in sestre, naj mi bo dovoljeno, da se poslovim mod dragega pokojnika v imenu Belgrada, v imenu naše prestolnice, ki je ljubila dr. Korošca prav tako tople, kakor Ljubljana. Polni dve desetletji je veliki državnik preživel v naši sredi.

Tako se je življal z nami in mi z njim, da so ga Belgrad in Belgradčani smatrali kot svojega. Kar ne morejo se sprijazniti z okrutno resnico, da na belgrajskih ulicah ne bodo več srečali simpatičnega lika, plemenitega gospoda, ki je vedno in pristrano s prijateljskim nasmevom odzdravljaval pasantom, posebno onim iz malega delovnega sveta, za katerega je imel dr. Korošec polno razumevanje in trajno simpatijo. Doumel je dušo Belgrada in Srbije ter imel za njiju več ljubezni in razumevanja kakor kateri koli državnik, ki je rasteval v njuni sredini. Belgrad in njegovo življenje v vseh svojih manifestacijah je privlačeval dr. Korošca kot človeka visoke inteligence in kot politika. Njegov uspeh v politiki je v velikem delu uspeh tega medsebojnega poznavanja. Zato prestolnica Jugoslavije ni nikdar nehala verovati v ljubezen in iskrenost nacionalnih čustev dr. Korošca. Zato mu je vračala zvestobo za zvestobo ter ga sprejemala zmerom pristrano in toplo. Zato vlada danes za dr. Korošcem velika žalost in v Belgradu in v Ljubljani. To sta dve mesti naše lepe domovine, ki sta enako ljubili dr. Korošca in ki se enako ponašata z njegovimi deli.

Slava in hvala dr. Korošcu, velikemu državniku in zaslužnemu sinu jugoslovanske domovine!

Po govoru zastopnika predsednika vlade gosp. Dragiša Cvetkoviča je stopil na govorniko tribuno zastopnik ministra za prosveto g. Miha Krek in se z ginjivimi in globoko občutenimi besedami poslovlil od pokojnega voditelja našega naroda in našega velikega učitelja z naslednjimi besedami:

Minister dr. Miha Krek

Vsa naša narodna družina se v žalosti topi in slovenska zemlja je v črni zavita.

On, ki je bil voditelj tudi med največjimi slovenskimi možmi, ki so nas vodili ob prelomu dob iz narodnega suženjstva v svobodo, odhaja od nas.

V velikem času, velikem po trpljenju, po strahotah, odločitvah in po pomenu za vse sedanje življenje Slovencev, nas je Bog posebno blagoslovil, da smo imeli dr. Korošca, dr. Jegliča, Janeza Evangelista in okrog njih venec požrtvovalnih, sposobnih in odličnih narodnih borcev.

Bil je Janez Evangelist Mojzes svojega rodu in časa, bil je dr. Jeglič slovenski veliki duhovnik in vzgojitelj, a oba in vsi so vedeli in hoteli, da je njihov in naš voditelj le on, dr. Korošec, naj-

Na zadnjem počivališču v Navju

Jasno zimsko sonce je priveslalo v najvišji dan, ko se je ob tretja nilega Panteona začelo zadnje slovesno opravilo zemeljske poti našega pokojnega voditelja. Tam s snežnobele ceste se je tiho bližala prošnja pesem in naraščala v posmrtni psalm, ki ga je pospremil tik do groba. Ko je prihajal še bliže, je zavela okoli njegove krste glasna molitev zadnjega dela rožnega venca.

Visoko je poslednjič vzrastla krsta nad okoličico in nad ogromnimi množicami, ki so se zgrinjale okoli Navja. Zlato je zableskel križ, zablistalo se je okovje in že se je krsta priklonila ob odprto grobnico po zadnji blagoslov in zadnjo slovesno molitev za večni mir in pokoj.

Poslednji pobožni spomin mu je poslal lavantinski knezoškof dr. Tomažič, ki se je v kratkih besedah spomnil življenjske poti svojega dragega duhovnega sobrata, ki je v prestolnici lavantinske škofije začel svojo posvečeno pot in svoje narodno delovanje. Velikemu dobitniku naj bo ljubi Bog večni plačnik. Nato je lavantinski vladika izmolil za pokojnega voditelja in častnega kanonika lavantinskega stolnega kapitlja zadnje otenaše.

Takoj nato je stopil na govorniško tribuno podpredsednik kraljevske vlade dr. Vladko Maček, voditelj hrvatskega naroda, in se od našega velikega voditelja poslovil s temi besedami:

Podpredsednik vlade dr. Maček

Materi zemlji izročamo tisto, kar od dr. Korošca pripada zemlji. Gospod Bog je vzel k Sebi njegovo dušo, nam pa je pustil spomine na njegova dela. Dr. Korošec je kot mlad politik stopil v prve vrste borcev za svobodo malega, toda žilavega slovenskega naroda. V moški dobi doživljal polom tisoč-

Podpredsednik kr. vlade dr. Vladko Maček govori ob odprtem grobu dr. Korošca.

lelnega cesarstva, doživljal svobodo slovenskega naroda, toda s pronicljivim očesom državnika takoj pojmuje, da mali narodi sami ob sebi ne morejo obstajati; dela tisto, kar je najnaravnejše: sodeluje pri ustvarjanju skupne države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Vsak porod je težak, pa tudi dr. Korošcu ni bilo lahko voditi politiko. Toda vidimo, da sta v vsem političnem življenju vodili dr. Korošca dve ideji: prva je ideja slovenske narodne individualnosti, druga ideja pa je bila trdnost skupne domovine kraljevine Jugoslavije. Zato moramo po dobi, ko je po vseh pripetljih končno vendar prišlo do sporazumevanja Srbov in Hrvatov, naglasiti, da ima ta velike zasluge dr. Korošec. In ko stoji Srbi, Hrvati in Slovenci proti vsakemu kot trden, nepredoren zid, ima velike zasluge dr. Korošec.

V imenu kraljevske vlade kličem: Večna slava dr. Korošcu.

Vsi navzoči so sprejeli govor podpredsednika kr. vlade s trikratnim vzklikom: »Slava!«

Za podpredsednikom kr. vlade dr. Vladkom Mačkom je govoril zastopnik predsednika vlade Dragiša Cvetkoviča, bivši minister in belgrajski župan Jevrem Tomič. Govoril je tudi v imenu belgrajske mestne občine in se poslovil od našega voditelja s temi besedami:

Belgrajski župan Tomič

Stojč pred grobom velikega pokojnika, moram izpolniti bolešno in težko dolžnost, da se v imenu predsednika kraljevske vlade g. Dragiša Cvetkoviča poslovljam od nesmrtnega dr. Korošca, predsednika senata kraljevine Jugoslavije, ministra prosvete in prvega podpredsednika JRZ. Zadržanemu zaradi bolezni je predsedniku vlade in predsedniku glavnega odbora JRZ g. Cvetkoviču zelo žal, da ne more prisostvovati izkazovanju poslednje časti enemu izmed največjih sinov naše države, da ne more neposredno izraziti svojega priznanja državniku redkih sposobnosti in da ne more izkazati svoje globoke hvalečnosti svojemu prijatelju in sodelavcu pri urejanju in utrjevanju velike jugoslovanske države, ki se ji je dr. Korošec ves žrtvoval. Toda četudi ni navzoč, vendar sporoča vsem našim jugoslovanskim bratom od snežnega Triglava do Peristera, od plavega Jadrana do Timoka, da je 14. december dan naše splošne žalosti. Tega zimskega jutra je ugasnilo v jugoslovanski prestolnici življenje dr. Antona Korošca, enega od tvorcev in graditeljev Jugoslavije; prenehalo je biti plemenito srce borcev in zaščitnika jugoslovanske misli, iz naše sredine se je umaknil državnik in človek, ki je užival globoko spoštovanje Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ljudje sposobnosti dr. Korošca se redko rode. Desetletja pa tudi celo stoletje mine, da se v naši sredini rode ljudje takšne avtoritete, kakor so bili dr. Korošec, Nikola Pašić in Stjepan Radić. Danes pokopavamo zadnjega nosilca in izrazitega predstavnika te naše velike dobe, iz katere je vzklikala naša narodna svoboda in naša mlada država. Kadar bodo pisali zgodovino Jugoslavije, bodo ta tri velika imena vtkana in nerazdružljivo vezana z njenim rojstvom in njenim izgrajevanjem.

Ko so stopili v javno življenje in se vrgli v trnjevo politično borbo, so proglasili načelo narodne in nacionalne svobode. Tej vzvišeni ideji, ki označuje vse velike ume in narodne velikane, so do zadnjega diha služili. Čuteč dušo in razpoloženje svojega naroda, so bili v svojem neumornem delu tako vztrajni in požrtvovalni, da so dosegli aureolo narodnih mučnikov. Vsakod od njih je nosil svoj križ v zavesti, da je to edino pravila pot v službi narodnih interesov. Njihovo delo je bilo sprva ločeno in omejeno na sredino, kateri so pripadali, pa se je pozneje zlilo in združilo ter dobilo skupni cilj: svoboda vseh Jugoslovancev in srečnejša bodočnost njihove skupne države.

Taj veliki ideji se je dr. Korošec posvetil že pod konec prejšnjega stoletja ter ji dal pravi značaj in polno vsebino najprej v štajerskem deželnem zboru in nato v dunajskem parlamentu. Do tedaj je on pripadal svoji ožji domovini. Do teh usodnih dni je bil on samo vaš, bratje Slovenci, a od tedaj je postal dr. Korošec tudi naš. Njegova odločnost, njegovo brezkompromisno stališče, njegova državniška koncepcija ga je potisnila v prve vrste in na čelo jugoslovanskega gibanja. Braneč svoje stališče kakor tudi prizadevanja vseh Jugoslovancev v dunajski mparlamentu je zadal smrtni udarec dvojni monarhiji in s tem postal pomembna evropska politična osebnost. Kmalu zatem je prišlo do prečitavanja majniške deklaracije v cesarskem svetu, kar predstavlja največji dogodek pri delu za zedinjenje Jugoslovancev. Ta zgodovinski revolucionarni akt ga je končno veljavno napravil za voditelja slovenskega naroda ter obenem onemogočil vsak

poskus, da se razbije gibanje, ki je bilo tedaj zajelo vse Slovence v avstroogrski monarhiji.

V teh usodnih dneh in zgodovinskih dneh je dr. Korošec pokazal vso prisebnost in daljnovidnost, dve lastnosti, ki sta svojski samo državnikom velikega sloga. Te lastnosti je tudi občudal in ju prenesel na svoje kasnejše politično delovanje. Kot predsednik Narodnega veča in zatem v zedinjeni skupni domovini je dr. Korošec pokazal ne samo prisebnost in daljnovidnost, nego tudi široko pojmovanje vseh vprašanj, ki so bila številna in čisto zamotana. Njegovo nenavadno izkustvo kakor tudi njegovo hladno in logično presojanje so pomagali pri pravilnem reševanju vseh pomembnih vprašanj. Zaradi teh visokih kakovosti je pokojni dr. Korošec sodeloval v mnogih vladah in v raznih političnih kombinacijah od zedinjenja pa do smrti. Njegova delavnost, njegova ljubezen do domovine, kakor tudi njegova vdanost in zvestoba do naše slavne dinastije Karadjordjevičev ni prenehala niti en sam hip brez ozira na to, ali je bil na oblasti ali je bil v opoziciji. Tudi kot resorni minister ali kot podpredsednik ali predsednik vlade je bil ves predan poslu in v tolikšni meri avtoritativen, da je samo njegova navzočnost vlivala zaupanje in olajšanje. Njegovo sodelovanje v vodstvu državnih poslov je ustvarjalo občutek, da smo na zdravi poti in da gremo proti dobremu cilju. Odto se je po pravici ustvarilo mnenje, da je dr. Korošec neobhodno potreben in da se nobeden naš važnejši notranji problem ne more rešiti brez njegovega sodelovanja.

Ne more se reči, da na tem potu vztrajnega dela za blaginjo naše domovine dr. Korošec ni imel nasprotnikov. Vendar je bil mnogo bolj in več cenjen kakor kritiziran, kar v ostalem ni nič nenavadnega v naši sredini, ki ni navajena, da bi izkazovala priznanje svojim zaslužnim ljudem že za njihovega življenja. Toda vendar ostane nepobitno in izven vsake diskusije: dr. Korošec je bil velik narodni voditelj in z njegovim delom se ponaša ne samo njegova ožja domovina in bratje Slovenci, nego vsa Jugoslavija. Dr. Korošec je veliki sin našega naroda, ki globoko obžaluje njegovo

Častniki naše hbrabe vojske neso na zadnji poti visoka jugoslovanska in tuja odlikovanja dr. A. Korošca.

Vozovi z neštetimi venci v pogrebem sprevodu.

Ogromni prostor med poslopjem novega bogoslovja in Navjem so napolnili tisoči in tisoči pogrebcev.

spretnosti, najvztrajnejši, za vodstvo najposobnejši, narodov ljubljene, umetnik politike.

Umetnik politike za dosego teženj malega naroda je bil dr. Korošec.

Od kar je zastavil svoje pero med vrstami propagande, ki je branila našo severno mejo, je ta trdno stala. Branili so jo dr. Korošec in njegovi sodelavci. Ko se je pokazala njegova značilna lepa postava v deželni zboru v Gradcu, je zapihala ostrina in zdrava slovenska sapa po zaprašenih klopih in zastarelih programih tega deželnega zastopstva. In Dunaj in Budimpešta sta pričeli njegovih čudovitih potez, silnih nastopov, mojsrskih kombinacij in spretnih udarcev, ki so kovali novo zgodovino Slovencev, Hrvatov in Srbov ter vsem malim slovanskim narodom dvojne monarhije.

Preko krvavega morja svetovne vojne je vodil svoj narod k odrešenju in vstajenju v zedinjenje s Hrvati in Srbi — v Jugoslavijo.

V Jugoslaviji — obljubljeni deželi svojih sanj in ciljev — je delal in gradil, trpel in ustvarjal, da je vse premagal, vse ovire poteptal in od uspeha do uspeha hitel; ne zase, za svoj slovenski narod in njegove brate Srbe in Hrvate.

Izteklo se je to čudovito življenje, ta slovenski Božji dar. Strašna tema je nastala, ker ni več njegove luči. Groza nas je, Bog zna, da li bomo vedeli kam, ko ni več vodnika, ki je naprej kazal?

Glejte, narodni naš oče in voditelj, sedanjí slovenski rod je razred Vaših učencev, ki Vas iz vsega srca ljubi, hvaležno spoštuje in ceni brez pridržka.

Ker je božja volja, da ste nas zapustili, ob Vašem grobu naše solze skromno kažejo vso ljubezen, ki jo je zmoglo človeško srce preko groba.

Ta ljubezen je napolnjena z živim hrepenenjem, da bi Vašo voljo izpolnjevali, Vaše želje prav zadeli, po Vaših načrtih in namenih živeli ter delali.

Živi dr. Korošec je slovensko ime odrešenja, mrtvi dr. Korošec je naš program.

Bodimo v politiki stvarni in previdni, nas je učil dr. Korošec. Dobro odmerimo moči, okolnosti in sredstva, da dosežemo največji možni uspeh. Kadar pa je šlo za osnovne narodne pravice, za načelne in važne stvari, ni nič računal, nič tehtal, ves se je svetli misli vodnici izročil in se srdit vrget v boj, šel v trpljenje za našo stvar, drzno tvegal in stavil na tehniko vse do poslednje karte.

Zgled nam je kot krmar v viharju in kot vztrajen delavec pri rednem dnevnem političnem poslu.

V tej strašni uri ločitve, ko strast narodnega in socialnega sovraštva zopet okrog nas vojske vodi, prosimo z dr. Korošcem Vsemogočnega, naj obvaruje svojim Slovincem mir in edinost.

Pridne, poštene, složne Slovence hoče dr. Korošec! Taki hočemo ostati in vse svoje življenjske moči po njegovem zgledu dati za dom in rod, za narod in za kralja!

Vsi Slovenci smo ob Vašem grobu. Od priležkih gorc tja v Mursko in Dravsko polje, po vseh slovenskih krajih, z dolin v hribe in gorske velikane odmeva zvonjenje k Vašemu pogrebu.

Dr. Korošec nas združuje danes v narodni bolečini od vzhoda do zahoda, od vseh strani slovenskega sveta. Dvignjenih glav in krepkih src pojdemo s te božje njive kovat bodočnost, ki bo nas vse združila v veselí, srečni, končni in popolni zmagi Vašega narodnega bojnega cilja!

Oče naš! Dva milijona sirot Vam trepetaje kliče: Z Bogom!

Na vse zbrane je napravil govor gosp. ministra dr. Kreka izredno globok vtis. V imenu ljubljanske mestne občine in v imenu slovenskih občin je stopil nato na govorniški oder ljubljanski mestni župan dr. Juro Adlešič, ki je v svojem govoru izvajal:

Ljubljanski župan dr. Adlešič

Slovenski župani so mi zaupali častno nalogo, da se kot župan slovenske prestolnice v imenu vseh slovenskih občin poklonim njih največjemu zaslužniku in dobrotniku dr. Antonu Korošcu.

Za slehernega slovenskega župana posebej bi moral v dolgem govoru naštevati neprecenljive zasluge velikega pokojnika, ki je bil za nje v posameznih občinah izvoljen za častnega občana.

S tem pa, da so ga vse občine izbrale za svojega najodličnejšega častnega občana, so ga postavile na najbolj vidno in častno mesto, ki ga more dati narod svojemu voditelju. S tem naše občine vsemu svetu izpričujejo, da ga naš narod po pravici imenuje očeta naše domovine.

Tu okoli po teh arkadah in po spomenikih se bleste sama zleta imena iz slovenske zgodovine, iz narodnih in osvobodilnih bojev, imena naših pisateljev, pesnikov, umetnikov, ki tukaj počivajo. Vsi ti so sanjali o naši svobodi, jo opevali, se zanjo borili, žrtvovali in umirali — ka je niso dočakali.

Danes pa polagamo med nje tistega, ki je uresničil njih sanje — ki je izpolnil njih hrepenenje — ki je njih delo dokončal ter sedaj po končanih bojih prihaja k njim z vencem zmago.

S stotinami in stotinami diplom častnega meščanstva, častnega občanstva in častnega članstva neštetih društev in organizacij si je dr. Anton Korošec odprl vrata tega slovenskega Panteona, klican in sprejet od vseh teh, ki že tukaj počivajo v nesmrtni slavi, ker je dopolnil njih prizadevanja in z mago končal njih stoletne boje za slovensko svobodo.

Zato je bila samo naša sveta dolžnost, da je Ljubljana na zahtevo slovenske zgodovine in vsega slovenskega naroda odprla slovenski Panteon voditelju naroda, očetu slovenske svobode takoj ob njegovi smrti ter mu s tem izkazala najvišjo čast, ki mu jo sploh more izkazati ob tej bridki uri ločitve.

Z dr. Antonom Korošcem je postal ta Panteon slovenskih nesmrtnikov še večje svetišče našega naroda. Mestna občina ljubljanska ga bo še bolj okrasila in razširila ter semkaj prenesla iz drugih počivališč še druge naše nesmrtnike.

Slovenska mladina bo še bolj romala v to narodno svetišče, kjer bo imela zbrane vse nosilce idealov narodne zgodovine. V tem svetlišču slovenskih nesmrtnikov se bo okrepila za polet v boje za zdrav napredek slovenske domovine in kraljevine Jugoslavije.

Naše Navje bo še poznim rodovom odprta knjiga najsvetlejših zgledov ljubezni do domovine in nžrtvovanja za narod. In vedno sveže cvetje, ki bo krasilo te grobove, bo znamenje naše neusahljive ljubezni in hvaležnosti za žrtve, ki so jih posvetili rasti domovine.

Ko je pokojnik prejel insignije častnega meščanstva Ljubljane, je dejal:

Ljubim Ljubljano in jo bom ljubil do konca življenja!

Danes ga ta toliko ljubljena Ljubljana sprejema v svoje naročje in njegov grčb v svoje varstvo. S pobožno ljubeznijo in vsemi častmi bo varovala mir in pokoj največjega sinu slovenske matere, dokler ne zatone ime poslednjega slovenskega župana.

Nesmrtnemu dr. Antonu Korošcu: Večna slava! — Mir in pokoj njegovi duši!

V imenu vsega našega prosvetnega in ljudskega kulturnega gibanja se je poslovil od velikega pokojnika predsednik Prosvetne zveze vseuč. prof. dr. Lukman in spregovor naslednje besede:

Predsednik Prosvetne zveze prof. dr. Lukman

Zdaj si legel, voditelj in učitelj naš in naš prijatelj, v slovensko zemljo med moše, ki so v minulih časih budili slovensko rodoljubje, mislili slovensko misel, oblikovali slovensko besedo, peli slovensko pesem, utrjevali slovensko narodno zavest, napovedovali slovensko svobodo in se borili zanjo. Tebe pa je božja Previdnost izbrala, da si svoj narod popeljal v svobodno narodno državo, in Te postavila na visoka mesta, kjer si mogel svojemu narodu pridobiti ali podeliti vse prosvetne ustanove, vse do najvišjih, ki so narodu potrebne za samobitno življenje in duhovno rast.

Slovenske katoliške prosvetne organizacije, splošne, mladinske in stanovske se hvaležno spominjajo vsega, kar si za ljudsko prosveto storil v več kot štiridesetih letih, od dni, ko si kot mlad duhovnik po Štajerskem snoval mladeniške in dekliske zveze, ustanavljal izobraževalna društva in prvi opozarjal na vzgojni pomen telovadbe za mladino, pa do zadnjih let, ko si kot minister za notranje zadeve zadušeni prosvetnima zvezama velel, naj zopet zadihata in našim fantom in dekletom odkazal prostor na soncu, in ko si prav do zadnjih dni naše prosvetno delo podpiral z modrimi nasveti in darežljivo roko.

Koder si hodil, koder si delal, si sejal kalivo seme. Ta Tvoja setev mora obroditi mnogoteren sad.

V vztrajnim in nesebičnim delom za vero naših očetov, za slovenski narod in njegove sveti-

nje, za jugoslovansko državo in nje veličino Ti bomo postavili živ spomenik, Tebi, ki si nam bil in nam ostaneš svetel vzor delavca za pravi in trajni narodov blagor.

Uživaj mir v Bogu, med nami pa bo neizbrisen Tvoj spomin.

Nato je stopil na govorniški oder pred krsto vseuč. prof. dr. Postič iz Zagreba in se poslovil od pokojnika v imenu Glavne zadrúžne zveze.

V imenu slovenskega zadrúžništva je stopil na govorniško tribuno ravnatelj Zadrúžne zveze v Ljubljani in bivši poslanec Fr. Gabrovšek, ki je izrekel predsedniku našega zadrúžništva in njegovemu voditelju v slovo naslednje zahvalne besede:

Ravnatelj Zadrúžne zveze Gabrovšek

Gospod predsednik!

Naš skromni slovenski Panteon sprejema Tvoja zemeljske ostanke in v grob, ki Ti ga daje Tvoja ljubljena domača zemlja, pošiljamo za Teboj zadnje pozdrave. Kako ljubeznivo si odgovarjal na vsak pozdrav! Naj Ti je bil poslan na najvišja mesta, ki si jih zavzemal, naj Te je našel v izgnanstvu, kamor so Te poslali, od povsod si vselej odgovarjal in pisal pozdrave. Sedaj na naš pozdrav ne odgovarja Tvoj prijazen nasmeh in Tvoja roka ne bo pisala odgovorov. — Toda, zdi se mi, da vendar slišim odziv na zadnje pozdrave, ki Ti jih pošiljamo Tvoji zvesti zadrúžniki. Vidim Te, kako si nam pred 33 leti govoril na III. katoliškem shodu. Ko sem Te takrat prvič videl in slišal, si oznanjal zbranim množicam rešitev iz usodnih posledic pretiranega individualizma. »Tudi kmečki stanc — si se obrnil do množice — vse bo lahko ubranil svojih neprijateljev, kadar bo združen po raznih drugih, kadar bo postal gospodarsko neodvisen.« In končal si svoj poziv: »Vsakdo naj stori svojo dolžnost.« Če bi danes spregovorila Tvoja usta in odgovorila na pozdrav Tvojih zadrúžnikov — v imenu katerih govorim — se mi zdi, da bi slišali Tvoj odziv v besedi: Storite svojo dolžnost kot sem jo jaz vršil.

Vsa leta svojega javnega življenja si klical na skupno delo, si učil, kako naj se dvigne blagostanje preprostega človeka po skupnem gospodarjenju in samopomoči. Neprestano si razmišljal, kako srečno končati socialno pravdo ponižanih in zatiranih. Zadrúžništvo naj bi bilo eno izmed mogočnih sredstev, kako priti do nove pravičnejše družbe. Sam si nisi nabiral zakladov — vse si nas s tem učil zadrúžništvu prepotrebne nesebičnosti — z vso dušo pa si skrbel, da bi se dvignilo blagostanje slovenskega naroda prepričan, da bo vzdržal kakor je sicer majhen, če bo znal gospodarsko napredovati.

Pravega zadrúžnega duha si nas učil, zadrúžne ideale pa tudi branil v pogumu, ki smo ga vsi črpali iz Tvojega velikega duha. Nikdar ne bomo pozabili, kako si nam sporočal s Hvara v težkih dneh dvojne krize: Rajši glavo kot svobodo. Eden zadnjih Tvojih podpisov se blesti na vlogi v obrambo svobode zadrúžništva. Zadnji Tvoj javni govor na slovenskih tleh na skupščini Zadrúžne zveze je bil poziv k pogumu in vztrajnosti, 23 let si nas vodil uspešno kot predsednik Zadrúžne zveze in kot vreden naslednik očeta slovenskega zadrúžništva dr. Kreka.

Izpolnil si svojo dolžnost.

Pripovedoval si sam, kako si kot mlad dijak vpisan v skrivno društvo podpisal s lastno krvjo prisego zvestobe in ljubezni do slovenskega naroda. Mi pričamo danes: To prisego si izpolnil v polni meri.

Na Tvoj odziv na naš zadnji pozdrav, predsednik naš, sprejmi obljubo svojih zadrúžnikov: Glej, po Tvojem zgledu hočemo tudi mi spolniti svojo dolžnost v polni meri.

Za tem govorom je pristopil na govorniško tribuno akademik Leskovar, ki je poslal velikemu prijatelju in velikemu dobrotniku naše mladine nekaj kratkih zahvalnih besed v slovo.

Ura je bila že skoraj pol dveh, ko se je zaključevalo pogrebna slovesnost na Navju. Čez nesmrtno počivališče naših velikanov se je razleglo zadnje petje v slovo tistemu, ki je slovensko pesem tako ljubil in jo tako rad poslušal. Pevski zbor je zapel »Usliši nas, Gospod!«

Ko je potihnil tudi ta zadnji žalni klic za njim, so pristopili h krsti svoji in odličniki in se zadnjič poklonili njegovim zemskim ostankom. Za njimi pa se je mimo odprtega groba začela valiti dolga množica pogrebcev, ki so mu s pobožno molitvijo in zvesto mislijo poslali zadnji spomin v slovo.

Slovenski fantje so v častnem številu pospremili svojega ljubljeneega narodnega voditelja na zadnji poti.

Človek dr. Korošec je bil plemenit značaj

Njegovo naročilo Slovincem:

Marija na Brezjah bodi Kraljica vsega slovenskega naroda

Kdor bi hotel pisati o dr. Korošcu kot človeku in značaju, bi moral o tem pisati pač celo študijo, če ne celo kar debelo knjigo. Danes ni čas za to. Te vrstice imajo zgolj ta namen: na nekaj značilnih vzgledih povedati slovenskemu človeku, kakšen je bil njegov veliki vodnik kot človek.

Po danes vse piše in govori, kako velik politik in državnik je bil rajni naš Korošec, kako velik Slovencev in Jugoslovancov je bil dr. Korošec. Ne vem koliko jih v vil je imel le v Belgradu! V resnici pa dr. Korošec v Belgradu niti pobišiva v svojem skromnem stanovanju ni imel svojega. Niti svoje kuhinje ni imel, marveč je moral po gostilnari iskati hrane, kar je bilo najbrž tudi vzrok njegove prežgodnje smrti. Dr. Korošec bi bil pač lahko imel ne le hišo, marveč celo palačo v Belgradu, ko bi bil tisto, kar je s svojim delom zaslužil ali bi bil lahko zaslužil, deval na kapital. Pred mnogo leti se ga je res enkrat polotila želja, da bi imel v Belgradu svoj dom. In si je res kupil majhno pritično predvojno belgrajsko hišico. Toda kot resen in uviden mož je spoznal, da ga bodo dolgov požrli, če se tega bremena kar takoj ne iznebi. In tako je tisto hišico prodal. Kar je za njo dobil in kar je ostalo njegovega, je že davno vse trikrat razdal revežem ne le v Belgradu, marveč zlasti v Ljubljani in Sloveniji.

Pisec teh vrstic v svojem življenju ni poleg dr. Kreka poznal še niti enega človeka, ki bi mu bilo tako malo do denarja, kot dr. Korošcu. Vendar je bila med njim in dr. Krekom velika razlika. Dr. Krek je svoj denar kar sproti razdal, medtem ko je dr. Korošec vedel, kaj denar pomeni. In zato ga je previdno in z ljubeznijo nalagal na tisti kapital, od katerega mu tečejo najboljše obresti od sobote jutraj, ko je z njim stopil pred svojega Stvarnika, ki je izpolnil svojo obljubo: »Kar si storil Mojemu najmanjšemu bratu, si Meni storil!«

Ravno zadnje dni pred smrtjo je pripravil velik božični dar za revne otroke in študente, zlasti pa za uboge gojence zavoda šolskih sester v Zemunu, ki so mu bili zelo pri sre. Hotel je za zimo popolnoma obleči 50 dečkov in dijakov. Za 37 dečkov je nakupil iz naložbe za ta namen prihranjenega denarja zimskih oblek, za drugih 13 pa mu je zmanjkalo denarja. Če bi bil hotel za božič obdarovati po svojem namenu vseh 50 svojih revnih malih prijateljev, bi se bil moral precej zadolžiti ali pa vzeti velik predujem na svojo plačo. Zdi se, da bi 13 dečkov ostalo praznih rok, toda dva milijona Slovencev je brez očeta.

Značilno za dr. Korošca, ki je bil vedno zelo darežljiv do vsakega, ki je bil v potrebi, je to, da je iz Ljubljane vedno suh prihajal v Belgrad. Po se je lanko leto nekoč mudil v Ljubljani, ga potem dva meseca ni bilo več na spregled. Celo v Belgradu je bil proti svoji navadi čudovito miren. Ko ga je nekoč pobaral, zakaj ne gre v Ljubljano že dva meseca, se je z odgovorom izmikal. Nato pa je odkrito povedal: »Zato, ker nimam denarja, ki si ga moram šele prihraniti.«

Da ga je belgrajski siromak tako čislal in ljubil, čeprav je v njem videl voditelja slovenskega naroda, ki se je večkrat srdito boril zoper belgrajski centralizem, in je v njem gledal katoliškega duhovnika sredi pravoslavne sredine, je bilo vzrok njegovo dobro srce. Kolikokrat se je zgodilo, da je povabil na sprejem prijatelja, s katerim sta proti poldnevni ali proti večeri hodila po belgrajskih ulicah, kjer prebivajo največje ljudi. Tam se je pogovarjal z ljudmi, se menil z njimi, nato pa svojega spremljevalca povabil na večerjo. Spremljevalca seve ni peljal v hotel ali restavracijo, marveč v majhno ljudsko kuhinjo, kjer sta sedla za neobtesano mizo, kjer je dr. Korošec naročil po eno porcijo fižola, kakršnega so jedli drugi siromaki v ljudski kuhinji pri isti mizi. Tukaj se je spoznaval z ljudmi, spoznaval njihove križe in težave in se večkrat močno olajšan ali pa celo suh vračal domov. Dr. Korošec je svoj denar nalagal na ta kapital. Kdor o njem drugače govori, mrtvemu dela strašno krivico.

Kakor je sicer dr. Korošec bil posebej skrb in natančen, kadar je šlo za izvrševanje dolžnosti, prav tako je bil kar labkomiseln, kadar bi bil moral skrbeti za samega sebe, zlasti za svoje zdravje. Bolan ni hotel biti, ker se je zavedal, da ga bolezen ovira v izpolnjevanju nalog, ki so mu bile naložene. To najbolj dokazuje tale vzgled iz tistega tedna pred smrtjo:

Nekako teden dni pred smrtjo se dr. Korošec ni dobro počutil. Prijemala ga je kolika, ker je menda nekje v gostilni nekaj takega jedel, kar mu je delalo težave. Ker težave niso hotele ponehati, mu je njegov prijatelj G. Stjepan Barič, ki ga je obiskal na domu, svetoval, naj bi poklical zdravnika. O tem seveda dr. Korošec ni hotel nič slišati ter je Bariču precej drastično odgovoril. G. Barič je uvidel, da se Korošec ne bo dal omečiti, da bi sam klical zdravnika. Zato je brž stopil k telefonu ter hotel sam poklicati zdravnika v Koroščevo stanovanje. Dr. Korošec pa hud. G. Barič se za njegovo jezo ni več menil ter je kar pograbil slušalko, da bi zavrl številko. Tedaj se dr. Korošec kar na ves glas zadere na Bariča: »Slišite, čigavo stanovanje je to? Moje ali vaše? Kako si upate v moje stanovanje klieati ljudi, ki jih ne maram sprejeti?« G. Barič je ugovarjal ter začel vrteti številko za zdravnika. Takrat pa dr. Korošec vstane, obleče suknjo, vzame klobuk ter pravi: »Če torej mislite, da je to stanovanje vaše, prosim izvolite kar povabiti semkaj kogar koli hočete ter se mu dajte preiskavati, kakor vas je volja! Jaz pa bom medtem zunaj na ulici počakal, da bosta opravila!« In je stopil k vratom. G. Barič je moral spustiti slušalko, dr. Korošec se je zasmeljal ter dejal: »Prav tako! Če bi prišel zdravnik k meni, bi morda vendarle našel kako bolezen, kar bi mi ne bilo prav. — Ne bilo bi mu prav, ker bi bil moral najbrž spet v posteljo ter se zdraviti, kar bi ga bilo oviralo v izvrševanju njegovih dolžnosti. Tak je bil dr. Korošec.

Dr. Korošec je bil katoliški duhovnik. Kot človek je bil lep, vesel, duhovit in zabaven ter v vsaki družbi dobrodošel. Tudi dr. Krek je bil vesel, šegav in duhovit. Oba sta bila preprosta, vendar je bila med njima velika razlika. Dr. Krekov nastop je bil elementarno preprost in ljudski, dr. Korošev pa fin in uglašen. Dr. Krek je bil rojen ljudski tribun, dr. Korošec pa rojen voditelj. Njegovo obnašanje je bilo tako polno prirojene avtoritativnosti, da si je lahko privoščil marsikako besedo, ki mu je nihče ni vzel za zlo, ker je bila izrečena tako, kakor jo je znal izreči le on. Tako je mogel kot katoliški duhovnik mirno občeati tudi v krogih pravoslavnihih krščanskih ali pa muslimanskih bratov, ne da bi bil kdaj koli zaradi njegovega nastopa nastal kak nespornazum. Pri tem pa dr. Korošec nikdar ni bilo treba delati kakih koncesij. Značilen je tale vzgled iz zadnjega časa:

Bil je povabljen na velik obed, ki je imel uradni značaj. Bilo je na petek, pa so vseeno servirali meso. Sedel je poleg odličnikov pravoslavne vere, bilo pa je vmes tudi nekaj katoličanov, katerih pa ni nihče molilo ob petkih jesti meso. Sicer bi ob taki priliki tudi za dr. Korošca ne bilo greh, ko bi bil jedel meso. Toda dr. Korošec je odklonil ter prosil za postno jed. Vprašali so ga: »Zakaj pa ne ješ pečenke?« On pa je vedro odgovoril: »Kakšen vodja »klerikalcev« pa bi bil, ko bi tukaj drugim katoličanom dajal slab vzgled in v petek jedel meso?« Vsi navzoči so njegove besede lepo sprejeli. Posledica je bila, da so se odrekli tistikar mesa tudi nekateri drugi katoličani, kateri sicer ob petkih jedo meso, in da je jedlo postno tudi nekaj pravoslavnihi.

Močno značilna njegova lastnost je bila, da kot katoliški duhoven svojega globoko notranjega verskega izživljanja nikdar ni obešal na veliki zvon. Prav zaradi tega mu je marsikdo tudi v katoliških vrstah, če že ne v besedi, pa v mislih delal krivico. Dr. Korošec je svoje verske vaje vedno sam opravljaj. Pa se je vendarle zgodilo, da ga je ta ali oni, če je nenadno stopil v njegovo sobico na stanovanju ali celo v pisarno njegovega kabinetu, našel z molkom v roki, ko je molil rožni venec. Dr. Korošec je bil namreč velik častilec Matere Marije.

Ko je letos na praznik Marije Brezmadežne dne 8. decembra prišel v Zemun maševat v kapelico zavoda šolskih sester, so ga te vprašale, katero mašno obleko naj mu dajo. On pa je odgovoril: »Tisto zlato, ker je zlata za Marijo komaj dovolj dobra.« Na tisti Marijin praznik se dolgo ni hotel posloviti od šolskih sester ter je mnogo govoril z njimi o Mariji. Nazadnje je dejal, da bi se na tak praznik pač spodobilo pomati še na kako Marijino božjo pot kje v bližini. Povedali so mu, da je taka božja pot blizu Sremskih Karlovcev in se imenuje »Marija Snežnac«. Takoj se je odpeljal tja ter vzal s seboj še dve sestri na božjo pot, kjer je dolgo pobožno molil pri Marijinem oltarju. Ko se je pod večer ves vder in vesel vrnil v Belgrad, so vsi mislili, da je bil kje na izletu v družbi.

Ko je dr. Korošec zadnja leta večkrat za dalj časa prebival o počitnicah na Gorenjskem, je bil prav gotovo vsak teden najmanj po enkrat na Brezjah, kjer je obiskal Marijo Pomočnico. Včasih je bil tudi po trikrat na teden tam. Če se je le kje blizu tam mudil, je vedno dejal spremljevalcem: »Pojdimo še malo na Brezje!«

Korošec med nesmrtnimi čuvarji slovenskega genija

Pod arkadami našega Panteona je obstala njegova krsta in sprejemala naše zadnje žalne pozdrave in izraze hvalečnosti. Pokrivala jo je v črno zavita slovenska trobojnica, to je bilo edino kar je bilo na krsti in to je bilo tudi vse. Vojsčak svojega naroda umre za zastavo svojega polka in svoje države na svojih prsih in je ne izpusti iz rok niti v smrtnem boju. Tudi sam je oblečal pred nami z našo zastavo na prsih in kot najzvestejši njen čuvar in najpogumnejši njen vojak jo je še v smrti stiskal tako trdno, da si je je ponesel v grob.

Ko so ga nesli tja proti zadnjemu zemeljskemu domovanju, so ga ponesli mimo velikanov našega duha in mimo oblikovalcev našega narodnega obličja in vse naše kulturne vsebine. Rahlo se je nagnila krsta, ko je krenil naprej na svoji poti proti arkadam pri grobu Jerneja Kopitarja in kot naš največji najbolj zaslužni minister za prosveto se je rahlo pozdravil z velikim znanstvenikom in oblikovalcem našega srbskega jezika. Kopitar se mu je rahlo zahvalil za pozdrav za njegovo veliko dejanje, ko nam je ohranil univerzo in nam podelil Akademijo znanosti in umetnosti.

Pot je šla naprej v gaj naših zaslužnih in nesmrtnih čuvarjev vseh naših narodnih vrednot in bogastev. Kot govornik in bližji rojak se je ob skupni pisateljski grobnici za hip srečal z Razlagom in Raičem, dostojan-

stven je bil pozdrav med njim in Levstikom ter Stritarjem.

Ko je zavl sem za ogrom proti svojemu domu, je tam v daljavi blestel v lepem in svetlem soncu Bleiweisov dom z značilnim spomenikom in že so se odprla vrata njegovega domovanja med Jurčičem, Matijem Copom, obema Cimpermanoma na eni strani in med Hradeckim, Podlimbarskim in Valento na drugi strani.

Njegov dom je prav v sredini arkad, velik je in prostoren. Tam bo domoval v osredlu naših velikanov, ker je bil tako lep izraz naše ljudske sredine, tako razsežna in preprosta sinteza vsega, kar slovenski narod hoče, pomeni in ustvarja.

Tam na Navju bo sedaj počival v sredini med našimi vzorniki kot prvak in gledal na nas in na naše snovanje. Iz tiste najvišje in najlepše duhovne sredine bo zrl na nas in skrbel za nas.

In ob njegovem domu smo se poslovi vsi složno, zedinjeni in enotni v spoznanju, kako velika je naša bolečina zaradi njegove izgube. Ko smo tam jemali slovo od njega, smo se stiskali vsi ob njegovi krsti, kmetje in meščani, delavci in gospodje, mladi in stari, šibki in krepki. Vsi smo se v lepi zastopnosti združili ob njem in mu za slovo obljubili, da nikdar ne bomo pozabili na naloge in vrednote, ki jih je on zasadil v našo narodno sredino.

Dr. Korošec je tisti politični voditelj slovenskega naroda, ki je letošnje poletje s prijatelji razodel, zakaj tako želi, da bi postale Brezje slovenska narodna požja pot in brezjanska Marija Kraljica vseh Slovencev. Razlagal je: Večkrat nastopijo časi v zgodovini narodov, ko narodne misli niti ne moreš več javno ne razširati, ne braniti ne govoriti o njej. Pa mora takrat vendarle vsak narod vzdržati, da se ohrani. Takrat mora Marija biti tista sila, ki varuje in ohranja narod. Tako imajo Poljaki svojo čenstohovsko Marijo, mi imejmo pa brezjansko za svojo Kraljico, ki naj nas vodi in za nas skrbí, ko tega nihče drugi ne bo mogel in smel. Zato pa je že zdaj treba zanesti med vse slovensko ljudstvo veliko misel, da brezjanska Marija ni le pomočnica in kraljica Kranjcev ali Štajercev, marveč vseh Slovencev kot naroda. Češčenje Marije, Matere božje naj postane narodna dolžnost vsakega Slovence!

To je tista velika dr. Koroščevo misel, ki zveni zdaj kakor oporoka voditelja in očeta, kateri je telesno odšel, nas pa izročil v dobro varstvo.

Zelo lepo in pobožno ter zaupljivo je častil tudi Malo sv. Terezijo. Pred nekaj meseci se ga prijatelji svarili, naj se varuje, ker se sliši, da nasprotniki njegovih krščanskih idej nameravajo zoper njega atentat, da bi se ga iznebili. Dr. Korošec je pa značilno po svoje zamahnil z roko in dejal: »Ne bojte se zame! Meni noben atentator nič ne more, ker imam za seboj sv. Malo Terezijo.«

Koliko je dr. Korošec izdal iz svojega za revne cerkve, koliko drugih dobrih del je storil, tega vsega živ človek nikdar ne bo vedel. Dr. Korošec je o vseh takih stvareh molčal, jih ni hotel niti prijateljem pripovedovati, da ne bi izgubil kaj obresti od velikega kapitala. Ki si ga je s svojimi dobri deli za vero, Cerkev in siromake naložil pri Večni Ljubezni.

Dasi je umrl nenadno, ni umrl nepripravljen. Zvesti častilec Marijin in bojevnik njenega božjega Sina je umrl na Marijin dan, ki je sobota, kar nam, ki verujemo, upamo in ljubimo, dokazuje, da je umrl v varstvu Matere Marije, ki je njena slika poleg slike njegove rajne matere edina krasila njegovo skromno spalnico in mrtvaško sobo.

Sodelovanje naše vojske pri pogrebu dr. Korošca

Kot bivši ministrski predsednik in aktivni minister ter nosilec najvišjih odlikovanj je bil g. dr. Anton Korošec deležen tudi na svojem pogrebu najvišjih časti, ki mu jih je izkazala naša vojska. Na pogrebu našega velikega državnika je odlično sodelovala tudi naša vojska. Že pred 9 zjutraj se je postavila pred stolnico častna četa z vojaško godbo na čelu. Častno četo so tvorili 4 vodi 40. pešpolka Triglavskega, sami mladi stasiti vojaki. Vojaki godbi pa je poveljeval višji vojni kapelnik g. Ferdo Hercog. Kmalu je prispela tudi topovska lafeta, pred katero je bilo vpreženih 6 konj. Ob izhodu iz cerkve pa se je z golimi sabljami v rokah postavilo 12 podčastnikov narednikov, ki so pozneje tudi spremljali krsto do pokopališča. Poveljnik odredov, ki so sodelovali pri pogrebu, je bil major g. Milivojevič. Pred krsto je stopalo tudi 12 častnikov, poročnikov in podporočnikov, ki so nosili najvišja odlikovanja, katera je začasa svojega življenja prejel pokojni voditelj g. dr. Korošec Anton. Venca Nj. Vel. kralja Petra II. in Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla so nosili prav tako podčastniki naše vojske.

Za krsto pa je v prvi vrsti odličnikov stopal zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. poveljnik dravske divizije, divizijski general g. Ljubomir Stefanovič.

Med drugimi odličniki smo opazili še poveljnika za utrjevanje, divizijskega generala g. Leva Rupnika, nadalje planinskega generala g. Lukiča, pehot. generala g. Masiča in artilerijskega generala g. Ferda Janeša. Nadalje so bili zastopani komandanti vojaških enic ljubljanske garnizije s številnimi višjimi in nižjimi častniki. Prisostvoval je pogrebu tudi poveljnik dravskega žandarmerijskega polka, pokovnik g. Alojzij Barle.

Poleg naše aktivne vojske se je pogreba udeležilo tudi posebno odposlanstvo Zdrženja rezervnih oficirjev in bojevnikov.

Častni spreved je zaključila baterija topništva iz sestava 16. artil. polka.

Muslimanska delegacija pri pogrebu

Muslimane iz Bosne in Hercegovine, sodelavce dr. Džaferja Kulenoviča, ministra za gozdove in rudnike, so zastopali pri pogrebu našega voditelja: Senatorji: Uzeiraga Hadži Hasanovič, Nurija Pozderac in narodni poslanci: Izmetbeg Gavrankapetanović, Bečir Djonlagić, Forid Cerić in ar. Hifzija Gavrankapetanović.

Slovinci v Zagrebu položili venec na krsto v posebnem vlaku

Zagreb, 17. decembra, b. Posebni vlak z zemskimi ostanki predsednika senata in prosvetnega ministra dr. Antona Korošca so prispeli v Zagreb davi ob 2.30. Vlak je bil sestavljen iz furgona, 5 salonskih vagonov in 3 vagonov I. razreda. Na vagonu, v katerem je počivalo truplo dr. Korošca, je bil velik križ.

Na postaji v Zagrebu so pričakovali vlak člani in predstavniki Slomskega prosvetnega društva in katoliški akademiki društva »Danice«. Prav tako so pričakovali vlak prijatelji pokojnega dr. Korošca, med drugimi tudi dr. Zlatko Kuntarič, soproga industrialca Težaka in drugi. Predstavniki zagrebških Slovencev z dr. Zarnikom na čelu so stopili v vagon, kjer je ležal pokojnik ter mu izkazali zadnjo čast. Položili so tudi lep venec na njegovo krsto. Tudi dr. Stanko Šverljuga je položil venec na krsto svojega pokojnega tovariša.

Radovljica

Fantovski odsek Radovljica je imel žalno komemoracijo za svojim velikim prijateljem dr. A. Korošcem, voditeljem slovenskega naroda. Gospod župan Franc Reeman na je v ganljivem govoru oslala blagoga pokojnika. Fantje smo s tega žalnega sestanka poslali žalno pismo na merodajno mesto. Naša fantovska prisega je zvestoba dr. Koroščevim načelom. Slava nepozabnemu voditelju!

Posmrtna maska pokojnega dr. Antona Korošca, kakor jo je posnel kipar Lojze Dolinar takoj po smrti.

„Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli“

Pod tem naslovom piše »Straža v viharju«: Velik, nov kovčeg je v predsobi. Kdo ga je prinesel? Zenska iz Marjanice je prispila z njim. To pošilja g. minister za akademike, za Vincencijevo konferenco. Opremo! Skoraj nova poletna obleka, 6 novih srajc, 20 parov nogavic, par čevljev, 20 kravati, robci, drugo perilo.

Posilila me spravi v zadrego! Pred nekaj dnevi je Dragi prinesel zaboj z obleko, čevlji, zimsko kučmo in klobuk! Za to pošiljko se mu še nismo zahvalili in že je nova tukaj. Vprašal sem Dragija: odkod ta kučma? E pa minister hodi v čaršijo, pa kupi to in ono...

Pa g. minister nosi ta klobuk in to kučmo! Da, dvaput in dosta.

Pišemo torej zahvalno pismo: Velepoštovani gospod minister:

Za pošiljko z dne X. X. in kovčeg z obleko in perilom se nališkreneje zahvaljujemo. Prav zdaj je spet povpraševanje po oblekah itd.

2—3 tedne pozneje javlja ga. Natlačenova: G. minister dr. Korošec je dal nalog, da se kupi volna za 30 toplih majic, dala sem jih delati in stane vsaka 250 din!

To je bila prav zadnja pošiljka in prav te dni smo razdeljevali Koroščeve majice med akademike!

»Priateljstvo« ministra Korošca z našo Vinc. konferenco se je započelo ob prvih začelkih naše konference leta 1931—32. Iz internacije v Hvaru je pošiljal redno 100 din mesečno, enkrat celo vrečo dalmatinskih jajc.

Ko je prišel v Belgrad, so se njegove pošiljke podesetile. G. minister Korošec ni hotel kupovati blaga, ampak je pošiljal svoje lastne obleke, ki so bile vsem prevelike in je naročil, da se morajo prenehati, kot bi želel, da nosijo akademiki njegove obleke; navadno je dodal 500 din za predelavo oblekel. Ne pretiravamo, če pravimo, da je poslal do 50 oblek, na stotine srajc, nogavic, kravati, klobukov in čevljev.

Obleke so bile tako rekoč vse nove, nosil jih je sam nekajkrat in potem dal akademikom.

Zalni zbor slovenske katoliške dijaške mladine

Koga je bolj pretresla smrt našega narodnega voditelja dr. Antona Korošca kakor slovensko akademsko in srednješolsko mladino, ki jo je pokojni voditelj tako ljubil, ona pa mu je to ljubezen goreče vračala. V soboto popoldne ob treh se je zbralo nad 1500 akademikov in srednješolcev na žalni zbor, ki sta ga priredile Slovenska dijaška zveza in AZ v frančiškanski dvorani. Dvorana je bila premajhna, da bi sprejela vso množico naših akademikov in srednješolcev, ki so prihiteli na žalni zbor, čeprav je bil na mnogih srednjih šolah popoldne pouk in je bilo mnogo akademikov zaposlenih pri pogrebnih pripravah.

Na lepo okrašen oder je stopil najprej zastopnik Slovenske dijaške zveze, akademik Leskovec, ki je v kratkih uvodnih besedah razložil pomen svečanosti. Besede, »odlej se bomo s ponosom imenovali Koroščeva mladina«, so imele na vse prisotne neizkorenjivo globok vtis. Nato je govoril učiteljski čuješ o žalostnih čustvih, ki navdajajo slovenskega dijakla ob bridki izgubi dr. Korošca. Čeprav ga ni več živega med nami, bo vendar odlej tudi mrtve vodil slovenski narod in njegovo mladino duh našega nesmrtnega voditelja Korošca, ki mu slovensko katoliško dijaštvo prisega večno zvestobo. Na sporedu so bile še pevske točke akademikov, govor akademika Klemenčiča in recitacija gđ. Tomšičeve, ki je recitala Terčeljevo »Umrli je mož«, ki jo je spesnil nalašč za to priliko in jo prinašamo na drugem mestu. Zadnja točka je bila molitev za domovino in narodnega voditelja.

Iz vse žalne svečanosti je dihalo globoko spoštovanje in topia ljubezen mladega dijaškega rodu do svojega velikega dobrotnika.

Oče je umrl

(Filip Terčelj)

Zasnjali smo se v sveto roč
Kakó ob jaslicah nam bo lepó!
Zunaj blestelo bo jasno nebo
v hiši pri peči bo toplo, gorkó...
In mi, otroci prejšnjih dni
smo sanjali sanje odprtih oči:
Tiho bo potrkal na vrata
in stopil med nas — naš ata.
»Jeli Očel Da si vendar prišel!
In on s pogledom bo toplim objel
vse svoje otroke.
Iztegnil bo roke
in nam razdelil božičnih darov.
Da — naš oče — bo prišel gotovo
za božič domov...

Zvonil, že prihajal
Ves nasmeján, mladostno svež,
s prožnim korakom, vesel in zdrav!
»Hej! Le naprej! — Tu je — — — brzjav.

Dobri Bog! Saj ni mogoče!
Da trpka resnica: Umrí nam je očel
Jaslice so postale krvave,
tema je padla pod jasno nebo
božični zvonovi mrtvaško pojó,
Oče je umrl!
Daleč od nas očel je zaprl.

In družina jože:
Umrí nam je — očel
Jo, kako temán — naš svetl večer,
jo, kako grozán — božični je mir!
In mi? Mesto pisanih plaščev,
oblekli črne smo halje,
mesto v jasne noči, zarli smo v temne se dalje,
brez jaslic in sveč, brez božičnih darov:
Očeta so v trugi prinesli domov.

In tam, kjer naj bi žarelo božično drevo,
kjer naj bi v jaslicah, v lučkah blesteče
sanjalo Detece bože sladko —
naš mrtvi oče leži
in večno spanje spi
v trugi črni
v obleki temno-srebrni!
Jo, kakó temán je naš svetl večer!
Pa je pred dnevi še mislil na nas!
V radosti svetil se mu je obraz,
ko je v daljini mislil na dom.
»Kako je Sloveniji? Morda je mráz?
Kako je v gorah in še preko gorá,
kjer je razlito ogromno gorjá
kjer v joku in smrti senci
trpijo moji Slovenci.
Za praznike pridem domov iz dalj,
a vami bi rad sveto noč praznoval...«

Negovorjeni govor na Koroščevem grobu

Dr. Miloš Trivunac, dekan filozofske fakultete na belgrijskem vseučilišču, je prišel na pogreb dr. Korošca v imenu vseučilišča, toda zaradi zamude zagrebškega vlaka je prišel šele po končanih pogrebnih obredih. G. Trivunac je imel med tem pripravljeno prosvetnemu ministru dr. Korošču v slovo naslednji govor:

»Kot odposlanec belgrijskega vseučilišča imam danes žalostno dolžnost, da se poslovim od pokojnika kot prosvetnega ministra. Lahko rečemo, da je bil pokojnik iskreni prijatelj belgrijskega vseučilišča in da je to pokazal ob vsaki priliki. Nobenega vprašanja ni hotel rešiti, ne da bi preje vprašal vseučiliški senat in rektorja. Tudi pri manj važnih vprašanjih je, kakor se je on skromno izrazil, »vprašal za sveto« in nikoli ni pozabil reči: »Hvala lepa!« Slučaj je hotel, da so se najtežji izgedi, ki so se dogodili na belgrijskem vseučilišču, dogodili prav v času njegovega kratkega ministirovanja. In čeprav bi on ob tej priliki kot odgovoren minister bil lahko občutljivejši, ni niti najmanj ugovarjal, temveč je sprejel mišljenje senata, kot bi svojega sploh ne imel. Vedno je ponavljal, da bo vselej spoštoval univerzitetno avtonomijo, in iz vseh njegovih dejanj se je videlo, da je govoril iskreno. Tako je sodelovanje med pokojnikom kot ministrom prosvete in belgrijskim vseučiliščem bilo vzorno, nikdar ni bilo kakšnega nesporazuma, in žaluje za pokojnikom ne samo kot prosvetnim ministrom, ampak tudi kot za svojim prijateljem, in mu bo ohranilo večni spomin. Slava mu!«

„Hrvatski Dnevnik“ o dr. Korošču

Jutri bo slovenski narod izkazal zadnjo čast dr. Antonu Korošču, predsedniku Slovenske ljudske stranke in velikemu slovenskemu rodoljubi. Ves naš tisk, tako hrvatski in srbski, kakor slovenski, je enodušen v tem, da je z dr. Koroščem prenehala močna politična osebnost, ki je večkrat igrala zelo važno vlogo. Dr. Anton Korošec je stopil v politično življenje Jugoslavije kot podpredsednik ministrskega sveta, umrl pa je kot predsednik senata in minister prosvete. Od pomembnih političnih osebnosti, ki so bile v prvi vladi Jugoslavije, je preminul Stojan Protić, dr. Ante Trumbić, Svetozar Pribičević, Marko Trifković, Ljubomir Davidović, Stojan Ribarac, Vojislav Veljković, dr. Edo Lukinić, Pavle Marinković, Vitoimir Korać, od ministrov iz ostalih prvih kabineta tudi Juraj Biankini, Milorad Drasković, Mate Drinković, Milenko Vesnić, Kosta Stojanović, Marko Gjurić, dr. Mehmed Spaho, dr. Milan Sršić, Nastas Petrović, Velja Vukičević, Voja Marinković, dr. Gregor Zerjav in drugi. Med onimi, ki so dali prvo obliko Jugoslaviji, tudi ni več Nikole Pašića. Hrvati smo na nasilen način izgubili Stj. Radića, tako da danes ne živi več nobeden predstavnik hrvatskega, srbskega in slovenskega naroda iz prvih dni Jugoslavije. Dr. Korošec je bil eden tistih starih politikov, ki je najdalje vplival na politično življenje Jugoslavije. Ta vpliv je bil mnogo večji, kakor bi to sledilo iz številčne moči majhnega slovenskega naroda. On je primer in dokaz, kako lahko pridejo močne politične osebnosti do odločilne besede tudi tedaj, ako so sinovi malega naroda.

Dr. Anton Korošec je eden od podpisnikov znane ženevske deklaracije in oblikovalec slovenskega avtonomističnega gibanja. Razmere v skupni državi so se razvijale tako, da vse do lanskega leta ni bilo mogoče izvesti take organizacije Jugoslavije, ki ne bi temeljila na centralizmu. Dr. Korošec je šel v razne centralistične vlade, toda se ni nikdar odpovedal avtonomističnemu programu. V te vlade je šel iz čisto oportunističnih razlogov. Hotel je povečati vpliv svoje stranke, ki je bila v neprestani borbi z liberalci. Razmere so bile take, da so bili Slovenci vedno po eni svoji stranki zastopani v vladi. Dr. Korošec je, računajoč s stanjem, ki vlada v državi, stremel za tem, da njegova stranka po možnosti pride na oblast in da pridobiva Sloveniji one koristi, ki jih prinaša sodelovanje pri oblasti. Po drugi strani je skušal dr. Korošec via facti zavarovati avtonomijo svojih slovenskih domovini. In zares, priznati je treba, da Slovenija niti od daleč ni čutila teže centralizma tako, kakor je to čutila Hrvatska. Ko je bila ustanovljena Dravska banovina, so bili zbrani v njej vsi slovenski kraji. Dr. Korošec je upal, da bo s sodelovanjem z dr. Stojadinovičem lahko dosegel notranjo preureditev Jugoslavije. Ker ga je vodila ta misel, je imel zveze tudi z nami Hrvati. Prišel je v Kupinec brez spremstva žandarjev in brez čete detektivov in je imel sestanek s predsednikom dr. Mačkonom. Danes, ko leži dr. Anton Korošec na odru, se mora priznati, da je njegova zasluga, da na Hrvatskem pri volitvah l. 1938. ni bilo tistega pritiska, ki se je pričakoval in napovedoval.

Pokojni dr. Korošec je spadal med tiste politike, ki so delali brez hrupa. Zaradi tega širši javnosti niso niti znane njegove poteze. Nekaj pa stoji: da je dr. Korošec bil spočetka in v svoji duši vedno ostal slovenski avtonomist. Na tem avtonomističnem programu je tudi dobival zaupanje večine slovenskega naroda. To je program, ki ga je zapustil kot dediščino svojim naslednikom. Ni dočkal končne preureditve Jugoslavije, toda umrl

za večne žase pričala rodovom, da je živel enkrat človek, ki je rešil svoj rod stoletnega robstva... Mojzes naš, večna Ti hvala in slava!

Zastopniki Rejs ul Ulema Fehim F. Spaha — na pogrebu

Muslimanskega verskega poglavarja Rejs ul Ulema Fehim F. Spaha je zastopal pri pogrebu dr. Antona Korošca zagrebški muftija g. Izmed F. Muftić, njegov tajnik pa je bil vojni iman Halil Imamović.

† Prof. Franc Omerza

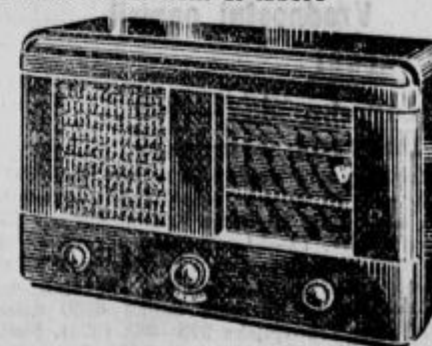
Davi je umrl v Zavodu sv. Stanislava v Šent Vidu nad Ljubljano profesor Fr. Omerza. Pokojnik je dopolnil 51 let plodovitega in izredno delovnega življenja. Rodil se je v Župeči vasi pri Cerkljah na Krškem polju ob zeleni Krki, kamor je vedno rad hodil iskat zdravja in moči za novo delo. Ko je bil goden za gimnazijo, ga je oče odpeljal v Novo mesto na gimnazijo; po novi maši na Dunaju se je posvetil klasičnim jezikom. Pokojnik je bil dober učitelj in prevajalec klasikov, zlasti Homerja, cerkvenih očetov in navdušen dramaturg. — Z njegovo smrtjo izgublja Zavod sv. Stanislava dobrega in zvestega učitelja.

Pogreb pokojnika bo v četrtek ob 8 zjutraj na šentiviškem farnem pokopališču. Več bomo o pokojnem g. profesorju pisali v jutrišnji številki. Naj mu sveti večna luč!

XVIII. stoletje

Zena je ona, ki določa okus in kulturo svojega časa. Za sodoben dom si izbere

4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK

ORION
RADIO 150

RADIO d. i. o. z., LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7
RADIOVAL, LJUBLJANA, Daimatinova ulica 13
ANTON BREMEC, CELJE, Miklošičeva ulica št. 2
L. LUŠICKY, MARIBOR, Koroška cesta št. 11

Naš Mojzes odhaja...

Ob odprtem grobu dr. Kreka je govoril dr. Korošec kot prerok: — »Dvignite glave, ker bliža se Vaše odrešenje...!«
Zibcenarji smo takrat čepeli na vrhovih Mte Chiese in Mte Cuca v južnotirolskih gorah v vojnih zakopih. Nismo ga videli, nismo ga slišali, — čutili smo ga v svoji trdni duši in v svojih žilah... Dr. Korošec — Mojzes slovenskega naroda!

Na božični večer je na Mte Val di Bella leta 1917 stotnik Alfred Lavrič pl. Zaplav vprico mene in praporščaka Lavrina zakrival na telefon komandantu polka Voentourju: »Dr. Korošču bom javil vse krivice, ki jih nam delate!...«

Slovenski Mojzes je vodil svoj narod po zadržani poti; krivulja mu je bila ravna leta... V »Domagoju« sem z Mojzesom leta 1921 prvič razgovarjal. Mnogo današnjih vplivnih političnih osebnosti na Hrvaškem je gledalo v takratnem »Domagoju« Korošca kot hrvaško-slovenskega Mojzesa.

Leta so prešla — — — V internaciji na otoku Hvaru sem z njim drugič razgovarjal. Zanimal se je tudi za zagrebške Slovence... Vesel pogled, topla beseda in mehka roka je bila razstaneč.

Leta 1938 sem z njim tretjič in zadnjič razgovarjal. S telefonom me je poklical v svoj kabinet notranjih zadev. Vse moje odgovore si je zapisal, ... in na zagrebške Slovence ni pozabil — — — Na vprašanje, zakaj ne pride nikdar več v Zagreb, je smejajo odgovoril: »Ja, dragi prijatelj, to si želim in tudi to bom doživel! Ničesar si pa bolj ne želim kot to, da me ne bi Hrvatje kleti, ko bom umrl...!«

In dogodilo se je, da je naš Mojzes — umrl. Doživel je sanje svojih mladih dni: Prost mora biti, prost naš rod, na svoji zemlji svoj gospod!...

Kakšen je bil rodoljub, kakšen državlján in kakšen karakter, zapisala bo zgodovina. Bil je sin slovenske verne matere... Bil je ponos slovenske duše!

»Zaplulata so težka temna krila črne zimske noči in njegova domovina in njegova država je povesila kot splašena golobica svoje peroti... Slovenski genij in Plečnikov duh naj zgradi na grobu našega Mojzesa granitno stavbo, ki bo

Novo vodstvo JRZ v Sloveniji

Sklepi širše seje Banovinskega odbora JRZ v Beli dvorani Uniona

Včeraj ob 4 popoldne je bila seja širšega banovinskega odbora JRZ v Ljubljani pod predsedstvom podpredsednika banov. odbora ministra dr. Kreka. Na seji so bili zastopniki vseh okrajnih organizacij JRZ iz vse Slovenije, ki so člani tega odbora.

Gospod minister dr. Krek je v krasnih besedah naslikal politično delo pok. voditelja in predsednika banov. odbora dr. Korošca in je posebej poudarjal, da bo najboljšo poročilo našega uspešnega dela — edinstvo med nami.

Seja je bila sklicana z edino točko dnevnega reda, da se izpopolni banovinsko vodstvo stranke in določi politični naslednik pok. dr. Korošca. Gospod minister dr. Krek je predlagal naslednjo listo: predsednik dr. Kulovec, biv. franc. biv. minister in senator, podpredsednik Snoj Franc, bivši minister, tajnik dr. Krek Miha, minister, blagajnik Kranjec Marko, tajnik JRZ v Mariboru.

Širši banov. odbor je predlagal v glavni odbor JRZ v Belgradu kot predsednika dr. Kulovca. Na izpraznjeno mesto dr. Kulovca v glavnem odboru pa g. Kranjca Marka. Predlog g. ministra dr. Kreka je bil soglasno in z velikim odobravanjem sprejet.

Gospodarstvo

Odlikovanja naših gospodarstvenikov

Na predlog ministra za trgovino in industrijo so v imenu Nj. Vel. kralja kraljevski namestniki odlikovali:

Z redom Jugoslov. krone III. stopnje g. Ivana Ayseneka, industrija iz Ljubljane; z redom sv. Save III. vrste: Karla Čeca, industrija iz Ljubljane, Avgusta Tostija, komisarja Zbornice za TOI, Ilijo Paniča in Zvonimirja Martinkoviča; z redom Jugoslov. krone IV. stopnje: Ivana Kocmurja, ravnatelja I. delavskega konzumnega društva v Ljubljani, Miodraga Saviča, Dragomirja Pejiča, Dimitrija Boževića, Jovana Živkovića, Petra Mladonovića in inž. Ljudevita Veselaja; z redom Jugoslovanske krone V. stopnje: dr. Frana Črneta, ravnatelja Mestne hranilnice v Ljubljani, in Franca Urbanca, veletrgovca v Ljubljani; z redom sv. Save IV. stopnje: Antona Verbiča, trgovca v Ljubljani, Maksa Hrovatina, tiskarnarja v Ljubljani, Jovana Šondo, vojina Ilića, Dragomirja Rakića, Dragomirja Leko, Momčila Petrovića in Damjana Popovića; z redom Jugoslovanske krone V. stopnje: Viktorja Medena, veletrgovca iz Ljubljane, in Vinka Kunstija, industrija iz Vrhnike, z redom sv. Save V. stopnje: Alojzija Šmuka, tajnika Združenja trgovcev v Ljubljani, Franca Pavlina, Karla Kregarja, Ivana Železnikarja, Janka Kreka, Zvonimirja Lukiča, Dominika Čebina, Janka Čepona in Jakoba Vilharja, trgovce iz Ljubljane; Jakoba Dimnika, mes. mojstra iz D. M. v Polju; nadale Savo Savina, Milivoja Putnika, Obrada Jankovca, Milana Novakovića, Stevana Krstića, Konstantina Jovanovića, Zarka Ugrinova, Božidara Žugića, Milisava Markovića.

Borze

Dne 17. decembra.

Denar

Ameriški dolar 55.—

Nemška marka 14.70—14.90

Devizni promet je znašal na zagrebški borzi 10.445.909, na belgrajski 18.085.000 din, od tega v markah 116.975 in 765.000, v drahmah 27.000, v švicarskih frankih 249.072 in v dolarjih 10.799. — V efektih je bilo prometa na belgrajski borzi 179.000 din.

Belgrad — uradni tečaji:

Curih 100 frankov 1028.64—1038.77
London 1 funt 174.57—178.77
Newyork 100 dolarjev ček 4425.00—4485.00
Newyork 100 dolarjev kabel 4447.00—4507.00

Belgrad — svobodno tržišče:

Curih 100 frankov 1271.10—1281.10
London 1 funt 215.90—219.10
Newyork 100 dolarjev 5490.00—5520.00

Belgrad — zasebni kliring:

Belgrad 100 drahm 41.65—42.35
Belgrad 100 mark 1772.00—1792.00
Sofija 100 din 54.40 denar

Curih, Belgrad 10, Pariz 8.50, London 16.40, Newyork 431, Bruselj 69.25 (nom.), Milan 21.70, Madrid 40, Amsterdam 229.50 (nom.), Berlin 172.50 (reg. marka 54, trg. marka 36.50), Stockholm 102.725, Oslo 98.50 (nom.), Kopenhagen 83.50 (nom.), Sofija 4.375, Lisabona 17.24, Budimpešta 85, Atene 3, Carigrad 3.375, Bukarešta 2.15, Helsingfors 8.75, Buenos Aires 101.625.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Zagrebu 457—460

v Belgradu 455—457

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 100.50 denar, agrarji 58 denar, vojna škoda promptna 457—460, begl. obv. 78 denar, dalm. agrarji 75—76, 6% šum. obv. 73—74, 4% sev. agrarji 54 denar, 8% Bler. pos. 104—108, 7% Bler. pos. 97 denar, 7% pos. DHB 104.50 denar, 7% stab. pos. 95—96. — Delnice: Narodna banka 6550 denar, PAB 200 blago, Trboveljska 375—385 (375), Sladk. tov. Bečkerek 700 denar, Oceania 750 denar. — Belgrad. Državni papirji: 7% inv. pos. 100.50 denar, agrarji 58 denar, vojna škoda promptna 455—457 (457, 456.50), begl. obv. 81.50—81.75 (81.75), dalm. agrarji 76.75—77.25 (77), 8% Bler. pos. 106—106.50, 7% Bler. pos. 96.75 denar (98). — Delnice: Narodna banka 6000 denar, PAB 196.50 denar (držbni komadi).

Zitni trg

Novi Sad. Vse nespremenjeno. Tendence nepremenenja. Promet srednji. — Sombor. Oves: bač., srem., slav. 322.50—327.50 — ječmen: bač. okoli Sombor 365—370 — fižol: bač. beli 2% 447.50—452.50. Tendence nespremenjena. Promet majhen.

Novi g. predsednik dr. Franc Kulovec se je zahvalil za izkazano zaupanje in izjavil, da hoče sprejeto dediščino skrbno varovati in delati v soglasju z vodstvom stranke. Izjavil je, da je program novega predsednika, program pok. voditelja dr. Korošca, ki ga pozna vsak Slovenec.

Prečital je brzojavko, ki jo je poslal predsednik ministrskega sveta g. Dragiša Cvetković, ki je pozdravil sejo z naslednjo brzojavko: Nr. Mihi Kreku, podpredsedniku banovinskega odbora JRZ, Ljubljana.

Belgrad, 17. dec. Danes, ko se izročajo posmrtni ostanki velikega sina slovenskega naroda zemlji, ki jo je tako zelo ljubil in za katere ideale se je vedno odločno in neustrašeno boril, je moja žalost toliko večja, ker mi zdravstveno stanje ni dovolilo, da na tej zadnji poti pokojnemu dr. Antonu Korošču osebno izročim svoj zadnji pozdrav v trenutku, ko se slovenski narod z veliko bolečino poslavlja od svojega najizrazitejšega predstavnika.

Vi, njegovi nasledniki, zatajite srčne bolečine, zadušite svojo bol in zastavite vse svoje sile, da njegovo delo še nadalje živi. Disciplina, ki Vas je vedno krasila, duh, ki Vas je vedno krepil in vodil, in vera v končno zmago vaših slovenskih idealov, naj vas še nadalje vodi po poti, po kateri je tudi dr. Anton Korošec odločno in pravilno hodil.

Prosim Vas, da kot njegov najbližji sodelavec na prvem sestanku njegovih političnih naslednikov sporočite moje globoko sožalje in iskrene želje, da se započeto delo do konca izvede v slavo onega, ki ga danes ne obkrojuje njegova ožja domovina, temveč tudi vsi kraji naše lepe jugoslovanske domovine.

Dragiša Cvetković,
predsednik Glav. odbora JRZ.

S seje banovinskega odbora je bila odpisana vdanostna brzojavka Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu:

Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, Belgrad: S prve seje banovinskega odbora JRZ v Ljubljani po smrti blagopokojnega voditelja dr. Antona Korošca pošiljamo Vašemu kralj. Visočanstvu izraze odkritosrčne vdanosti. Dr. Kulovec, predsednik banov. odbora JRZ.

Gospodu predsedniku Dragiši Cvetkoviću je bila odpisana sledeča brzojavka: Za izraze sožalja in bodrine besede se Vam, gospod predsednik, iskreno zahvaljujemo. Ideali dr. A. Korošca so naši ideali in po njegovi poti hočemo odločno in složno hoditi. Dr. Kulovec, predsednik banov. odbora JRZ.

Seje banovinskega odbora sta se udeležila zastopnik g. predsednika vlade belgrajski župan Jevrem Tomić in gospod ban dr. Marko Natlačen.

Novi g. predsednik dr. Kulovec je ob pol petih zaključil sejo banovinskega odbora.

Predsednik vlade čestita

Belgrad, 17. dec. Ko je predsednik vlade Dragiša Cvetković zvedel, da je izvoljen za novega predsednika banovinske JRZ v Sloveniji gospod minister dr. Fran Kulovec, je telefonski naročil gospodu Jevremu Tomiću, bivšemu ministru in belgrajskemu županu, ki se je nahajal v Ljubljani na pogrebu slovenskega voditelja dr. Antona Korošca, naj osebno obišče g. predsednika ministra dr. Kulovca in mu čestita k izvolitvi. Gospod Jevrem Tomić je nato takoj odšel na stanovanje k gospodu predsedniku g. dr. Francu Kulovcu in mu izrazil čestitke predsednika vlade Dragiša Cvetkovića, ki mu čestita kot predsednik vlade in kot predsednik glavnega odbora JRZ. Nato ga je obiskal še njegov osebni tajnik Anastasijević.

Žalna svečanost mladine JRZ v Ljubljani

Programatični govor dr. Franca Kulovca

Ljubljana, 17. decembra.

Danes popoldne je bila širša žalna seja JRZ., ki so se je udeležili vsi odborniki nad 300 krajevnih organizacij MJRZ v Sloveniji.

Dvorana, v kateri je bila žalna slovesnost, je bila vsa v črnem, na odru je bilo 13 stolov, od katerih je 12 stolov zasedlo vodstvo MJRZ v Jugoslaviji s predsednikom dr. B. Pircem na čelu in banovinski odbor MJRZ za dravsko banovino. Žalno seje je začel inž. Sodja in ob otvoritvi pozdrvil navzočne v imenu strankinega vodstva.

Žalno slovesnost je začel pevski zbor članov MJRZ pod vodstvom tovariša Kranjca. Zapeli so »Vigred se povrne«. Za pesmijo je govoril žalni govor inž. Jože Sodja, podpredsednik banovinskega odbora za dravsko banovino, katerega govor bomo prinesli jutri. Na koncu govora so vsi navzoči izmoliili očenaz za mir pokojnikov duši.

Komaj se je žalna slovesnost zaključila, je prišel predsednik banovinskega odbora za dravsko banovino, bivši narodni poslanec R. Smersu, in ostanil novico, da je za predsednika stranke v Sloveniji soglasno izvoljen g. m. v p. dr. Franc Kulovec.

Mladina je takoj sporočila svojo željo, da vidi svojega novega predsednika.

Čez nekaj časa se je pojavil predsednik stranke dr. Franc Kulovec v spremstvu g. ministra Snoja, senatorjev in bivših poslancev. Predsednik banovinskega odbora MJRZ R. Smersu je v imenu mladine novoizvoljenega predsednika stranke lepo pozdravil in mu k izvolitvi čestital ter mu objubil zvestobo in vdano delo vse mladine za ideale stranke. Gospod predsednik dr. Franc Kulovec se je lepo zahvalil čestitkam ter izjavil:

Na dan, ko se poslavljamo od našega največjega voditelja dr. Antona Korošca, ki je tako rad zahajal med mladino, se je izkazalo, da vlada med nami disciplina in sloga. Ko sem slišal predlog, da nameravamo mene izbrati za predsednika, mi je bilo težko. Bog mi je priča, da nikdar nisem hcepenel po tej časti. — Toda ko sem videl enodušno željo vseh, sem odgovorno mesto sprejel. Obljubljam, da bom z vsemi silami in z vašo podporo vedno delal za cilje, za katere se je bo-

ril naš veliki pokojnik, za zmago krščanskih načel v javnem življenju in za slovensko avtonomijo (burno ploskanje).

Slovenska avtonomija je veliki ideal, za katerega se bom vedno boril z vašo pomočjo. Mladina je bila vedno tista, ki se je z vso odločnostjo v vseh časih borila za narodove pravice. Mladina, ki je vedno znala žrtvovati svoje sile, je prednja straža vsake stranke v narodu, ki hoče uspehov.

Kdor ne pozna žrtve v politiki, nima uspehov. Politika je neprestan boj, je neprestano žrtvovanje človeških sil in sposobnosti za ideje, ki so v korist narodu in državi. Obljubljam, da bom moško z vašo mlado podporo doprinesel žrtve za naše ideale.

Prepričan sem, da je zahteva po slovenski avtonomiji v popolnem skladu z državno zamisljo naše ljubljene Jugoslavije.

Sam ministrski predsednik Dragiša Cvetković nas v daljšem telegramu bodri, naj bomo pogumni in slozni.

Mi ljubimo to državo, saj smo jo soustvarjali in le v njej si zamisljamo življenje naše avtonomije. Imamo na čelu naše lepe Jugoslavije naš domači vladarski dom Karadjordjevičev, ki naj ga Bog poživi (več minutno ploskanje).

Z vero v Boga, v kralja in državo ter svoj narod, se bomo borili za večjo socialno pravičnost med ljudstvom. Socialna pravičnost v državi je porok notranjega miru in zunanje moči države. Zato, mladina, bodi naša krepka opora, vi, ki ste naš up v nado bodočnosti!

Za tem je g. predsedniku čestital g. dr. Bojan Pirc v imenu glavnega odbora MJRZ v Belgradu ter v imenu vseh belgrajskih tovarišev iz MJRZ, ki so se prišli v Ljubljano pokloniti velikemu sinu slovenskega naroda dr. Antonu Korošču in so sedaj srečni, da morejo pozdraviti prav njega, katerega osebnost je porok nadaljevanja dela pokojnega dr. Korošca v dobro slovenskega naroda in države.

Potem je v imenu MJRZ v Ljubljani čestital g. predsedniku dr. Francu Kulovcu inž. J. Sodja in naglasil, da bo ljubljanska mladina vedno z ognjevitim delom podpirala njegova stremjenja. Zato naj Bog blagoslovi delo in dodeli dolgo življenje novemu voditelju, predsedniku stranke.

Novi predsednik

Je bil rojen 8. januarja l. 1884 v Dolenjih Sušicah pri Toplicah na Dolenjskem. Gimnazijo je študiral v Kočevju in v Ljubljani. Bogoslovje je študiral v Ljubljani in na Dunaju. V mašnika je bil posvečen l. 1907. Leta 1910 je bil na Dunaju promoviran za doktorja bogoslovnih ved. Med leti 1910 do 1914 je služboval na škofjski gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano; med svetovno vojno je bil vojni kurat. l. 1919 je bil izvoljen za glavnega tajnika SLS. Leta 1920 je bil glavni urednik »Slovenca«.

Pri SLS je izvedel leta 1919 strankin organizacijski statut, podčrtal avtonomistični program stranke, ki ga je potem razlagal slovenskemu ljudstvu na številnih shodih. Do l. 1922 je izvedel reorganizacijo stranke, ki jo je vojna močno zrahljala. Leta 1922 in 1927 je bil v novomeškem okraju izvoljen za narodnega poslanca. V belgrajski narodni skupščini je bil

Vsi srbski kraji slave dr. Korošcev spomin

Hudo prizadeti belgrajski Slovenci žalujejo

Belgrad, 17. dec. m. Vsi tukajšnji časopisi prinašajo obširna poročila o prihodu vlaka s posmrtnimi ostanki predsednika senata in prosvetnega ministra dr. Antona Korošca v Ljubljano, o ganljivem sprejemu na kolodvoru, prenosu v banko palačo in v stolnico, kakor tudi o govoru bana dr. Natlačenca in rektorja univerze dr. Kušeka. Poročevalci tukajšnjih časopisov zlasti poudarjajo, da so kljub velikemu mrazu tisoči in tisoči ljude in ure čakali, da bi se lahko poklonili velikemu državnemu voditelju, se poslovili od njega in se mu zahvalili za vse, kar je storil dobrega za slovenski narod.

Današnja večerna »Pravda« pa prinaša že na celi tretji strani podrobna poročila o pogrebnih svečanostih v Ljubljani. Tudi v prestolnici se ljudje še zmerom nahajajo pod težkim vtisom, ki ga je napravila smrt velikega pokojnika.

Zlasti se belgrajski Slovenci nikakor ne morejo pomiriti z mislijo, da je vse to, kar se je zgodilo res, ter se sprašujejo, ali niso to le samo sanje. Morda bi lažje prenesli udarec, če bi bil naš narodni voditelj vsaj pred smrtjo ležal bolan. Ker smo že naučeni prenašati težke udarce možato in dostojanstveno, bomo tudi ta udarec prenesli še bolj odločno strnjeno, korakajoč po poti, ki jo je začrtal naš veliki narodni voditelj, kateremu je Bog v plačilo za njegovo življenjsko trnjevo pol naklonil že na tem svetu najlažjo in najlepšo smrt.

Kako je vse hudo udarila nenadna smrt našega narodnega voditelja, pričajo še vedno nešteté brzojavke, ki jih sprejema min. dr. Krek in v katerih spoštovalec našega voditelja iz vse države še vedno izjavljajo brzojavna sožalja in pa žalne komemoracije, ki so bile v teku današnjega dne v Belgradu, Novem Sadu, na Cetinju, v Peči in v drugih mestih. Med drugimi so prispele v kabinet ministra dr. Kreka v teku današnjega dne brzojavna sožalja: od dr. Nika Novakovića, bivšega ministra, Djura Mikašinovića, bivšega poslanca, dr. Prvoslava Ladića, člana Državnega sveta v pok., Dušana Djurića, bivšega senatorja iz Tuzle, inž. Srečka Pesta, profesorja dr. Ivana Buljana, člana Glavnega kontrole, Milana Banića, bivšega poslanca, Ante Mastrovića, bivšega ministra, Vase Dimića, bivšega poslanca, Mare vidoje dr. Milana Kostića senatorja, Zveze zajednice Doma in šole v Belgradu, dr. Aleksandra Kostića, univ. profesorja in drugih.

Belgrad, 17. dec. m. Danes ob 11 dopoldne so bile v cerkvi Kristusa Kralja v Krunski ul. žalne molitve za pokojnim dr. Koroščem. Prisostvovali so predvsem uradniki prosvetnega ministrstva. Med drugimi so bili navzoči šef kabineta ministra dr. Kreka Mencinger, tajnik kabineta Potar Jože in Man, vršilec dolžnosti načelnika oddelka za pouk g. Dalja, inspektorja Kotnik in Suškić, iz oddelka za srednje šole inspektorji Prijatelj, Stefan in Cvetković, referenti Rožman, Janošević in Jovanović, iz splošnega oddelka šef računsko-jekonomskega oddelka Schmant, šef personalnega oddelka Stojanović, referent Končnik, iz oddelka za ljudske šole šef personalnega oddelka Lojanica z nešteto drugimi uradniki in uradnicami. Žalna

Dr. Franc Kulovec

član vseh važnejših odborov, zlasti finančnega oddelka. Od julija do novembra l. 1924 je bil minister l. 1924 je bil minister za kmetijstvo v Davidovič-Koroščevi vladi. Od februarja do aprila l. 1927 pa je bil kmetijski minister v Uzunovičevi koalicijski vladi.

Po vojni je tudi zelo živahno sodeloval v načelnih osrednjih združnih organizacij; zelo vneto je širil zlasti kmetijsko produktivno združništvo. Kot član načelnstva v vseh poobjetih KTD je ves čas zelo vneto sodeloval. Leta 1919 je osnoval jugoslovansko Kmečko zvezo, ki ji je dal tudi program in ji izdelal pravila. Leta 1928 se je Kmečka zveza spremenila iz politične v strokovno organizacijo. Kot časnikar je sodeloval pri dijaškem listu »Zora«, pri »Mentorju«, znani so njegovi politični članki in feljtoni v »Slovencu«. Več let je stalno pisal uvodne za »Domoljubac«.

Leta 1932 je bil istočasno s pokojnim voditeljem dr. Koroščem interniran od diktatorskega režima, in sicer v Foči, nato pa v Sarajevu. Po letu 1934 se je spet posvetil aktivni politiki in mnogo deloval pri organizaciji stranke. Po ustanovitvi JRZ je postal glavni tajnik banovinskega odbora JRZ za Slovenijo in član ožjega glavnega odbora stranke v Belgradu. Za senatorja je bil imenovan prvič 1938. Pri oecemskih volitvah 1938 v skupščino je bil izvoljen z ogromno večino v novomeškem okraju za poslanca, je pa mandat odložil v prilog svojem namestniku g. Vebetu. Drugič je bil za senatorja imenovan l. 1940.

Novi predsednik dr. Kulovec je vedno spadal med najožje sodelavce in zaupnike velikega pokojnega voditelja dr. Antona Korošca in kot takšen nastopa njegovo mesto. K globokemu zaupanju, ki ga je stranka izkazala g. dr. Fr. Kulovcu se iskreno radujemo in mu prisrčno čestitamo ter želimo, da bi ga na visokem položaju vsa stranka enodušno podpirala in mu pomagala nositi težavno in odgovorno breme.

svečanost je napravila na vse prisotne globok vtis.

Belgrad, 17. dec. m. Danes dopoldne ob 11 je bila komemorativna seja Glavnega prosvetnega sveta v spomin pokojnemu prosvetnemu ministru dr. Korošču. Predsednik sveta dr. Jovan Radonić je imel govor, v katerem je poudaril vse številne zasluge in odlike, ki so krasile pokojnega dr. Korošca kot človeka, politika in prosvetnega ministra. Prisotni so počastili spomin dr. Korošca z enominutnim molkom in na ta način oddali zadnjo čast svojemu resornemu ministru. Prosvetno ministrstvo danes dopoldne v znak žalosti ni delalo. Načelniki oddelkov s šefi oddelkov in višji uradniki so prisostvovali žalnim molitvam, ki so bile v cerkvi Kristusa Kralja.

Novi Sad, 17. dec. m. Vse združne zveze in ostale združne organizacije v Novem Sadu so prireale komemorativno sejo v spomin združnega voditelja dr. Korošca, predsednika senata in prosvetnega ministra ter predsednika Glavnega združnega zveze. Komemoracijo je pričel Dušan Jovanović, predsednik Združne zveze, nakar je dr. Milan Glavin, upravnik zveze agrarnih združenj govoril o pokojnem dr. Korošču kot politiku, državniku in združniku.

Cetinje, 17. dec. m. Ob priliki smrti predsednika senata dr. Korošca je cetinjska občina poslala predsedniku vlade Cvetkoviću, ministru dr. Kreku in ljubljanskemu županu dr. Adlešiću sožalje brzojavke.

Peč, 17. dec. m. Dopoldne je bila v tukajšnji katoliški cerkvi maša za dušo za pokojnega dr. Korošca, ki jo je daroval Lovrenc Mitrović.

Belgrajske novice

Belgrad, 17. dec. m. Dopoldne je bila slava Združenja nosilcev Karadjordjeve zvezde z meči v Časniškem domu. Slave se je udeležil osebno tudi Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle. Prisostvovali so ji patriarh Gavrilo, odposlanec predsednika vlade načelnik političnega oddelka Velibor Ilić, vojni minister armadni general Pešić, odposlanec gradbenega ministra Vasilije Mirković, zapovednik Belgrada armadni general Petrović, šef glavnega generalštaba general Kostić in številni bivši ministri in višji častniki.

Vinska razstava in sejem v Ormožu letos ne bo decembra meseca kakor običajno, ampak šele dne 15. januarja 1941. Prijave vzorcev za razstavo se sprejma vsak dan v pisarni Kletarskega društva z. z. o. j. v Ormožu. — Vina letošnje trgate se sicer nekoliko počasi, vendar nad pričakovane ugodno razvijajo ter bodo tudi nova vina prav dobra, harmonična in pitna. Vpričo količinsko zelo slabe trgatev bodo na razpolago še kar dovolj velike količine, ko doslej s temi vini ni bilo skoraj še nobenega prometa zaradi nekoliko počasnega razvoja. — Kletarsko društvo v Ormožu vabi vse zainteresirane, tako vinogradnike razstavilalce kot gostilničarje in vinske trgovce, da se za razstavo in sejem prijavljajo. Za razstavilalce so na razpolago posebne prijavnice, ki se na zahtevo pošljejo.

Angleška ofenziva v Afriki

Glavni boji preneseni v italijansko Libijo

Italijanska poročila

Nekje v Italiji, 17. dec. AA. Stefani: Službeno poročilo št. 198 glavnega stana italijanskih oboroženih sil se glasi:

Nekje v Italiji, 17. decembra. AA. Stefani: Osmi dan bitk s puščavski fronti v Cirenaiki, označuje ista silovitost kakor poprejšnji dan. Naše letalstvo je navzlic najbolj neugodnim vremenskim razmeram razvijalo svoje delovanje in podpiralo odpor čet, obenem pa s svojimi lovskimi in bombniškimi oddelki izžepalo sovražnika. Na morju s naša torpedna letala zadela z dvema torpedoma neko pettisotonsko križarico, ki je bombardirala Bardijo. Pet naših letal se ni vrnilo.

V Vzhodni Afriki na sudanskem bojišču: Delovanje patrol in topništva. Včeraj dopoldne je bilo eno sovražnikovo letalo, ki je poskušalo bombardirati Diredavo, zbito od našega lovskega letala, ki se je dvignilo po prvem alarmnem znaku. Med sovražnikovim napadom, o katerem poroča poročilo št. 191, je naše lovsko letalo zbito eno angleško letalo, ki se je zrušilo v plamenih.

Angleška poročila

Kairo, 17. decembra. Reuter: Angleško poveljstvo vzhodne armade objavlja sledeče službeno poročilo:

V zahodni puščavi so angleške čete zasedle Sollum in trdnjavo Cappuzzo, ki leži že na ozemlju italijanske Libije. Zajetih je bilo večje število sovražnikih letal.

Angleške čete danes nadaljujejo svoje napredovanje onstran libijske meje. Danes so zasedle trdnjave Fort Musaid, Fort Sidi Omar in Fort

Shefferzen. Boji se razvijajo tik pred Bardio, kjer naš pritisk proti sovražniku stalno narašča, kajti angleške čete dobivajo stalne okrepitve iz Egipta. Ponoči so avstralske čete z uspehom napadle sovražni transport, ki so ga varovali. Vse je bilo zajeto. Na sudanski fronti se razvijajo operacije naših patrol v vedno večjem obsegu. Položaj sam pa se zaenkrat ni spremenil.

Zasebni Reuterjev poročevalec v zahodni puščavi poroča, da vojaške oblasti še morejo objaviti podrobnosti o načinu, kako je bila vzeta trdnjava Sollum in kako so angleške čete brez libijsko mejo prodrle 25 km pred Bardio. Le toliko je znano, da so se Angleži tudi tukaj posluževali obkoljevalnih operacij s tem, da so posadkam v Sollumu in Capuzzi onemogočili vsako zvezo z glavnimi italijanskimi četami ter jih tako prisilili k predaji. Italijani predvsem pa fašistična milica, so se pri Sollumu srdito branili in je prišlo do zelo krvavih bojov, v katerih so bile izgube na obeh straneh zelo velike.

Angleško letalstvo

Kairo, 17. decembra. Letalsko poveljstvo poroča: Naši bombniki so bombardirali vsa italijanska letališča med Tobruk in Bardio. Naša bojna letala so ves dan brez oddiha napadala sovražnika in sodelovala pri delovanju suhozemske vojske. Mesto Bardia je bilo hudo bombardirano. 12 ton bomb je padlo na vojaške zgradbe in na železniško postajo. Nastali so veliki požari. Včeraj so naši lovci sestrelili skupno 8 sovražnikih letal, 15 pa so jih zajeli, tako da je sovražnik izgubil skupno 23 letal, medtem ko Angleži niso imeli notene izgube.

Angleško-nemška fronta

Napadi na Anglijo

Nemška poročila

Berlin, 7. decembra. AA. DNB: Vrhovno poveljstvo poroča:

Nemški bojni čolni so opazili preteklo noč pri svojem patroliranju po Kanalu močnejše oddelke sovražnikovih rušilcev. Po krajšem spopadu so se sovražnikove čolne umaknile, naši čolni pa so se nepoškodovani vrnili domov. Kakor je bilo sporočeno, se je kapitan Kretschmer s svojo podmornico vrnil z dolge plovbe, med katero je potopil 34.936 ton sovražnikovega vojnega brodogoja. Ta podmornica je dosedaj potopila skupno 252.100 ton in je kot prva pri potapljanju sovražnikovih ladij postavila rekord nad 250.000 ton. Ta podmornica je med drugim potopila tudi tri sovražnikove pomožne križarke in britanski rušilec Rarleng. Predpreteklo noč so nemški oddelki z uspehom izvedli ponoven napad na Sheffield. Ugotovilo se je, da je pri tej priliki prišlo do več eksplozij in da je izbruhnilo večje število požarov. Včeraj je zaradi megle samo manjšo število letal napadalo London in druge vojaške objekte, prometne zveze in zbirališča čet. Doseženih je bilo več zadetkov: 500 km zahodno od Irse je bil izveden bombni napad na dve sovražnikovi trgovski ladji. Na eni teh ladij je bil poškodovan zadnji del, druga ladja je bila težko zadeta, in se smatra, da se je potopila. Preteklo noč so britanske letalske sile letale nad zahodno in jugozahodno Nemčijo. V Mannheimu so britanske rušilne in zažigalne bombe poškodovale razne zgradbe in povzročile požare, med drugim tudi na dvorcu in v neki bolnišnici. V nekem drugem mestu je bila prav tako zadeta bolnišnica. Zadeti sta bili tudi dve tovarni, vendar je škoda neznatna. Ubilih je bilo 10 oseb, ranjenih pa 50. Naše protiletalsko topništvo je zbito eno letalo Bristol Blenheim in eno letalo tipa Spitfire. Naša lovška letala so uničila en sovražni baržni balon. Letalstvo naše oborožene sile sploh ni imelo izgub.

»Nemčija ne more več nazaj«

Hamburg, 17. decembra. Propagandni minister dr. Göbbels je imel danes popoldne govor pred davci — podjetja Blom und Voss in pri tej priliki poudaril, da se sedanja vojna, katero Nemčija vodi, lahko imenuje narodna vojna v najboljšem pomenu besede. Nato je dr. Göbbels rekel, da bo vojna proti Angliji odločala o življenju in bodočnosti 80 milijonov Nemcev. Nemčija ne more več nazaj.

Angleška poročila

London, 17. dec. Reuter: Letalsko ministertvo poroča:

Napadi sovražnikih letal na Anglijo so bili manjšega značaja in niso trajali čez polnoč. Bombe so padle na razne kraje v državi. V severni in srednji Angliji je bilo poškodovanih nekaj stanovanjskih hiš in trgovske zgradbe. Število ubitih oseb ni veliko. Na London je padlo samo nekaj bomb in je škoda, povzročena na zgradbah, neznatna.

Reuterjev zasebni poročevalec prijavlja, da je bilo hudo prizadeto neko mesto na ustju reke Temze, kjer je bilo uničenih precej hiš. Včeraj popoldne pa je neko nemško letalo nenadoma prišlo izpod oblakov ter s strojinami napadle potniški vlak na progi v vzhodni Angliji. Napad je trajal četrti ure in je bilo nekaj ljudi ranjenih.

Churchill o vojni

London, 17. dec. Reuter: V spodnjem domu so poslanci razburjali zaradi govora, ki ga je imel stalni tajnik zunanega ministertva sir Robert Vansittart. Nato je odgovoril Churchill, da je v Angliji

navada, da sme vsakdo svobodno povedati svoje mnenje. Za vlado pa so obvezna samo mnenja, ki jih izražajo člani vlade, odnosno parlament sam. Na vprašanje, če bi ne bilo dobro, da bi Nemci kmalu trpeli ponižanje zaradi poraza, je Churchill odgovoril, da njemu zadostuje, ako Nemčija trpi poraz, čeprav brez ponižanja. Churchill je nadalje odsvetoval javnemu mnenju, naj se nikar ne preveč ne veseli krajevnih zmag bodisi na suhem, na morju, ali v zraku. Anglijo čakajo še hude ure in tudi na tiste mora biti angleški narod pripravljen. O bitki v Afriki ne more nič posebnega poročati, razen to, da bitka traja dalje in da se pomika vedno bolj v Libijo.

Lord Beaverbrook o vojni

London, 17. decembra. t. Reuter. Letalski minister lord Beaverbrook je imel v radiu govor, v katerem je izjavil, da Anglija postaja vsak dan bolj močna, toda da potrebuje vedno več bombnih letal. Anglija se ne boji zračnih napadov podnevi. Te je že obvladala. Sedaj mora najti načinov, da jih onemogoči tudi ponoči. Anglija se ne boji več, da ne bi v industrijski bitki za čim večjo proizvodnjo letal končno zmagala.

Bombe na Basel

London, 17. decembra. Reuter: Ponoči so po švicarskih poročilih baje padle na švicarsko mesto Basel nekatere težke bombe. Švicarski listi pišejo, da so bile bombe verjetno namenjene nekemu cilju na nemškem ozemlju, toda so po nesreči padle na švicarsko ozemlje. Ena ženska je bila pri prvem napadu ubita, pri drugem napadu pa tri. Švicarska vlada pripravlja protest, ki ga bo odposlala angleški vladi, ker dolži angleške bombe.

Bern, 17. decembra. DNB: Štab švicarske vojske poroča, da so v noči od 16. na 17. december tuja letala preletela Švico. Letala so vrgla nekaj bomb v okolici Basela v okraju Guldendingru.

Grški pritisk v Albaniji traja

Italijanska poročila

Nekje v Italiji, 17. decembra, t. Poročilo št. 193 glavnega stana italijanske oborožene sile o operacijah v Grčiji se glasi:

Na grškem bojišču zatišje na odseku 9 armade. Prejšnje dni so se posebno izkazali polk grenadirjev in polk »Lancieri« iz Milana.

Rim, 17. dec. Stefani. Proučevanje bojov, ki jih Italija bje na grški fronti, pravi »Messaggero«, more roditi samo prepričanje, da je usoda Grčije zapečatena in da bo tudi Anglija na koncu porazena. Grki in Angleži bi mogli gojiti upanje samo tedaj, če se Italija ne bi borila toda dejstva dokazujejo, da se Italijani hrabro bojujejo in da si nikesar drugega ne žele kakor boji. To je eden izmed prvih činiteljev v smeri končne zmage. Tudi drugi činitelji, kakor na primer odmor med obojimi silami, zemljepisni in strateški položaj ter možnost blokade in protiblokade so v korist Italije. Kar se Grčije tiče, se bo v kratkem potrdila premoč italijanskih sil. Po drugi strani pa angleška iniciativa v Egiptu ne zmanjšuje ogražanja angleških postojank v Egiptu in tudi ne izključuje gibanja italijanskega brodogoja ne poti skozi Suez ter tudi ne dovoljuje koncentracije angleških pomorskih in letalskih sil za obrambo Anglije ter pomorskih zvez s ameriškim Zdrženim državami. Treba je le še nekaj časa počakati, pa se bo videlo, da britanske iniciative v Sredozemlju niso prinesle Londonu odločilne premoči, s katero je računala angleška propaganda.

Po današnjih poročilih se je položaj toliko razbistril, da je nameraval Laval svoj udar izvesti s pomočjo krivulje. Laval je hotel od maršala Petaina doseči, da bi se bil preselil v Pariz. Tamkaj bi bil potem s pomočjo oblastnikov v zasedenem delu Francije strogoljav maršala Petaina in sklenil z Nemčijo dokončen mir in ustanovil nacionalno socialističen režim pri katerem bi mu bili pomagali njegovi levičarski prijatelji. Maršala Petaina so o teh spletkah informirali rojalisti, ki sami pričakujejo trenutka, ko bodo s pomočjo maršala Petaina mogli v Franciji obnoviti kraljestvo. Ko je maršal to zvedel, je zaprl Laval, ki je vse priznal.

Prosim za 1/2 metra visok radio!

Kdo bi tako kupoval, namesto da bi vprašal po kakovosti! Pri nakupu žarnic zahtevajte izrecno le kvaliteto TUNGSRAM-KRYPTON žarnice: Ista da več sončnim žarkom podobne svetlobe in porabi pri tem mnogo manj toka!

BOLJŠA LUČ, MANJŠI STROŠKI!

Bombe so priletele tudi v bližino tovarne postaje v Baselu. Ubite so štiri osebe, več jih je pa ranjenih. Obilstva so uvedla preiskavo.

Vojna na morju

London, 17. decembra. AA. Reuter: Poročilo britanske admiraltete o izgubah trgovske mornarice v preteklem tednu pravi, da je bilo potopljenih 19 britanskih trgovskih ladij s skupno tonažo 86.740 ton, tri zavezniske ladje z 12.397 tonami in ena nevtralna ladja s 1513 tonami. To je bil dober vojni teden, kar se tiče izgub. To majhno razmerje izgub je v glavnem posledica zelo slabega vremena, ki je vladalo pretekli teden. S temi izgubami znajša, povprečne tedenske izgube od začetka vojne 65.122 ton, ne vštevši tu izgube pri izselitvi iz Dunckerqua.

Berlin, 17. decembra. AA. DNB: V noči med 15. in 16. decembrom so med svojim delovanjem v Kanalu naleteli nemški hitri motorni čolni na močan oddelek angleških rušilcev. Po kratki borbi so se britanske sile umaknile, nemški motorni čolni pa so se vrnili nepoškodovani.

Napadi na Nemčijo

7 urni napad na Mannheim

London, 17. decembra. Reuter: Ponoči so naši bombniki ob ugodnem vremenu sedem ur bombardirali glavno industrijsko središče ob gornjem toku Rena, Mannheim. Bombardiranje so bile tovarne za anilin v Ludwigshafenu, ki so največje te vrste v Nemčiji. Izbruhnilo so požari, ki so v jutranjih urah z vso arditostjo požirali tovarniške zgradbe. Nadalje so bile vržene bombe največjega kalibra na železniško postajo, na železniška stališča in na razne pristaniške zgradbe na obrežju Rena. Velikanske eksplozije so nastale v predmestju Neckarstadt. Vse predmestje je zajel velikanski plamen, ki je segel več 100 metrov pod nebo. Nadalje bombe so bile vržene na letalsko tovarno v Speyerju, ki leži južno od Mannheimja ter na tovarno za letala v Heilbronn, ki je bila zžgana. V ponedeljek podnevi so naši bombniki bombardirali letališča v Belgiji in na Nizozemskem, ter šest trgovskih ladij ob francoski obali. Ena ladja se je potopila. Posebno velika skupina bombnikov je napadla nemsko oporišče za podmornice v pristanišču Bordeaux, kjer so najtežje bombe zadale pristaniške naprave. Vsa naša letala so se s teh operacij vrnila.

Grška poročila

Atene, 17. decembra, t. Atenska agencija poroča: Poročilo št. 51 grškega generalnega štaba se glasi:

Naše čete so na raznih delih fronte v Albaniji nadaljevale krajevne operacije, ki so se vse končale uspešno za našo vojsko.

Zastopnik vlade je na konferenci tiska pojasnjeval položaj na albanskih frontah, kako da se Italijani na vseh treh odsekih še vedno umikajo dalje proti morju. Če bi ne bilo slabega zimskega vremena, bi bilo napredovanje grških čet še večje. Poročila, da sta Himara in Tepeleni že zasedeni od grških čet, na vojaških mestih zanikajo, pač pa priznajo, da so grške čete tik pred Himaro in da so pri Tepeleniju na obeh straneh doline zasedle postojanke, ki ležijo že daleč za mestom samim in je samo še vprašanje dni, da se bodo Italijani morali umakniti tudi iz tega mesta. Italijani v sredini fronte in ob obali srdito protinapadajo, toda napadi so bili odbiti in je bilo pri tej priložnosti ujetih nad 2000 italijanskih vojakov, poveljnik 42. italijanskega polka pa je bil v boju ubit.

»Associated Press« poroča iz Albanije, da boji za Tepeleni, ki ga imenujejo ključ do Valone, trajajo z veliko srditostjo dalje. Tudi danes so Italijani napravili protinapade, ki pa so bili zasuti delno v snežnem viharju, delno pa v grškem odporu. Grki so povsod na višjih postojankah, kar jim v boju proti Italijanom pride prav. Tudi na odseku pri Podgradu, od koder grške čete prodirajo do petrolejskih vrelcev v dolini Devoli, so bili danes boji srditi. Tamkaj so grške čete odrezale večje skupine italijanskih postojank in jih delno ujele, delno pa prepodile. Italijani so pripeljali na bojišče težke topove, da bi preprečili grško napredovanje proti Elbasanu, kar pa grškega pritiska ni zmanjšalo.

Atene, 17. decembra. Reuter. Z grške strani izjavljajo, da je položaj na albanski fronti stalno zadovoljiv za grške čete, da se sovražnikove kolone pomikajo proti morju, da so njegovi protinapadi odbiti in da se bjejo izredno srditi boji posebno pri Stivocu, 1500 metrov visokem vrhu, in da so Grki ujeli italijanske vojsake.

Atene, 17. dec. t. Atenska agencija. Angleško letalsko poveljstvo poroča: Naši bombniki so silno napadli Drač. V pristanišču so nastale velike eksplozije. Vsa naša letala so se vrnila.

Zemunska vremenska napoved: Močan mraz v vsej državi, posebno na severni polovici. Poslopnost se bo zvedrilo v vseh krajih. Samo v planinskih predelih bo nekoliko bolj oblačno. Na primorju bo divjala burja.

Amerika bo dala Angliji 80 milijard din letno

Washington, 17. decembra. Reuter: Associated Press poroča z visokega uradnega mesta, da je Anglija predložila formalno prošnjo v Usa za finančno pomoč. Ameriška agencija pravi, da ni bilo ničesar sporočenega o vsoti, in značaju te prošnje, vendar pa se iz te izjave lahko razbere, da te prošnje ni mogoče označiti kot prošnje za posojilo. Čeprav ni hotel dati popolnoma jasnega odgovora, pa je ameriški finančni minister Morgenthau izjavil časnikiarjem, da so njihove informacije točne.

Finančni minister Morgenthau je uradno obvestil časopisne agencije, da je ameriška vlada dobila od angleške vlade sporočilo, ki ga je izročil angleški delegat sir Frederick Philipps, da ne more naročiti več vojnega materiala v Ameriki, razen, če dobi od ameriške vlade za to potrebne kredite.

Washington, 17. decembra. Reuter: Casopisni poročevalci so vprašali finančnega ministra Morgenthaua, ali je angleška vlada do 16. ure predložila ameriški vladi prošnjo za posojilo. Morgenthau je odgovoril: Moja ura se je ustavila. Casnikarji so Morgenthaua vprašali nato, ali ima ta izjava kakšen poseben pomen. Morgenthau je odgovoril: Vse, kar vam morem reči, je to, da se mi je ura ustavila. Ameriški finančni minister je nato dodal, da mora vsako uradno poročilo o finančni pomoči Veliki Britaniji priti iz Bele hiše, in ponovil svojo izjavo iz prejšnjega tedna, ko je rekel, da se ne more nikakršna finančna pomoč podeliti brez dovoljenja kongresa. Potem so časnikarji vprašali Morgenthaua, kako so visoki uradniki narodne obrambe in državnih financ reagirali na podlagi poročila državnega podtajnika. Velike Britanije, sir Philippsa, o finančnem stanju Anglije. Morgenthau je odgovoril: Nič ne omedel.

Na koncu je Morgenthau dejal, da ne more komentirati vesti, po kateri bi USA rajši podelila Angliji kakšno finančno podporo, kakor pa posojilo.

Newyork, 17. decembra. DNB: Iz navadno dobro poučenih krogov je izvedela agencija »Associated Press« v zvezi z angleško prošnjo washingtonski vladi za finančno pomoč, da se ta angleška prošnja nanaša v prvi vrsti na finančno pomoč, da pa na posojilo. Angliji je posebno do tega, da dobi od Washingtona obljubo, da bo mogla kupovati v USA vojni material, ko bodo izčrpana finančna sredstva Anglije, deponirana v USA.

»Nočem biti drugi Wilson«

Washington, 17. decembra. DNB: »Washington Times Herald« je izvedel iz navadno dobro obveščenih virov, da je predsednik Roosevelt sporočil vojvodi Windsorskemu, ko ga je leta pred kratkim obiskal, da bo držal obljubo, ki jo je dal pri volitvah, in da bo vse storil, da se USA ne zaplete v vojno. Roosevelt je dodal, da ne misli postati drugi Wilson in da bo zato vse storil, da odvrne vojno od Združenih držav. Kljub temu bo pa vse storil, da bo USA z vsemi svojimi sredstvi podprla Anglijo. To je Roosevelt odgovoril vojvodi Windsorskemu na vprašanje, ali pojde USA v vojno, ali bo pa vsaj pristala na to, da bi ameriške vojske ladje spremljale razne angleške trgovske ladje.

Rooseveltovo darilo: 80 milijard

Newyork, 17. decembra. Stefani: »Daily News« poroča, da bo predsednik Roosevelt predlagal kongresu, da se Angliji obljubi možnost nakupov v Združenih državah v znesku 1 milijarde letno, in sicer z denarjem, ki bi pomenil ameriško darilo, ali pa povračilo za pravice Združenih držav, ki izkoriščajo angleške otoke v Ameriki. Po poročanju istega lista je ameriška vlada sporočila angleški vladi, da pristane na to, da zavzame mesto britanskega veleposlanika v Washingtonu ena izmed treh političnih osebnosti, namreč Archibald Sinclair, Walter Citrine, ali pa Walter Lyton.

Dr. Maček odpotoval

Ljubljana, 17. decembra. Podpredsednik vlade in predsednik HSS dr. Vladko Maček je po pogrebnih svečanostih v Ljubljani, kjer se je v imenu vlade poslovil od dr. Korošca, takoj odpotoval v Zagreb.

Zastave na nemškem in italijanskem konzulatu na pol droga

Na dan pogreba dr. Antona Korošca sta tukajšnji nemški in italijanski konzulat izobesila svoje državne zastave na pol droga.

Hrvatska duhovščina na pogrebu dr. Antona Korošca

Med delegacijo posebnih častilcev in prijateljev dr. Korošca smo opazili tudi kanonika dr. Antona Slaviča, profesorja in stolnega kanonika dr. Josipa Mariča, predsednika PAB-a Stjepana Barića, dr. Josipa Andrića, dr. Zlatka in dr. Juka Kuntarića, dr. Gortana, dr. Maričića, Nikola Jagatija in Vlado Sironića. Dalje kanonika Kresmira Pečnjaka, prebendarja Jesiha, Stjepana Mikulčeka, v imenu frančiškanske provincije presv. Odkupitelja pa se je udeležil pogreba provincial dr. Grabč.

Ozadja Lavalovega padca

Ali monarhija — ali narodnosocialistični režim v Franciji

Bern, 17. dec. t. Associated Press: Iz Vichya poročajo sret nove, raznovrstne razlage o ozadju Lavalovega izгона iz francoske vlade. Še vedno ni jasnih poročil o vzrokih, ki so napotili maršala Petaina, da je tako strogo postal na Lavalom in da je svojega naslednika po ustavi dal celo zapreti.

Najbolj verjetne se vedno še zdijo razlage, da je nameraval Laval v zvezi s svojimi nekdanjimi simpatijami med levičarji napraviti prevrat, odstaviti maršala Petaina in samega sebe postaviti za novega vladarja Francije. Pri tem podjetju da bi mu bili bli in roko narodno-socialistični krogi, katerih miselnost je Lavalu, ki je po srcu nacionalist a tudi socialist, všeč.

Najboljši igralski par v ljubavni drami profinjenega okusa. - Življenska tragedija klavirskega virtuozja. - Klavirski koncert Schubertove »Serenade«.

Tel. 22-21

Predstave
ob 16., 19. in
21. uri

Celje spominu dr. A. Korošca

Celjsko javnost je smrt našega narodnega voditelja močno presunila. Vsi narodni Celjani so razobesili na svojih poslopih žalne zastave in tako izkazali spoštovanje Onemu, s katerim je bilo Celje tako tesno povezano. V trgovinah so izstavili slike pokojnega narodnega voditelja. V celjski opatijski cerkvi je bila v torek ob 8 zjutraj žalna služba božja, ki jo je označil g. opat Peter Jurak. Vse šole so imele žalne službe božje. Kljub temu, da so se odpeljale iz Celja množice v Ljubljano, so bile cerkve polne. V ponedeljek zvečer so imele komemoracijo ZZZ, krajevna organizacija JRZ, na kateri je govoril o pokojnem voditelju g. Fazarine, ob 5 popoldne pa je bila v mestni posvetovalnici žalna seja celjskega mestnega sveta pod predsedstvom g. župana dr. Voršiča. Dvorana je bila slavnostno razsvetljena in okrašena. G. župan je imel na zbrane naslednji govor:

Gospodje!

Grobovi tulijo ...
šume in tulijo razpokani
kot nenasična žrela ...

Z veliko bolečino v srcu in z neotlačljivo žalostjo na obrazih smo se zbrali danes na prezalostno spominsko slavlje.

V veliki in vihrni zgozovinski uri nas je zapustil naš narodni voditelj, oče in varuh. V najtežjih časih je zastal srce največjemu Slovence izmed Slovencev, največjemu Jugoslavanu izmed Jugoslavanov, velikemu sotvorcu Jugoslavije, odličnemu državniku ter borcu in varuhu naših narodnih pravic. Po volji Vsemogočnega se je oddahnil od neumornega in trudapolnega dela za kralja, državo in narod naš hkrati nepozaben častni mešan dr. Anton Korošec.

Njega, ki se je skozi desetletja ves življenje za svoj narod in ga je privedel v svobodno domovino, njega, ki je vse svoje izredne sposobnosti posvetil neselčno za našo veliko državo

— ni več. Zastoj ga bo pričakovalo njegovo Celje in Celjani, ki jih je tako rad obiskoval. V tej uri žalosti spi pokojno v svoji Ljubljani, slovenski prestolici nem in mrtve, vendar večno živ v naših srcih.

Omahnili je sredi največje delavnosti v borbi za mir in v veliki goreči ljubezni do svoje domovine. Tako kot je ljubil on svojo ljubljeno Slovenijo, svojo drago Jugoslavijo in vzhodno kraljevsko dinastijo Karadjordjevičev, tako gospodje je ni ljubil še nihče.

Sedaj je končano njegovo delo, končana njegova trpljenja polna življenska pot, ki je bila blagoslov božji za naš narod in za našo domovino.

Velika in neizmerna je danes naša žalost. V bridki tej uri, ko se v naši slovenski prestolici poslavljajo s solzami v obeh desetletjih od svojega velikega voditelja in očeta, se v duhu pridružimo tudi mi in se poklonimo v globoki hvalačnosti svojemu voditelju, v taki hvalačnosti, kot so jo dolžni dobri otroci svojemu očetu.

Težko nam je v tej uri, težko v teh dneh žalosti. V uetihu pa nam je velika ljubezen in priznanje, ki jo je izkazala našemu zaslužnemu voditelju vzhodna dinastija ter ves srbski in hrvaški narod, kojih solze blagodejno celijo naše srčne rane in lajšajo veliko bol, ki nam jo je prinesla neizprosna božja poslanka v teh težkih dneh. V teh težkih dneh, ko potrebujemo naš narod in naša domovina pokojnika bolj kot kdaj koli. V uetihu nam je priznanje velikih zaslug, ki jih ima veliki pokojnik za našo državo in za naš narod.

Pri Vsemogočem pa bo naš narodni voditelj zvest čuvar svoje domovine in tonel priprošnjak za srečo in napredek visokega kraljevskega doma, naše svobodne države in našega naroda.

Mestni svet, ki je stoje poslušal ta govor, je zaklical trikrat »Slava«.

Maribor

m Mariborske pošte zaradi izredno velike zamude vlaka do zaključka lista nismo prejeli.

m Ljudski oder priredi v nedeljo 22. decembra ob 8 zvečer krasno ljudsko igro »Zadoščena krivdca« za današnji čas zelo aktualne vsebine. Predprodaja vstopnic v prodajalni Cirilove tiskarne, Aleksandrova cesta 6. Cene obhajane.

Sardelno pasto »NEPTUN«

eksportira v razne države Evrope
in Amerike

»NEPTUN« d. d. — Split
največje domače tovarne sardin

Celje

e Iz pisarne pododbora UROIR. Opozarjamo vse rezervne častnike in vojaške uradnike na obvezno predavanje komandanta puka, ki bo v četrtek, 19. decembra ob pol 9 zvečer v Oficirskem domu. Vodila se bo evidenca.

e Likovna razstava prof. Alberta Sirka, ki je v sejni dvorani Mestne hranilnice, vzbujajo med vsemi obiskovalci veliko zanimanje in priznanje za vsa razstavljena dela. Razstava je odprta od 8 do 10.

e Razstava Prešernovih del. V sejni dvorani Mestne hranilnice je od danes do jutri razstava vseh izdaj Prešernovih poezij, razna literatura o Prešernu in dva Prešernova rokopisa.

e Prešernov večer priredi CKT v četrtek, 19. decembra ob 20 v dvorani Celjskega doma. Na Sporedju je predavanje prof. dr. Legiša, recitacije in petje Prešernovih pesmi. Pela bo gđ. K. Müllerjeva.

e V celjski bolnišnici je umrla 48 letna dničarica Rajh Terezija iz Mrzlega polja pri Jurkloštru.

e S sekiro je šel nad očeta. V celjsko bolnišnico so pripeljali 44 letnega Skoberneto Karla iz Gaberjeh, katerega je njegov sin v prepiru udaril s sekiro po glavi.

Ptuj

Žalna seja za pok. dr. Antonom Korošcem bo na mestnem poglavarstvu v sredo, 18. t. m. ob 6. Ob pol 7. bo redna seja.

Sekanje gozdov je na območju mesta Ptuj brez dovoljenja mestnega poglavarstva prepovedano.

Mežica

Komemoracija smrti dr. Antona Korošca. Ne pričakovano nas je zadela vest, da je izdihnil naš voditelj. Nihče ni mogel misliti, da je to res. Ko so pa takoj zapopolnile črne zastave na šoli, na občinskem poslopiju, v župnišču, v katoliškem domu, smo vedeli, da je resnica. Zabolelo je naša srca. V društveni sobi je bil še isti dan postavljen oltarček s sliko našega voditelja v primerni dekoraciji. Drugi dan se je vršila v sobi žalna komemoracija. Navzočih je bilo veliko število članov in članic. Žalni govor je imel predsednik g. F. Kavčičnik. Več članov se je udeležilo pogreba. Vse dni so zvonovi žalostno doneli z meziškega hriba in naznanjali smrt našega voditelja. Žalna sv. maša se je vršila ob 9. uri. Povabljena so bila vsa oblastva našega kraja. Po maši se je na šoli vršila žalna komemoracija.

Ne veste ne dneva ne ure, 11. decembra je umrla na Lomu vzorna krščanska žena in dobra gosposinja Katarina, Muž, rojena Križan, v 56. letu starosti. Pokopali so jo v soboto, 14. decembra v sv. maši Bog daj dobri ženi večni mir! — 13. decembra je pa odšla med nebeške kralice Martica, 5 mesecev stara hčerka našega somišljenika in sodelavca, nameščena pri rudniku g. H. Praperja. V nedeljo popoldne so jo izročili zemlji, ki je prežgoda vzela, kar je njenega. Naše sožalje! — V večnost so odšli tudi Kajzarjev oče, mežnar pri Sv. Lenartu in posestnik. Ob priliki praznovanja sv. Lenarta so opravili vse, kar je potrebno storiti dobremu kristjanu in gospodarju. Sedaj jih pa že ni več med nami. N. v. m. p.

Sv. Jurij pod Kumom

Poročilo o smrti našega narodnega voditelja nas je do dna duše pretreslo. Takoj v nedeljo zjutraj so se številni člani in odborniki JRZ, MJRZ in KKZ zbrali k žalnemu sejmu, kjer so se spominjali velikega blagopojnika in tudi zanj molili. Pri prvi in deseti sv. maši se je pa tudi v cerkvi javno molilo za pokoj njegove duše. Veliko članov JRZ, MJRZ in KKZ ter FO v krajih se je udeležilo pogreba.

Trnovčani! Drevo ob 20. uri bo v Društvenem domu, Karunova ulica 14. žalna komemoracija za pokojnim voditeljem in očetom slovenskega naroda. Govor bo imel župnik in pisatelj Fr. Sal. Finžgar. Zalostinke pojejo člani Fant. odseka. Trnovčani! s polnoštevno udeležbo počastimo spomin ljubljene nešmrtnega voditelja!

Dom dijakinj ima žalno slovesnost za svojim dobrotnikom dr. A. Korošcem v četrtek 13. t. m. ob 7. v kapeli Vzajemne zavarovalnice.

Bobenkovce polenkovko!
Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani ima v petek, dne 25. decembra, ob 18 o. t. svoje predavanje v predavalnici ženske bolnišnice v Ljubljani. Predavata: dr. Meršol: Letošnji primeri meningitisa; dr. Fr. Derganc: V pariški bolnišnici med vojno 1939-40 — Vljudno vabimo vse gg. zdravnike in medicince na to predavanje.
Delikatesna trgovina V. G. Janež, Ljubljana, Aleksandrova cesta, je darovala namesto venca na grob pok. ministra dr. Korošca 250 din za Društvo slepih v Ljubljani in 250 din za gluho-nemiladino.

Pri zaprtju, motnji v prebavi — vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravne »FRANZ-JOSEF« grenčice.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Gartus, Moeste, Zaloška cesta.

Poizvedovanja

Na poti od Poljan do Gradišča je bila — najbrž pri pošti — izgubljena denarnica z denarjem in ključki. Pošten najditelj dobi nagrado. Javi naj se na telefonsko številko 33.56 ali pa odda denarnico policiji.

Jesenice

Slikarice, otroške knjige v trgovini Krekovega doma.

KINO MATICA

Telefon 22-41

Predstave, enkrat ob 18., 19. in 21. uri.

Na splošno željo ponavljamo sijajni film misterioznih senzacij

Tarzan in njegov sin

h. V gl. vlogi: Johnny Weissmüller, edinstveni predstavitelj Tarzanovih vlog in lepa Maureen O'Sullivan ter Johny Sheffield — Kino Sloga, tel. 27-30 — Danes ob 18., 19 in 21. uri

Moje zadnje srečanje z dr. Korošcem

Bilo je v juliju letošnjega leta. Sonce je s svojimi zadnjimi žarki poljubljalo mirno gladino Bohinjskega jezera. Okoli so ponosno zrlle naše mogočne planine in s svojo silo čuvala ta skriti, prelepi biser naše slovenske zemlje. Nekje, visoko v hribih se je čul pastirski rog, nekje iz dalje se je čulo pritajeno zvonjenje podružne cerkve.

Pravkar sem prispel s prijateljskima Jožetom in Milanom s kolesom iz Ljubljane. Namenjeni smo bili na Triglav, na tega mogočnega stražarja Slovenije in Jugoslavije. To dolgo pot smo prevozili v pičlih petih urah. Vsi polni in tudi nekoliko utrujeni smo se ustavili na mostu pri Sv. Janezu. Naš pogled je utonil na tej lepi zemlji, ki jo je nam podaril gospod Bog.

Treba je bilo skrbeti za prenočišče, kajti načrt je bil v tem, da naslednje jutro na vse zgodaj naskočimo pot čez Velo polje in dalje proti Vodnikovici. Ko smo se tako ozirali okrog, s pogledom prešinili razkošne hotele, dobro zavedajoč se, da vsi trije akademiki skupaj premoremo pičlih 200 din, smo nadaljevali pot proti vasi Stare Fužine. Tam se bo že kaj dobilo ceneje in tudi naši nabrtniki so imeli zaloge za nekaj dni. Nemogoče pa je, da bi si mogli privoščiti nekaj dni oddiha v prelepem Bohinju. Toda kljub vsemu temu je bilo v naših srcih veselje in zadovoljstvo in kot nerazvajeni smo bili tudi pripravljeni, če treba, na stienjene pasove.

Toda nasprotno! Ko smo šli vsi trije, da se poklonimo staremu varuhu Bohinja, smo skoraj istočasno vzklili: »Glej, dr. Korošec! In res: Pred cerkvijo sv. Janeza je stal on v družbi g. bana dr. Natlačena. Nasmejan, s srjajo z odprtim ovratnikom, kakor prava slovenska korenina, je nam ljubeznivo in pristržno odzdravil. Prijateljsko nam je tudi stisnil desnico in nas povprašal po namenu našega potovanja. Na naš odgovor, da smo namenjeni na Triglav in da smo pravkar prišli s kolesi iz Ljubljane, je šaljivo pripomnil, kakor je bilo to tako običajno pri velikem Slovenceu:

»Zato ste pa tako suhi! Te besede dr. Korošca so zbudile pri vseh prisotnih splošen smeh. Po kratkem razgovoru in odgovorih na vprašanja, sem poprosil g. ministra in g. bana, če ju lahko fotografiram. Z veselim sta mi to dovolila in še danes vidim dr. Korošca, kako se je moško postavil in si pomaknil nazaj svoj klobuk.

Na moje vprašanje, če jima sliko lahko dostavim, mi je dr. Korošec smeje odgovoril: »Seveda, kar v Belgrad pošljite. Mislim, da me tam že poznajo. In, da si jo za slučaj sigurnosti zaaram, vam plačam vnaprej.«

Tedaj pa je stopil k meni in mi je ob krepkem stisku desnice podaril večji denarni znesek, rekoč še: »Pa še malo za pivo — — — Ko sem mu hotel izreči zahvalo, ni hotel o tem ničesar slišati, samo še: »Srečno pot in pazite, da kdo ne pade čez steno — — — in v poslovihi smo se od njega — — — zadnjikrat — — —

S tem nepričakovanim darilom nam je bilo omogočeno, da smo delj časa uživali lepoto naših planin in prelepega Bohinja. Ostajam mu večno hvaležen, saj je na njegova vedno darežljiva desnica namenila več dni prijetnih počitnic. Jaz pa sem mu poslal sliko v večji obliki, za katero sem tudi prejel njegovo zahvalo.

Takrat sem ga videl zadnjikrat, vsega nasmejanega s kranjskim nagelnom za klobukom. Danes pa je poteklo od tega komaj nekaj mesecev, pa mrtev leži sredi cvetja, katerega je tako ljubil. Nikdar več se ne bo radoval sredi planin, nikdar več ne bo sedel kot oni večer na klopi ob Bohinjskem jezeru in užival vsu lepoto svoje zemlje. Nikdar več ne bomo deležni prijateljskih besed in njegove pomoči. Mrtve so te oči, mrtva je njegova dobrotna roka, a spomin na tega velikega moža — rodoljuba, voditelja in vzgojitelja, bo ostal v slehernem počtemu Slovence in Jugoslavanu nesklajen, trajen in iskren.

Kobe Slavko, cand. iur.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes in v četrtek ob 20. uri

Samson

Poslednji in največji film prvaka franc. karakterne igre HARRY BAURA

Charlie Chan na Olimpijadi

Warner Oland v filmu tisočerihi pustolovščini

Iz Julijske Krajine

Zaščitnica letalcev. Zaščitnica letalcev v Italiji je Mati božja iz Loreta. Na njen praznik 10. dec. so imeli po vseh letališčih v državi in v kolonijah svečane službe božje. Tudi na velikem letališču v Gorici, ki leže ob Tržaški cesti, so letalci ta dan obhajali lepo svečanost v počastitev svoje nebeške varuhinje.

Idrija. Kakor vsako leto, smo tudi letos slovesno obhajali praznik rudarske zaščitnice sv. Barbare. Ob desetih je bila slovesna sv. maša, katere so se udeležili tudi zastopniki oblastev in rudnika. Ta dan smo imeli tudi običajni kramarski sejem.

Za revne soljarje. Dne 3. dec. so bile v Gorici slovesno otvorene šolske kuhinje za revne učence, ki dobe v njih v zimskih mesecih gorko kosilo. Prvi dan je bilo pogoščenih skoraj 400 otrok. Dobrodela ustanova deluje pod okriljem mladinske fašistovske organizacije (Gil).

Polnočnica. S posebnim ukrepom je sv. oče določil, da se v državah, v katerih je zaradi predpisane zamenitve slovesno praznovanje božične polnočnice oteženo ali onemogočeno, sv. maša, določena za polnoč, lahko daruje na predvečer še za dne. Ta dobrodošla domačina, ki bo človeka sicer prikrajšala za prijetno ojačanje in toplotu svete noči, a je v neizprosni vojni času edino možno nadomestilo, velja seveda tudi za Julijsko Krajino. Na podlagi odredbe sv. očeta bodo tudi naši nadpastirji dovolili, da se sv. maša, ki se je običajno brala v božični noči opolnoči, daruje popoldne pred božičnim praznikom nekaj pred začetkom zamenitvenih predpisov. Pred to sv. mašo se bodo lahko pele tudi tako imenovane zornice. Kdor bo hotel stopiti pri tej sv. maši k sv. obhajilu, bo moral biti štiri ure prej teš in drugi dan ne sme več sprejeti sv. zakramenta.

Za rudarje. V skrb za podvig rudarstva podpira vlada z vso vno močjo gradbo zdravih in cenčnih rudarskih stanovanj. Pod njenim vplivom se je ustanovil »Fašistovski zavod za ljudske hiše pri italijanskem premogokopnem združenju«. Ta zavod je poskrbel, da se je pri premogokopih na Sardiniji in v Istri zgradilo že več tisoč stanovanj. Po uradnih podatkih je bilo l. 1940 oddanih rudarjem 2364 stanovanj, od teh 144 v Istri; do marca 1941 bo pripravljenih na Sardiniji še 2257 stanovanj, v labinskih rudnikih v Istri pa še 603. Za gradbo teh stanovanjskih hiš je prispevala država 8 milijonov za Istro in 50 milijonov za Sardinijo.

Koledar

Sreda, 18. decembra: Kvatre. Gracijan, škof; Teotim.

Četrtek, 19. decembra: Urban V., papež; Favsta, vdova.

— Slike pokojnega dr. Korošca na mrtvaškem odru v Belgradu (lastni posnetek), slike vsega pogrebnega spreveda kakor tudi drugih žalnih slovesnosti dobite pri Foto Pavlovič, Ljubljana, Poljanska 12.

— Predloge, pisma, aktne listine, feke, spričevala, cenike, dokumente načrte itd. Vam na novem Vitoflet aparatu hitro in poceni preslikamo. Drogerija Gregorič kr. dv. dobav., Ljubljana, Prešernova ulica 5.

— Namesto venca na grob dr. Antonu Korošču, dobrotniku revežev, je darovalo Obirno društvo v Radovljici 200 din Vincenciji konferenci.

Vsem naročnikom

»Slovenčevega koledarja«!

Na številna pismena vprašanja sporočamo:

»Slovenčev koledar« smo pričeli s tem tednom azpošiljati. Vsi, ki so ga plačali, ga prejmejo gotovo do konec decembra. Ker pa daje tako razpošiljanje mnogo posla, prosimo cenj. naročnike, da malo potrpijo. Nobenega ne bomo prezrili!

Uprava »Slovenčevega koledarja«

Ljubljana

Slovenska straža v Ljubljani

je ob priliki smrti g. dr. A. Korošca imela večeraj ob 4 popoldne sejo, na kateri se je predsednik v izbranih besedah spomnil našega narodnega voditelja in izrazil hvaležnost velikemu pokojniku za vso izredno naklonjenost, ki jo je pri njem uživala Slovenska straža od vsega svojega početka.

Odbor Slovenske straže v Ljubljani je sklenil, da v spomin in počastitev pokojnega g. dr. Antona Korošca daruje za revne kočevske otroke 1500 din in za revne otroke v Koroški in Primorske 500 din.

Kralj z neba

v frančiškanski dvorani

Frančiškanska prosveta M. O. v Ljubljani bo vzpizorila o božičnih praznikih E. Gregorinovo igro »Kralj z neba«.

Z ozirom na to, da ljubljansko narodno gledališče letos tega misterija ne bo igralo, se je Frančiškanska prosveta odločila, da ga pri popolnoma novi in prav za ta namen narejeni scenariji spravi na oder. Igra bo dobro naštudirana, spremljana z melodiozno godbo, ki bo globoko zajela sveta božična čustva.

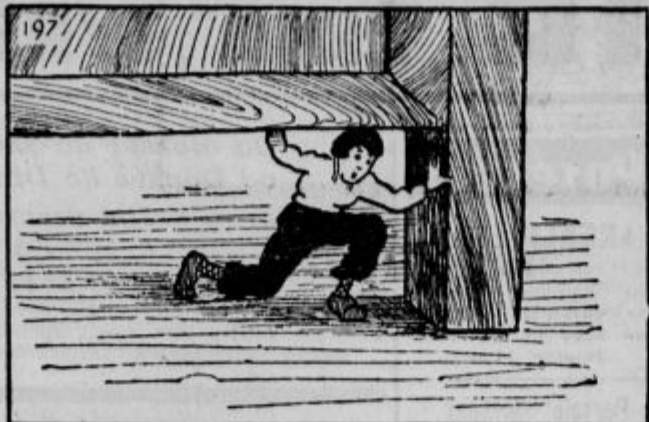
Prva vzpizoritev bo na sveti dan 25. decembra ob 5 popoldne, druga 26. decembra ob 3 popoldne, tretja istega dne ob 8 zvečer, četrta v nedeljo 29. dec. ob 5 popoldne, vselej v frančiškanski dvorani.

Za deželne obiskovalce možen povratek z večernimi vlaki, zlasti na dan 26. decembra za predstavo ob 3 popoldne. Vabimo vsa ljubljanska in tudi okoliška prosvetna društva in katoliško občinstvo, da si to lepo delo ogledajo in vstopnice pravočasno preskrbe v predprodaji pri tvrdki A. Štiligoj, Frančiškanska ulica št. 1.

1. Rokavice, nogavice, Karničnik, Nebotičnik.

Otroški kotiček

Mihčeve čudovite dogodivščine

(197) Nazadnje jo je toliko preglodala, da se je Mihč lahko izmotal iz nje. Skozi luknjice in razpokline, skozi katere je prej prišla miš, je tudi Mihč sedaj lahko ušel.

(198) Šel je za svojo rešiteljico in prišel k drugim mišim, kjer ga je čakalo imenitno mehko ležišče. Takoj je zaspal, miši pa so stale na straži.

ŠPORT

Italijani in Madžari v telovadbi

Na meddržavnem telovadnem boju v Budimpešti je močno pomlajena madžarska reprezentanca premagala italijansko skoraj s 5 točkami razlike. Rezultat boja je bil 287,50 : 282,90 točkam za Madžarsko. Podrobni rezultati na teh tekmah so bili naslednji:

	posamezniki:				
	krogi	braolija	konj	drog	proste vaje
1. Mogyoryossy	9,70	9,70	9,50	9,80	9,50
2. Guglielmelli (I)	9,60	8,80	9,50	9,60	9,50
3. Toth	9,50	9,80	9,60	9,60	9,50
4. Pataki	9,60	9,70	9,20	9,50	10,00
5. Sántha	9,80	9,60	9,00	9,70	9,70
6. Gaal	9,90	9,60	8,90	9,60	9,40
7. Neri (I)	9,50	9,40	9,70	9,00	9,70
8. Hajdu	9,30	9,50	9,50	9,20	9,70
9. Fioravanti (I)	9,40	9,40	9,30	9,50	9,50
10. Amedeo (I)	9,20	9,00	9,60	9,30	9,40
11. Armelloni (I)	9,30	9,40	8,70	9,70	9,20
12. Perego (I)	8,80	8,90	9,00	9,40	9,60
14. Zanetti (I)	8,60	9,00	9,20	9,50	9,40
15. Börsök	9,20	9,20	9,40	8,20	9,50
15. Temesi (I)	8,60	9,40	9,50	8,80	9,60
16. Ternelli (I)	9,30	8,80	4,00	9,40	9,10

	moštva:				
1. Madžarska	57,80	57,80	56,30	57,50	58,00
1. Italija	56,50	56,00	56,50	56,90	57,20

Sporazum med plavalnimi klubi

Na zagrebškem sestanku je bil kakor smo že poročali, dosežen končno vendarle sporazum med plavalci. Srbi bodo tudi sodelovali v ligi s svojim klubom. Na običnih zborih bo poslej glasovalno razmere 3 (Slov.) : 6 (Hrv.) : 3 (Hrv.). Pri JPZ poslej ne bo vrhovnega zbora za sodnike, ampak bodo samo zbori pri narodnih zvezah. V zamejstvu pa bodo lahko sodili samo mednarodni sodniki, ki jih bo imenovala JPZ na predlog narodnih zvez.

Ker so dobili Srbi pravico za vstop v ligo, od ostalih ligasov pa ni hotel nihče izstopiti, je bilo sklenjeno, da se bo tekmovaljevanje v ligah, če bo ostalo 6 udeležencev, vršilo v dveh skupinah. Prvo bodo tvorili boljši klubi (Ilirija, Viktorija in Jug), drugo pa ZPK, Bob in Jadran. Prvak iz srečanj med prvaki narodnih zvez se bo lahko boril z zadnjim v drugi ligi za vstop v ligo, prvak druge lige pa z zadnjim iz prve skupine za vstop v prvo ligo. Tekme bodo dvodnevne, ker bo spored precej razširjen, in sicer na ves olimpijski program ter discipline 100 m prsno in 3x100 m mešana za moške in ženske.

sko. Mnogo truda je bilo treba, preden so obmoški klubi pristali, da bodo v ligaške tekme ponovno uvedeni skoki, in sicer dva obvezna in dva neobvezna za moške. Klubom je do 31. t. m. prepuščeno, da se izjavijo, ali so pripravljeni sodelovati v ligi po novem sistemu; če ne, se bo to tekmovaljevanje preostalimi izvedlo kakor dosedaj.

Pri reševanju nekaterih poznejših predlogov in pritožb je v splošnem prevladoval duh pomirjenja in sporazuma. Glavne savezne prireditve prihodnjega leta bodo: 17. avgusta drž. juniorsko prvenstvo v Dubrovniku v izvedbi HPK, 80.—31. avgusta troboj Srbija Hrvatska Slovenija in 6.—7. septembra revanšni dvoboj Madžarska—Jugoslavija na Sušaku. Troboj med reprezentancami narodnih zvez se bo v bodoče po turnusu ponavljal vsako leto 6. septembra — prihodnjega leta izjemoma 31. avgusta — z enakim eporedom kakor v ligi in glede ozemeljske razdelitve pri posameznih narodnih zvezah bo glede vključevanja novih klubov odločal redni občni zbor. To pride seveda v poštev samo za Hrvate in Srbe.

Važno je bilo tudi dejstvo, da morajo biti vsi sklepi na občnih zbiorih v bodoče biti sprejeti z dve-

tretjinsko večino. To bo prihranilo za v bodoče marsikakšno nevarnost.

Nedeljski občni zbor je bil tedaj res uspešen in konstruktiven v polnem pomenu besede.

»Chacarita Juniors« so bili hudo kaznovani

Tako hudo kakor je bil zdaj zaradi izgredov, ki so jih delali igralci in občinstvo na njegovem igrišču, kaznovan argentinski nogometni klub »Chacarita Juniors«, v Evropi še zlepa ni bil kaznovan kakšen nogometni klub. »Dobilo je šest izgubljenih iger! Potemtakem »Chacarita Juniors« ne bodo mogli nastopiti proti klubom Boca Juniors, Lanus, Atlanta, Independiente, Gimnasia y Esgrima in Rosario Central. Te igre veljajo kakor da so jih nasprotniki dobili. Vodilni argentinski klub Boca Juniors je na dan, ko bi bil moral sicer igrati s Chacarita Juniors, nastopil v prijateljski tekmi proti urugvajskemu vodilnemu klubu Nacional Montevideo in je po zelo dobri igri zmagal z 2:0.

Stanje v prvenstveni tabeli argentinske nogometne zveze je trenutno sledeče:

1. Boca Juniors	22	16	4	2	36
2. Huracan	22	15	2	5	32
3. Independiente	22	13	6	3	32
4. Gim. y Esgrima	22	11	3	8	25
5. Newells	22	9	6	7	24
6. Estudiantes	22	11	2	9	24
7. River Plata	22	9	6	7	24
8. Platense	22	10	3	9	23
9. Racing	22	10	3	9	23
10. San Lorenzo	22	8	4	10	20
11. Banfield	22	8	3	11	19
12. Lanus	22	9	1	12	19
13. Rosario Central	22	7	4	11	18
14. Chacarita Jun.	22	7	3	12	17
15. F. C. Oeste	22	6	4	12	16
16. V. Sarfield	22	6	2	13	16
17. Tigre	22	7	2	13	16
18. Atlanta	22	5	2	15	12

SK Planina, smučarska sekcija ima v četrtek ob 7 v akademskem domu na Miklošičevi cesti sestanke.

Odlično nemško hokejsko moštvo »Berliner Schlittschuhklube« je že na Švedskem. Berlinski igralci bodo nastopili v dveh tekmah proti švedskemu klubu S. K. Goetha. Švedski klub bo nato igral povratilni tekmi v Berlinu.

Pomoč letalcem, ki pristanejo na morju

Nemška vojska je preskrbela za nemške letalce, ki se morajo spustiti na morje, posebne »reševalne postajice«, ki plavajo raztresene po morju in nudijo ponesrečenim letalcem rešitev in prvo pomoč. Majhne »reševalne postajice«, ki plavajo po morju, so podobne telefonskim celicam. Okrog njih je na vseh straneh platno, da jih letalec, ki plava po morju, lažje doseže. Zmučeni letalec, kateremu se posreči doseči tako postajico, lahko v njej zaspi in se za silo odpočije, ne da bi se polopil. V majhnem prostoru so natrpani deli obleke, posoda za kuhanje, nekaj hrane, tobaka, cigarete in majhna lekarna. Pripravljene so tudi zastave in dom, s katerim lahko ponesrečeni opozori nase rešilna letala ali motorne čolne. Vsak dan pregledajo te postajice, če so v redu in če se jih je mogoče poslužiti kak ponesrečeni letalec.

Rečem Vam:
"TA HRANA ZA KOŽO
Z BIOCELOM
JE ČUDOVITA!"

To dokazuje, da se koža da hraniti!

MOJ zdravnik mi je dejal, da se Bioceol, vsebovan v tej posebni hrani za kožo, pridobiva iz skrbno izbranih mladih živali. Globoko prodre v kožo in dovaja ji hrano ki je potrebna, da postane čvrsta, sveža in mlada. Bioceol je iznašel neki glasoviti dermatolog. Zdaj je Bioceol kombiniran z rožnato kremo Tokalon baš v pravem razmerju, da lahko redi kožno tkivo. Uporabljajte to kremo zvečer, zjutraj pa uporabljajte belo kremo Tokalon. V 3 dneh Vam bo pokazala pot, da se rešite napak svoje polti in ohlapnih mišic lica. Pri poizkusih, ki jih je na kliniki neke znane univerze št dermatolog napravil na žensh v starosti od 53 do 72 let, so gube izginile v roku šestih tednov.

Protijudovski zakoni tudi v Tunisu

Po francoskem zgledu so izšle protijudovske odredbe tudi v Tunisu. Odslej je prepovedano med drugim Judom tudi sodelovanje pri časopisih, gledališčih ali radijskih oddajah.

Stanovskim tovarišem in prijateljem naznanjamo z žalostjo, da je danes po dolgem trpljenju, oskrbljen s sv. zakramenti, v 56. letu svojega življenja umrl preč. gospod

Omerza Franc

profesor

Pogreb bo v četrtek, dne 19. decembra 1940, ob 8 zjutraj v Št. Vidu nad Ljubljano. Odličnemu profesorju, književniku in vzornemu vzgojitelju ohranimo časten spomin.

Št. Vid n. Lj. 17. decembra 1940.

Profesorski zbor
škof. klas. gimnazije v Št. Vidu n. Lj.

Alphonse Daudet:

119

Jakec

Prevedel Fišer Franc

Jakec je dobil to pismo neke sobote zvečer, ko mu je gospa Belizarjeva likala perilo za naslednji dan. Nenaden odhod in nenavadno kratko besedilo sta Jakca navnela s hudo slutnjo. Čakal je osem dni, da bi mu doktor ali Cecilija pisala in mu razložila to skrivnost, toda zaman.

Dejstvo je, da niti doktor, niti Cecilija nista nikamor potovala; gospod Rivals zato ni maral, da bi zaljubljenec prišel, ker ga je hotel pripraviti na hud udarec, na nepričakovano in nerazumljivo Cecilijino odločitev, o kateri pa je mislil, da jo bo vnukinja še preklcala. Tako nenadno je to prišlo. Ko se je doktor nekako večera vrnil domov, je našel Cecilijo nenavadno blede in nerazpoloženo. Zaman je poizkušal, da bi jo pri večerji spravil v dobro voljo. Ko je nekaj pripovedoval in slučajno dejal: »Ko bo Jakec v nedeljo prišel...« je odgovorila: »Želim, da ne pride.«

Presenečen jo je pogledal. Ponovila je blede na smrt, toda zelo odločno:

»Želim, da ne pride... Naj sploh več ne pride.«

»Kaj to pomeni?«

»Zelo resno mislim, stari oče: Ne morem se poročiti z Jakcem.«

»Ne moreš?... Čemu me strašiš? Kaj se je zgodilo?«

»Nič posebnega. Sprevidela sem. Motila sem se. Ne ljubim ga.«

»Za božjo voljo! Kaj naj to pomeni? Cecilija, otrok moj, premisli vendar. Imela sta kak ljubezenski prepriček, kakšno otročarijo.«

»Ne, stari oče, prisojem ti, da ni nobena

otročarija vmes. Jakca imam rada kot brata in to je vse. Silila sem se, da bi ga ljubila; zdaj vidim, da je nemogoče.«

Doktor je obupano zakrilil; spomnil se je na svojo hčer.

»Ljubiš koga drugega?«

Zardela je.

»Ne, ne, nikogar ne ljubim. Nočem se poročiti.«

Naj ji je gospod Rivals govoril kar je hotel, naj ji je očital kar koli je hotel, ona je odgovarjala vedno in isto:

»Nočem se poročiti.«

Skušal je vplivati na njen ponos. Kaj bodo rekli sosede? Ta mladi mož je prihajal že več mesecev k njim in vsi so vedeli, da je njen zakončen... Hotel je vzbuditi čustvo in usmiljenje pri njej, pa je njega samega prezrl.

Pomisli, kako strašen udarec je to zanj. Njegovo življenje je raztrgano, bodočnost izgubljena.

Cecilijine poteze so se krčevito napele. Gospod Rivals jo je prijel za roko.

»Dekle, prosim te... Ne prenašaj se s tako odločitvijo... Počakaj še nekoliko... Premisli še dobro...«

Toda ona mu je odgovorila mirno in odločno.

»Ne, stari oče, nemogoče je... Vem, da mu bo zelo hudo; Toda čim delj bi čakala, tem slabše bi bilo. Poleg tega bi preveč trpela v njegovi bližini. Te laži, tega varanja ne bi mogla prenesti.«

Torej naj mu jaz pišem poslovilno pismo?... Je dejal doktor in zelo jezen vstal. — No prav; bom že... Toda... vražje ženskel... Pogledala ga je tako obupano, tako blede in trepetajoča, da se je ustavil sredi svoje jeze.

»Ne, dekle, saj se ne jezim nate, to je samo trenutno... Končno je pa vse to bolj moja kot tvoja krivda. Premisli si bila. Ne bi smel pustiti... Ah! star norec, star norec...«

Do zadnje ure bom počenjal neumnosti.«

Jaku pisati je bilo najtežje. Dva- ali trikrat je poizkusil takole: »Jakec, dečko moj, dekle te ne mara več...«

Potem pa si je mislil: »Bolje je, če z njim osebno govorim...« In da bi si pridobil na času, da bi se pripravil na to-mučno srečanje, je poslal Jakcu pismo, da jih osem dni ne bo doma, ker je še nekoliko upal, da se bo med tednom Cecilija premislila.

Teh osem dni nista o tem nič govorila. Ko pa je prišla nobota, je gospod Rivals dejal svoji vnukinji:

»Jutri pride. Ali si še vedno istega mnenja?«

»Se vedno!« je dejala odločno.

Jakec je prišel v nedeljo zjutraj kot običajno in od kolodvora do Etioles je kar tekkel. Silno je bil razburjen, ko je stopil čez prag.

»Gospod vas pričakuje v vrtu.« mu je dejala služkinja, ki mu je prišla odpreti.

Pri srcu ga je zablebalo, zasluhlil je nesrečo. Prepaden obraz dobrega doktorja ga je še bolj prestrašil. Ta človek, ki je štirideset let prebil pri bolniških posteljah in bil priča najhujših človeških bolečin, je bil zdaj prav tako razburjen in prepaden kot Jakec.

»Kje je Cecilija?«

To so bile prve besede ubogega dečka.

»Ni je, dragi, poslal sem jo... tja doli... nekaj časa ostane tam.«

»Dolgo?«

»Da, zelo dolgo.«

To se pravi... to se pravi, da me ne mara več, gospod Rivals?«

Doktor ni odgovoril. Jakec se je moral usteti na klop, da ni padel.

Jakec, ne obupaj... Saj si bo še premislila... Tako mlada je! Mogoče je to samo njena muha.«

»Ne, gospod Rivals, dobro veste, da Cecilija ni muhasta... Tak sunek z nožem v srce se ne glori iz muhavosti... Prepričan sem, da

je dolgo premišljevala, preden je to sklenila in dajo je to veliko stalo. Vedela je, kaj njena ljubezen pomeni za moje življenje in da bo s tem, ko mi je njo izrgala, uničila tudi to. Če je torej to storila, je storila iz gozdnosti. Moral bi bil na to računati. Saj ni mogoče, da bi taka sreča doletela prav mene! Ne veste, kolikokrat sem si dejal: »Prelepo je, da bi se uresničilo...« No, vidite, in ni se uresničilo!«

S skrajnim naporom je zadržal jok, ki ga je dušil. S težavo je vstal. Gospod Rivals ga je prijel za roko:

»Oprostite mi, ubogi moj deček... Vsega sem jaz kriv. Mislim sem, da bosta srečna.«

»Ne, gospod Rivals, ne obtožujte se. Kar je prišlo, je pač moralo priti. Cecilija je bila previsoko nad menoj, da bi me mogla ljubiti. Smilil sem se ji in to jo je za nekaj časa privledlo v zmoto. Sedaj vidi bolj jasno in strah jo je razočale, ki naju loči. Je že tako! Poslušajte dobro, dragi gospod, in tudi njej povejte, kar vam bom dejal. Strašen je udarec, ki mi ga je zadala, toda jezen ne morem biti na njo...«

S široko kretnjo je pokazal polja, nebo in vse ozorje.

»... Lani, prav takega dne kot je današnji, sem začutil, da jo ljubim in mislil sem, da me bo tudi ona lahko ljubila. Začela se je najsmrečnejša, edina srečna doba v mojem življenju in če se spomnim nazaj, se mi zdi, da je tudi bila vse moje življenje. Tistega dne sem se rodil in danes umiram. A za to blagoslovljeno dobo, v kateri sem pozabil na svojo žalostno usodo, se moram zahvaliti Ceciliji in vam. Nikdar ne bom pozabil.«

Ljubeznivo se je izvil iz krčevitega doktorjevega objema.

»Odhajaj, Jakec?... Ne boš večerjal z menoj?«

»Ne, hvala, gospod Rivals!... Preveč žalosten gost bi bil.«

ČE OBIŠČETE LJUBLJANO
NE POZABITE SI OGLEDATI
NAŠO ZALOGO

ŽIME

VSE VRSTE ŽIME NUDIMO
PO IZREDNO NIZKIH CENAH
„ŽIMA“, TYRŠEVA 37 LJUBLJANA

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; tenitovanski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Salda
VEGETABILNA PARNA KOPEL ZA OBRAZ
Dobiva se v vseh strokovnih trgovinah.

Denar

Hranilne knjižice
Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice kupim. — Pintar Valentin, Zalec.

STROJ

Kupim elektromotor
330/220 V, od 10—12 kW. Ponudbe na Vinko Florin, Ihan pri Domžalah.

STROJNO PODJETJE

ING. BORŠTNAR

LJUBLJANA, IV. JERNEJA ST. 18

IZDELUJE

VODNE

TURBINE

ZAGE, MLINE, TRANSMISIJE, DVIGALA ITD.

Kamnelomi pozor!

1 kompresor dvocilindriški 4220 lit/min zraka s spojko in Dieselmotorjem 36 PS, pripraven za montiranje na voz, ter vrtna in udarna kladiva — je dospelo iz Nemčije ter se ugodno proda. — Ludvik Hersh, Ljubljana, Cesta 29, oktobra 12. Tel. 37-54.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke!

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44

Maribor, Vetrinjska 30

Službo dobe

Ogljarje
rabim takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobro plačani« 19286. (b)

Zanesljive poverjenike za Ljubljano, Maribor in Celje ter druge večje kraje dravske banovine sprejme zavarovalnica »Sava«, Ljubljana, Sv. Petra 2.

Kupimo

VSAKOVRSNO

ZLATO

BRILJANTE

SMARAGDE, SAFIRJE, RUBINI

NAKITE, PERLE, STANINSKE

PO NAJVIŠJIH CENAH

STARA TRGOVA

Jos EBERLE

LJUBLJANA, TYRŠEVA 2

HOTEL SLO

Razno

Gumbe, gumbe, plise,

monograme, entel, ažur

fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Frančiškanska ulica

nasproti hotela Union

Vezanje perila, krasna

predtiskana žen. roč. dela

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava

je

prava

zavarovalnica

malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

Vašim dragim za Božič

življensko polico „DRAVE“

Zahjevajte prospekte in obisk zastopnikov!

Drava